

**Банківська Група
відповідальною особою якої є
АТ «КРЕДОБАНК»**

**Консолідована фінансова звітність Банківської Групи
та звіт незалежних аудиторів**

31 грудня 2019 року

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Консолідований звіт про фінансовий стан.....	1
Консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	2
Консолідований звіт про зміни власного капіталу.....	3
Консолідований звіт про рух грошових коштів за прямим методом	4

Примітки до консолідованої фінансової звітності

1	Вступ	5
2	Економічне середовище, в якому працює Група	7
3	Основні принципи облікової політики	10
4	Основні облікові оцінки та професійні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	33
5	Грошові кошти та їх еквіваленти	35
6	Заборгованість інших банків	36
7	Кредити та аванси клієнтам	37
8	Інвестиційні цінні папери	45
9	Інвестиційна нерухомість	46
10	Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи	47
11	Інші фінансові активи.....	50
12	Інші нефінансові активи.....	52
13	Заборгованість перед іншими банками	52
14	Кошти клієнтів	53
15	Кошти інших фінансових організацій	54
16	Випущені боргові цінні папери	55
17	Інші фінансові зобов'язання	55
18	Інші нефінансові зобов'язання	55
19	Статутний капітал	56
20	Інший сукупний дохід, відображений в компонентах капіталу	57
21	Процентні доходи та витрати	57
22	Комісійні доходи та витрати	58
23	Результат оцінки очікуваних кредитних збитків	58
24	Інші операційні доходи.....	59
25	Адміністративні та інші операційні витрати.....	59
26	Податок на прибуток.....	59
27	Сегментний аналіз	61
28	Управління фінансовими ризиками	64
29	Управління капіталом	71
30	Умовні та інші зобов'язання	73
31	Розкриття інформації про справедливу вартість	75
32	Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки.....	77
33	Похідні фінансові інструменти	78
34	Операції з пов'язаними сторонами	79
35	Події після дати балансу	81

Звіт незалежних аудиторів

Правлінню Акціонерного товариства «Кредобанк»

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Банківської Групи у складі Акціонерного товариства «Кредобанк» (далі – «Банк») та компанії під спільним контролем (далі – «Банківська Група»), що складається із консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 р., консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, консолідованих звітів про зміни власного капіталу та про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток, включаючи стислий виклад суттєвих облікових політик та іншу пояснювальну інформацію.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність Банківської Групи, що додається, підготовлена в усіх суттєвих аспектах відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України №254 від 20 червня 2012 р., зі змінами та доповненнями.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудиторів за аудит консолідованої фінансової звітності Банківської Групи» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банківської Групи згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи міжнародні стандарти незалежності) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Банківської Групи, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Міжнародного кодексу етики. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф

Ми звертаємо увагу на Примітку 1 до цієї консолідованої фінансової звітності Банківської Групи, в якій надається інформація щодо основи складання цієї фінансової звітності, включаючи підхід та мету підготовки цієї звітності. Ця консолідована фінансова звітність включає компанії, що входять до складу Банківської Групи згідно рішення Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем № 376 від 7 листопада 2017 року. Таким чином, ця консолідована фінансова звітність Банківської Групи може бути непридатною для інших цілей.

Суб'єкт господарювання: АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «Кредобанк»

Код ЄДРПОУ № 09807862

Незалежний аудитор: Приватне акціонерне товариство «КПМГ Аудит», компанія, яка зареєстрована згідно із законодавством України, член мережі незалежних фірм KPMG, що входять до асоціації KPMG International Cooperative ("KPMG International"), зареєстрованої згідно із законодавством Швейцарії

Код ЄДРПОУ № 31032100

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: № 2397

Адреса: вул. Московська, 32/2, 17-й поверх, Київ, 01010, Україна

Ця фінансова звітність називається консолідованою відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України №254 від 20 червня 2012 р., зі змінами та доповненнями, але по своїй суті, є комбінованою звітністю та має на меті представлення комбінованого фінансового стану, комбінованого фінансового результату та комбінованого руху грошових коштів підприємств, які входять до складу Банківської Групи.

Ми не змінювали нашу думку у зв'язку із цим питанням.

Інше питання

Банк окремо підготував фінансову звітність Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р., відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності. Компанія Банківської Групи під спільним контролем, як описано у Примітці 1 до консолідованої фінансової звітності банківської групи, також окремо підготувала фінансову звітність відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність Банківської Групи

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і відображення консолідованої фінансової звітності Банківської Групи відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України №254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності банківської групи, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності Банківської Групи управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банківської Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банківську Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банківської Групи.

Відповідальність аудиторів за аудит консолідованої фінансової звітності Банківської Групи

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність Банківської Групи у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудиторів, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності Банківської Групи.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту.

Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової Банківської Групи звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банківської Групи;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та на основі отриманих аудиторських доказів робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банківської Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудиторів до відповідних розкриттів інформації в консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудиторів. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банківську Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Банківської Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Банківської Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які значні недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежних аудиторів, є:

Пархоменко Г.В.

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності № 101539

Заступник директора,

ПрАТ «КПМГ Аудит»

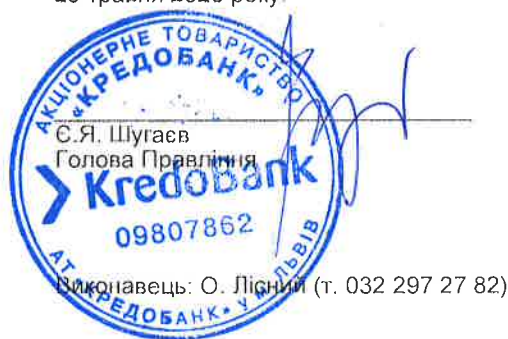
29 травня 2020 р.

Банківська група КРЕДОБАНК
Консолідований звіт про фінансовий стан

У тисячах гривень	Прим.	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року*
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	5	2 924 523	2 157 346
Заборгованість інших банків	6	7 438	8 436
Кредити та аванси клієнтам	7	11 712 949	9 654 495
Інвестиційні цінні папери	8	3 072 580	3 783 284
Передплата з поточного податку на прибуток		2 168	2 234
Відстрочений актив з податку на прибуток	26	32 560	30 496
Інвестиційна нерухомість	9	47 193	40 857
Нематеріальні активи	10	137 348	103 292
Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання	10	1 072 347	872 768
Інші фінансові активи	11	70 042	49 412
Інші нефінансові активи	12	194 982	204 799
Всього активів		19 274 130	16 907 419
Зобов'язання			
Заборгованість перед іншими банками	13	1 612 017	2 021 544
Кошти клієнтів	14	13 934 082	11 924 175
Кошти інших фінансових організацій	15	276 991	160 511
Випущені боргові цінні папери	16	279 470	304 076
Зобов'язання з поточного податку на прибуток		36 148	12 900
Інші фінансові зобов'язання	17	240 083	141 587
Інші нефінансові зобов'язання	18	144 613	138 836
Всього зобов'язань		16 523 404	14 703 629
Капітал			
Статутний капітал	19	3 199 070	3 199 070
Резерв переоцінки основних засобів		111 747	108 275
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		79 776	76 169
Накопичений дефіцит		(639 867)	(1 179 724)
Всього капіталу		2 750 726	2 203 790
Всього зобов'язань та капіталу		19 274 130	16 907 419

* Банківська Група початково застосувала МСФЗ 16 з 1 січня 2019 року. Згідно обраного методу переходу, порівняльна інформація не була перерахована (Примітка 3(х)). В результаті переходу на МСФЗ 16, Банківська Група не змінювала презентацію порівняльної інформації.

Затверджено до випуску Правлінням відповідальної особи Банківської Групи та підписано від його імені 29 травня 2020 року.

Виконавець: О. Лісний (т. 032 297 27 82)

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Банківська група КРЕДОБАНК

Консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2019 рік	2018 рік*
Процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка	21	2 161 983	1 771 972
Інші процентні доходи	21	119 661	74 363
Процентні витрати	21	(802 320)	(536 500)
Чистий процентний дохід		1 479 324	1 309 835
Комісійні доходи	22	615 567	575 502
Комісійні витрати	22	(151 146)	(139 067)
Результат від торгових операцій з іноземною валютою		(4 652)	25 164
Результат від переоцінки іноземної валюти		27 708	13 987
Результат від припинення визнання інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		3 198	3 713
Результат від припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю		5 948	(3 840)
Результат оцінки очікуваних кредитних збитків	23	(69 225)	(50 616)
Резерв за іншими нефінансовими активами	12	1 976	(5 333)
Резерв за зобов'язаннями	30	-	(15 819)
Знецінення заставного майна, що перейшло у власність Групи		(1 408)	(4 232)
Інші операційні доходи	24	47 870	24 279
Витрати на виплати працівникам	25	(533 907)	(436 910)
Витрати на знос та амортизацію	10	(250 479)	(170 319)
Адміністративні та інші операційні витрати	25	(514 900)	(520 895)
Прибуток до оподаткування		655 874	605 449
Витрати з податку на прибуток за рік	26	(118 874)	(110 176)
Прибуток за рік		537 000	495 273
Інший сукупний дохід			
<i>Статті, що можуть бути надалі перекласифіковані до прибутків або збитків</i>			
Інвестиційні цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід			
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	20	6 805	35 647
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в чистий прибуток або збиток	20	(3 198)	(7 543)
Кредити та аванси клієнтам			
- Чиста зміна справедливої вартості, кредитів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	20	-	1 925
- Чиста зміна справедливої вартості, кредитів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перенесена в чистий прибуток та збиток	20	-	(1 925)
Переоцінка основних засобів	20	6 329	-
Інший сукупний дохід за рік		9 936	28 104
Всього сукупний дохід за рік		546 936	523 377

* Банківська Група початково застосувала МСФЗ 16 з 1 січня 2019 року. Згідно обраного методу переходу, порівняльна інформація не була перерахована (Примітка 3(х)). В результаті переходу на МСФЗ 16, Банківська Група не змінювала презентацію порівняльної інформації.

Затверджено до випуску Правлінням відповідальної особи Банківської Групи та підписано від його імені 29 травня 2020 року.

Є.Я. Цугаєв
Голова Правління

Виконавець: О. Діоній (т. 032 297 27 82)

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Примітки, подані на стор. 5 – 81, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності банківської групи.

Банківська група КРЕДОБАНК
Консолідований звіт про зміни власного капіталу

	Прим.	Статутний капітал	Резерви переоцінки цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерви переоцінки основних засобів	Накопичений дефіцит	Всього капіталу
<i>У тисячах гривень</i>						
Залишок на 31 грудня 2017 року		3 199 070	23 563	110 536	(1 649 636)	1 683 533
Вплив впровадження МСФЗ 9		-	24 502	-	(27 622)	(3 120)
Залишок на 1 січня 2018 року з врахуванням впливу впровадження МСФЗ 9		3 199 070	48 065	110 536	(1 677 258)	1 680 413
Прибуток за рік		-	-	-	495 273	495 273
Інший сукупний дохід	20	-	28 104	-	-	28 104
Всього сукупний дохід за 2018 рік		-	28 104	-	495 273	523 377
Перенесення резерву переоцінки приміщень до накопиченого дефіциту при вибутті будівель та амортизація резерву переоцінки		-	-	(2 261)	2 261	-
Залишок на 31 грудня 2018 року*		3 199 070	76 169	108 275	(1 179 724)	2 203 790
Прибуток за рік		-	-	-	537 000	537 000
Інший сукупний дохід	20	-	3 607	6 329	-	9 936
Всього сукупний дохід за 2019 рік		-	3 607	6 329	537 000	546 936
Перенесення резерву переоцінки приміщень до накопиченого дефіциту при вибутті будівель та амортизація резерву переоцінки		-	-	(2 857)	2 857	-
Залишок на 31 грудня 2019 року		3 199 070	79 776	111 747	(639 867)	2 750 726

* Банківська Група початково застосувала МСФЗ 16 з 1 січня 2019 року. Згідно обраного методу переходу, порівняльна інформація не була перерахована (Примітка 3(х)). В результаті переходу на МСФЗ 16, Банківська Група не змінювала презентацію порівняльної інформації.

Затверджено до випуску Правлінням відповідальної особи Банківської Групи та підписано від його імені 29 травня 2020 року.

Є.Я. Шугаєв
Голова Правління

Виконавець: Є.Я. Шугаєв (т. 032 297 27 82)

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Банківська група КРЕДОБАНК
Консолідований звіт про рух грошових коштів за прямим методом

У тисячах гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік*
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		2 304 877	1 916 141
Проценти сплачені		(786 085)	(521 710)
Виплати та комісійні отримані		609 885	573 711
Виплати та комісійні сплачені		(151 121)	(139 060)
Дохід, отриманий від торгових операцій з іноземною валютою		(4 652)	25 164
Інший операційний дохід, отриманий		37 414	21 251
Витрати, пов'язані з працівниками, сплачені		(520 067)	(426 912)
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(492 094)	(491 671)
Податок на прибуток, сплачений		(97 785)	(124 300)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		900 372	832 614
Чисте зменшення заборгованості інших банків		1 095	7 724
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам		(2 559 425)	(1 768 841)
Чисте збільшення інших фінансових та нефінансових активів		(5 849)	(41 207)
Чисте (зменшення)/збільшення заборгованості перед іншими банками		(166 830)	451 399
Чисте збільшення коштів клієнтів		2 829 960	1 116 293
Чисте (зменшення)/збільшення інших фінансових та нефінансових зобов'язань		(73 751)	49 530
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		925 572	647 512
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестиційних цінних паперів		(5 976 114)	(4 484 771)
Надходження від реалізації та погашення інвестиційних цінних паперів		6 279 347	3 700 295
Придбання приміщень та обладнання	10	(210 291)	(269 212)
Надходження від продажу приміщень та обладнання		8 115	11 381
Придбання нематеріальних активів	10	(86 348)	(62 317)
Чисті грошові кошти, отримані від/(використані в) інвестиційної діяльності		14 709	(1 104 625)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Залучення коштів від інших фінансових організацій	15	116 390	54 889
Надходження від розміщення власних боргових цінних паперів	16	16 770	291 100
Викуп випущених власних боргових цінних паперів	16	(42 683)	-
Зобов'язання за договорами оренди сплачені		(51 073)	-
Чисті грошові кошти, отримані від фінансової діяльності		39 404	345 989
Вплив зміни курсу обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(212 508)	(53 588)
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		767 177	(164 712)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	5	2 157 346	2 322 058
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	5	2 924 523	2 157 346

* Банківська Група початково застосувала МСФЗ 16 з 1 січня 2019 року. Згідно обраного методу переходу, порівняльна інформація не була перерахована (Примітка 3(x)). В результаті переходу на МСФЗ 16, Банківська Група не змінювала презентацію порівняльної інформації.

Затверджено до випуску Правлінням відповідальної особи Банківської Групи та підписано від його імені 29 травня 2020 року.

Виконавчий О. Діслий (т. 032 297 27 82)

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Примітки, подані на стор. 5 – 81, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності банківської групи.

1 Вступ

Ця консолідована фінансова звітність банківської групи (надалі «консолідована фінансова звітність банківської групи») була підготовлена відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, з метою представлення комбінованого фінансового стану, комбінованого фінансового результату та комбінованого руху грошових коштів банківської групи, відповідальною особою якої є АТ «КРЕДОБАНК» станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Банківська група (надалі «Група») була визнана рішенням Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем № 376 від 7 листопада 2017 року. Підприємства, що комбінуються у звітності перебували під спільним контролем РКО Bank Polski S.A. протягом періоду, який охоплений цією консолідованою фінансовою звітністю банківської групи, а також є фінансовими установами та/або є компаніями, для яких надання фінансових послуг є переважним видом діяльності в Україні. Відповідно, Група включає в себе не всі підприємства в Україні, які перебувають під спільним контролем РКО Bank Polski S.A., а лише ті, що відповідають виду діяльності, як того вимагає Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7 грудня 2000 року, зі змінами та доповненнями, та були включені до складу Банківської Групи рішенням Комітету Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем № 376 від 7 листопада 2017 року.

Станом на 31 грудня 2019 року Група включає в себе фінансові установи, які мають спільного контролера, РКО Bank Polski S.A., та складається з:

- АТ «КРЕДОБАНК» (далі «Банк»)
- ТОВ «Фінансова компанія «Приватні інвестиції» (далі «Приватні Інвестиції» або «Компанія»).

Постанова Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, передбачає, що консолідована звітність банківської групи складається її відповідальною особою на підставі звітностей учасників банківської групи, що складені за формами та з використанням методів та процедур консолідації, визначених Інструкцією про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України (затвердженою постановою Правління Національного банку України від 24.10.2011 № 373, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 10.11.2011 за № 1288/20026), що ґрунтуються на вимогах міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – «МСФЗ») щодо розкриття інформації у фінансовій звітності.

Окремі фінансові звітності комбінованих підприємств, використані при складанні цієї консолідованої звітності Групи, були складені відповідно до МСФЗ.

Відповідальна особа банківської групи забезпечує виконання вимог, установлених Національним банком України до банківської групи; обирається серед учасників банківської групи та погоджується з Національним банком України. Відповідальною особою банківської групи є АТ «КРЕДОБАНК».

Ця звітність називається консолідованою відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, та включає фінансову звітність Банку та підприємства, яке перебуває під спільним контролем Групи РКО за рік, що закінчився 31 грудня 2019. По своїй суті, ця звітність є комбінованою звітністю та має на меті презентацію комбінованого фінансового стану, комбінованого фінансового результату та комбінованого руху грошових коштів Групи станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року.

До консолідованої звітності банківської групи включаються показники фінансової звітності учасників банківської групи. При складанні цієї консолідованої фінансової звітності банківської групи, окремі фінансові звітності учасників Групи об'єднуються на основі постатейного додавання відповідних активів, зобов'язань, доходів та витрат. Статутний капітал являє собою загальний випущений статутний капітал Банку та комбінованих підприємств. Накопичений дефіцит включає в себе нерозподілені прибутки/непокриті збитки учасників Групи. Залишки, операції, доходи та витрати та будь-які нереалізовані прибутки та збитки від операцій між підприємствами, що консоліднуються у звітності, в тому числі їхніх дочірніх підприємств, елімінуються в повному обсязі.

Консолідована звітність банківської групи складається з дати створення банківської групи до дати припинення її існування. Фінансові звітності учасників Групи були складені за однаковий звітний період та з використанням послідовних облікових політик.

1 Вступ (продовження)

Найбільшим акціонером Групи РКО BP S.A. є Міністерство державних активів республіки Польща, що здійснює контроль над РКО BP S.A., оскільки володіє 29,43% часткою в статутному капіталі РКО BP S.A. Частка інших акціонерів РКО BP S.A. не перевищує 10% голосуючих акцій. Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року РКО Bank Polski S.A. є власником всіх акцій Банку.

Основна діяльність. Основна діяльність Групи включає комерційні банківські операції та обслуговування фізичних та юридичних осіб в Україні. Банк був заснований у формі акціонерного товариства у 1990 році. Банк був спочатку зареєстрований Державним банком СРСР і перереєстрований Національним банком України (НБУ) 14 жовтня 1991 року під назвою АТ «Західно-Український Комерційний Банк». У 2002 році назву Банку було змінено на АТ «Кредит Банк (Україна)». У листопаді 2005 року акціонери Банку прийняли рішення про зміну назви Банку на «Кредобанк». За рішенням позачергових загальних зборів акціонерів від 26 листопада 2009 року, у зв'язку із приведенням своєї діяльності у відповідність до вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Банк змінив назву на Публічне Акціонерне Товариство «КРЕДОБАНК».

Банк здійснює свою діяльність відповідно до Ліцензії на здійснення банківських операцій №43, виданої НБУ 11 жовтня 2011 року. Ця ліцензія надає Банку право здійснювати банківські операції, у тому числі валютні операції. Банк також має Ліцензії на здійснення депозитарної діяльності від 10 жовтня 2013 року та Ліцензії на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами від 7 листопада 2012 року. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво №051 від 19 жовтня 2012 року), що діє відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року (зі змінами). Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує відшкодування коштів закладами до 200 тисяч гривень на одну особу у разі ліквідації банку.

Станом на 31 грудня 2019 року Банк має 86 відділень (у 2018 році – 93 відділення) в Україні.

Стратегічною метою Банку є місце в ТОП-7 банків у роздрібному кредитуванні, та підтримка темпів зростання, які вдвічі вищі за середні у банківському секторі, а також уніфікована якість обслуговування у всіх відділеннях та дистанційних каналах. Місія Банку – бути надійним фінансовим партнером для клієнтів і привабливим роботодавцем для працівників. Завдяки спеціалізації і концентрації ресурсів Банк прагне досягти і підтримувати довгострокову стабільність бізнесу, забезпечуючи тим самим рентабельність інвестицій своїх акціонерів.

ТОВ «Фінансова компанія «Приватні інвестиції» була створена 10 листопада 2010 року і є резидентом України.

Компанія входить до складу Групи РКО BP S.A. Group. На 31 грудня 2019 року безпосередніми акціонерами Компанії були:

- ТДВ «Інтер-Ріск Україна», частка якого у Компанії складала 4.53% (31 грудня 2018 року: ТДВ «Інтер-Ріск Україна», частка 4.53%), непрямым власником якого є банк РКО Bank Polski S.A., та
- Bankowe Towarzystwo Kapitalowe S.A., частка якого у Компанії складала 95.47% (31 грудня 2018 року: банк РКО Bank Polski S.A. (Польща), частка 95.47%), непрямым власником якого є банк РКО Bank Polski S.A.

Компанія «Приватні інвестиції» - фінансова установа, яка здійснює операції з придбання прав вимоги на виконання зобов'язань за кредитними угодами та проводить роботи по стягненню заборгованості, за якою право вимоги було придбано, з метою отримання прибутку. Основним видом діяльності Компанії «Приватні інвестиції» є повернення проблемної заборгованості.

1 Вступ (продовження)

Юридичні адреси та місце здійснення діяльності.

Банк: 79026 м. Львів, вул. Сахарова, 78

Компанія «Приватні Інвестиції»: 04112, м. Київ, вул. Жамбила Жабаяєва, 7.

Валюта подання фінансової звітності. Цю консолідовану фінансову звітність банківської групи подано в тисячах гривень, якщо не зазначено інше.

2 Економічне середовище, в якому працює Група

У 2019 році на економіку та банківський сектор в Україні продовжували чинити значний вплив суспільно-політичні та зовнішньополітичні події, що розпочалися у попередніх роках, зокрема:

- частина території України (в межах Автономної республіки Крим) залишалась тимчасово окупованою Російською Федерацією внаслідок анексії, не визнаної міжнародним співтовариством (Резолюція Генеральної Асамблеї ООН про територіальну цілісність України № 68/262 від 27 березня 2014 року, Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 71/205 від 19 грудня 2016 року щодо ситуації з правами людини в тимчасово окупованому Криму);

- на частині території України (в межах окремих районів Донецької та Луганської областей) тривало збройне протистояння та воєнні дії з сепаратистськими угрупованнями, підтримуваними з-за кордону. Українська влада продовжувала антитерористичну операцію із залученням армії та правоохоронних органів. З кінця 2015 року активність військових дій в регіоні істотно зменшилась внаслідок «Мінських домовленостей». Станом на дату затвердження цієї консолідованої фінансової звітності банківської групи окремі райони Донецької та Луганської областей залишаються під контролем сепаратистських угруповань, а українська влада наразі не має можливості забезпечити виконання законів України на цій території.

Зазначені обставини унеможливають нормальну бізнес-діяльність українських банків та компаній на території Автономної республіки Крим та частині території Донецької та Луганської областей.

Анексія АР Крим, збройний конфлікт на Сході України та обумовлене цим різке погіршення відносин між Україною та Російською Федерацією поглибили економічну кризу та спричинили падіння показників валового внутрішнього продукту й обсягів зовнішньої торгівлі у 2014-2015 рр., погіршення стану державних фінансів, скорочення валютних резервів Національного банку України, значну девальвацію національної валюти та зниження кредитних рейтингів суверенного боргу України. Внаслідок девальвації національної валюти, Національний банк України ввів ряд адміністративних обмежень на операції з обміну валют, які, серед іншого, включали обмеження на придбання іноземної валюти фізичними та юридичними особами, заборону виведення валюти за кордон для виплати дивідендів, заборону дострокового погашення кредитів, отриманих від нерезидентів, та обмеження зняття готівкових сум з рахунків у банках. Ці події мали негативний вплив на українські компанії та банки, значно обмеживши їх можливості для отримання фінансування на внутрішньому та міжнародних ринках.

Після тривалої рецесії економіка України у 2016 році відновила зростання. Ріст реального ВВП у 2016 році склав 2,3% р/р. Основними чинниками відновлення економічного зростання стали активізація внутрішнього споживчого та інвестиційного попиту. Різке уповільнення інфляції у 2016 році до 12,4% р/р та стабілізація ситуації на валютному ринку сприяли відновленню притоку депозитів у національній валюті у банківську систему – гривневі депозити юридичних осіб за рік зросли на 12% р/р, а гривневі депозити населення – на 5%.

У 2017 році темпи зростання ВВП прискорилися до 2,5%. Підтримували економічне зростання такі фактори, як ріст експорту на фоні сприятливої зовнішньої кон'юнктури, покращення фінансового стану підприємств, зростання інвестиційної активності бізнесу та поживлення приватного споживання. В той же час, відбулося прискорення інфляції – з 12,4% р/р у грудні 2016 року до 13,7% р/р у грудні 2017 року. Причинами прискорення інфляції у 2017 році є ріст цін на сирі продукти харчування та паливо.

У 2018 році реальний ВВП зріс на 3,3%, що є найвищим показником за 7 років. Економіка зростала завдяки подальшому підвищенню доходів населення, що стимулювало споживчий попит, високим діловим очікуванням та зумовленим ними зростанням інвестиційної активності, а також загалом сприятливій кон'юктурі на зовнішніх ринках.

Ріст реального ВВП у 1-му кварталі 2019 року склав 2,5% р/р, у 2-му кварталі склав 4,6% р/р, а у 3-му кварталі склав 4,1% р/р. Як і у попередньому році ключовим драйвером економічного зростання залишалось приватне споживання та інвестиції. Додатковий імпульс економіці надав рекордний урожай зернових культур другий рік поспіль.

2 Економічне середовище, в якому працює Група (продовження)

Національний банк України після періоду пом'якшення монетарної політики протягом 2016 року та 1-го півріччя 2017 року (за цей період облікова ставка знизилась з 22% до 12,5%), був змушений перейти до більш жорсткої монетарної політики для повернення інфляції до встановлених середньострокових цілей. З цією метою в жовтні та грудні 2017 року НБУ двічі підвищував облікову ставку на 1 п. п., в результаті чого на кінець 2017 року вона склала 14,5%.

У 2018 році Національний банк продовжив підвищувати облікову ставку, в результаті чого вона зросла на кінець року до 18% річних. Проведення Національним банком жорсткої монетарної політики стримувало інфляційний тиск, зокрема через канал обмінного курсу. Як наслідок, споживча інфляція почала сповільнюватися у річному вимірі і склала за підсумками 2018 року 9,8% р/р.

Швидке уповільнення інфляції з початку 2019 року – до 4,1% у грудні дозволило Національному банку розпочати цикл пом'якшення монетарної політики. Протягом 2019 року НБУ п'ять разів знижував облікову ставку, довівши її значення з 18% на початку року до 13,5% на кінець грудня.

Помірна девальвація курсу гривні відносно долара США у 2017 році (-3,2% р/р) сприяла прискоренню притоку депозитів у національній валюті у банківську систему – гривневі депозити населення за 2017 рік зросли на 19,4% у порівнянні з приростом на 5% за 2016 рік. У 2018 році на фоні незначного посилення гривні відносно долара США (на 1,4% – з 28,07 UAH/USD до 27,69 UAH/USD), спостерігався незмінний обсяг корпоративних депозитів в банківському секторі (приріст лише на +0,1% за оперативними даними НБУ), тоді як в роздрібному сегменті депозити зростали (+7,3% з початку року). У 2019 році відбулось істотне зміцнення курсу гривні відносно долара США – на 14,5% до рівня 23,69 UAH/USD, завдяки значним надходженням від експорту та значним зростанням зацікавленості іноземних інвесторів державними облігаціями України, номінованими в гривні. За підсумками 2019 року в банківському секторі відзначений приріст депозитів на 14,3% - як за рахунок зростання депозитів юридичних осіб на 22,8%, так і зростання роздрібних депозитів на 8,6%.

Кредитна активність банків у 2019 році залишалась низькою – сукупний кредитний портфель сектору скоротився на -9,4% внаслідок скорочення портфелю кредитів юридичним особам на -12,8%. Натомість роздрібні кредити продовжували зростати – на 4,7% р/р за чотири квартали. Ріст роздрібною портфелю був забезпечений збільшенням гривневих кредитів фізичним особам – на 24,1% р/р, засвідчуючи, що споживчі кредити залишаються драйвером кредитної активності банків.

Важливим чинником макроекономічної стабільності в Україні залишається співпраця з Міжнародним валютним фондом – після отримання третього траншу в рамках програми EFF у вересні 2016 року, на початку квітня 2017 року Україна отримала четвертий транш на суму близько 1 млрд. доларів США, що поряд з емісією єврооблігацій Урядом України на суму 3 млрд. доларів США сприяло зростанню міжнародних резервів України до 18,8 млрд. доларів США (станом на 31 грудня 2017 року). У 2018 році, після 1,5-річної паузи у наданні фінансування, Рада директорів МВФ затвердила нову програму співпраці з Україною stand-by (SBA), що передбачає виділення Україні близько 3,9 млрд доларів США протягом 14 місяців. Перший транш програми SBA в розмірі близько 1,4 млрд. доларів США надійшов в Україну у грудні, внаслідок чого обсяг міжнародних резервів України сягнув п'ятирічного максимуму (20,8 млрд. доларів США), що помітно зменшило макроекономічні ризики для України в середньостроковій перспективі.

У 2019 році, зважаючи на уповільнення узгоджених з МВФ реформ в умовах проведення президентських та позачергових парламентських виборів, виділення фінансування для України в рамках програми МВФ не відбувалося. Проте незважаючи на це, стійке переважання пропозиції валюти над попитом на валютному ринку дали Національному банку змогу збільшити міжнародні резерви до рівня 25,3 млрд. доларів США на кінець грудня 2019 року.

2 Економічне середовище, в якому працює Група (продовження)

Крім того, в перші місяці 2020 року спостерігається значне потрясіння на світовому ринку, викликане спалахом коронавірусу. Разом з іншими факторами, це призвело до різкого зниження ціни на нафту та фондових індексів, а також до знецінення гривні. Відповідаючи на потенційно серйозну загрозу коронавірусу для охорони здоров'я, українські урядові органи вжили заходів щодо стримування спалаху, вводячи обмеження на переміщення людей всередині України та між містами в регіонах, які можуть найбільше постраждати, призупинення транспортних зв'язків з Україною та обмеження в'їзду до України. Уряд запровадив карантин до 22 червня 2020 року. Деякі підприємства також доручили працівникам залишатися вдома та скоротити або тимчасово припинити ділові операції.

Більш широкі економічні наслідки цих подій включають:

- підрив підприємницької діяльності та господарської діяльності в Україні, що має вплив на ланцюги поставок, включаючи торгівлю та транспорт, подорожі та туризм, розваги, виробництво, будівництво, роздріб, страхування та освіту; і
- зростання економічної невизначеності, що відображається на більш мінливих цінах на активи та обмінних курсах.

Національний банк України також здійснив додаткові заходи у відповідь на ці події. Відділенням рекомендується коригувати графік та проводити додаткові санітарні заходи у всіх відділеннях, щоб забезпечити відповідність вимогам Міністерства охорони здоров'я України.

Також НБУ вимагає від банків призупинення обов'язку виконання основного зобов'язання, виконання якого забезпечене іпотекою, та недопущення звернення стягнення на предмет іпотеки на період дії карантину. Також було призупинено нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені) за несвоєчасне здійснення платежів за житлово-комунальні послуги, за споживчими кредитами та підвищення відсоткової ставки або будь яких інших обов'язкових платежів за споживчими кредитами протягом періоду карантину.

Ефект цих заходів може суттєво вплинути на діяльність Групи та фінансовий результат, і наразі його неможливо достовірно оцінити. Фінансові результати Групи в основному залежать від кредитної якості клієнтів та контрагентів, а також від мінливості фінансових ринків в цілому. Група уважно стежить за розвитком ситуації на світовому та українському ринках, щоб мінімізувати негативні наслідки, зберігаючи при цьому свій консервативний профіль ризику. Група провела стрес-тест і щодня контролює ліквідність в рамках оперативного та стратегічного управління ризиком ліквідності з метою забезпечення дотримання пруденційних коефіцієнтів ліквідності, відповідності фактичного обсягу ліквідних активів до їх необхідного рівня, а також забезпечити довгострокову безпеку ліквідності.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільності діяльності Групи, необхідні за існуючих обставин, збереження елементів нестабільності у діловому середовищі може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Групи, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця консолідована фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Групи. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятись від оцінок управлінського персоналу.

3 Основні принципи облікової політики

а) Основа складання консолідованої фінансової звітності банківської групи

Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, зі змінами та доповненнями, на основі принципу історичної вартості, з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та переоцінку будівель й інвестиційної нерухомості, а також інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки цієї консолідованої фінансової звітності, наведено далі. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у цій консолідованій фінансовій звітності банківської групи, якщо не зазначено інше (див. Примітку 3(х)).

Безперервно діюче підприємство. Керівництво Банківської Групи підготувало цю консолідовану фінансову звітність банківської групи відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування. Формуючи таке професійне судження, керівництво врахувало фінансовий стан Групи, свої існуючі наміри, постійну фінансову підтримку з боку материнської компанії, заплановану в бюджеті прибутковості діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність Групи. У Примітці 4 описані фактори, які враховувались керівництвом при оцінці здатності Групи продовжувати діяльність.

б) Основа для консолідації

Об'єднання бізнесу. Об'єднання бізнесу обліковуються за методом придбання на момент придбання, тобто на дату переходу контролю до Групи.

Група оцінює гудвіл на дату придбання як справедливую вартість виплаченого відшкодування (включаючи справедливую вартість раніше існуючої частки участі в об'єкті придбання суб'єкта господарювання, якщо об'єднання бізнесу здійснюється поетапно) плюс визнана сума будь-якої частки участі в придбаному суб'єкті господарювання, що не забезпечує контролю, за вирахуванням чистої визнаної суми (як правило, справедливої вартості) придбаних активів та прийнятих зобов'язань, що можуть бути ідентифіковані.

Відшкодування, виплачене іншій стороні угоди, не включає суми, пов'язані з розрахунками в рамках існуючих раніше господарських відносин. Такі суми, як правило, відображаються у прибутку або збитку.

Будь-яке непередбачене відшкодування, що підлягає сплаті, визнається за справедливою вартістю на дату придбання. Якщо непередбачене відшкодування класифіковане у категорію власного капіталу, повторна оцінка його справедливої вартості не проводиться, а виплата відображається у складі власного капіталу. В інших випадках подальші зміни справедливої вартості непередбаченого відшкодування відображаються у прибутку або збитку.

Витрати, пов'язані з придбанням, крім витрат, що відносяться до випуску боргових цінних паперів або акцій, які Група несе у зв'язку з об'єднанням бізнесу, відносяться на витрати в тому періоді, в якому вони понесені.

Дочірні підприємства. Дочірні підприємства – це об'єкти інвестування, що контролюються Групою. Група контролює об'єкт інвестування, якщо вона має можливість або право отримувати доходи від своєї участі в інвестиції та має можливість впливати на доходність завдяки здійсненню своїх повноважень щодо об'єкта інвестування. Зокрема, Група консолідує об'єкти інвестування, яких вона контролює, виходячи з фактичних обставин, включаючи випадки, коли захисні права, які виникають з договорів застави за кредитними операціями, стають значними. Фінансова звітність дочірніх підприємств включається до консолідованої фінансової звітності з дати фактичного початку здійснення контролю до дати фактичного припинення здійснення контролю.

Операції, вилучені під час консолідації. Залишки по розрахунках і операції між компаніями Групи та будь-які нереалізовані прибутки та збитки від операцій між компаніями Групи вилучаються під час підготовки консолідованої фінансової звітності.

Гудвіл. Гудвіл, що виникає в результаті придбання дочірніх підприємств, включається до складу нематеріальних активів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

в) Фінансові інструменти – основні терміни оцінки

Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, оцінюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Групою. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Групою, і якщо заява на розміщення усєї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Ринковою ціною котирування, яка використовувалася для оцінки фінансових активів, є поточна ціна попиту; а ринковою ціною котирування, яка використовувалася для фінансових зобов'язань - поточна ціна пропозиції.

Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що базуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається, за припущенням, в кінці звітного періоду (див. Примітку 31).

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Деталі визначення та розрахунку амортизованої собівартості, а також застосування методу ефективного відсотка, наведені в Примітці 3(и).

г) Класифікація фінансових активів та зобов'язань

Оцінка бізнес-моделі

Група проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому розглядається така інформація:

- політики і цілі, встановлені для даного портфеля фінансових активів, а також дія зазначених політик на практиці, зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури процентних ставок, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або на реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

- яким чином оцінюється результативність портфеля і яким чином ця інформація повідомляється управлінському персоналу Групи;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;
- яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом (наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управляють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором);
- частота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Групою мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки.

Виділяються такі основні типи бізнес-моделей, в рамках яких відбувається управління фінансовими активами:

- бізнес-модель, метою якої є утримання активів для надходження передбачених договором грошових потоків;
- бізнес-модель, мета якої досягається шляхом отримання передбачених договором грошових потоків і продажу фінансових активів;
- інші бізнес-моделі, в тому числі: торгівля, управління на основі справедливої вартості, збільшення потоків грошових коштів до максимуму шляхом продаж.

У випадку бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для надходження передбачених договором грошових потоків, продажі не є блокуючим фактором для класифікації до цієї моделі. Інформація про рівні продаж розглядається Групою не ізольовано, а в рамках способу комплексного аналізу, яким Група досягає поставлені цілі в управлінні фінансовими активами та реалізує відповідні потоки грошових коштів. Тому, інформація про минулі продажі з конкретного портфеля фінансових інструментів аналізується в контексті причин їх здійснення та умов, що існували на момент продажу. До продаж, що не змінюють класифікації активів до моделі «утримання з метою надходження передбачених договором грошових потоків», віднесено продажі здійснені внаслідок:

- погіршення кредитної якості до рівня, що не є прийнятним для Групи згідно політики управління ризиком;
- реалізація плану виходу з кризової ситуації.

Не суперечать також класифікації до моделі «утримання з метою надходження передбачених договором грошових потоків» продажі, здійснені в момент наближення терміну погашення активу згідно умов договору, неістотні продажі або рідко здійснювані.

Істотність продаж визначається порівнянням обсягу проданого портфеля до загального розміру портфеля, віднесеного до даної моделі на початок звітного періоду, а також аналогічного співвідношення реалізованого результату на продажі активів до доходів, що генерується таким портфелем. Для аналізу істотності обсягу продажі, агрегація здійснюється за період, що дорівнює середньому терміну погашення даного портфеля.

Якщо в майбутньому обсяги продаж будуть істотно перевищувати ті, що очікувалися Групою на момент оцінки бізнес-моделей, то такий факт не призводитиме до зміни бізнес-моделей, в рамках яких здійснюється управління вже існуючими активами, але буде мати вплив на визначення бізнес-моделі, для нових активів, що генеруються Групою в ході її діяльності.

Для бізнес-моделі, мета якої досягається шляхом отримання передбачених договором грошових потоків і продажу фінансових активів обсяги продаж не є суттєвим критерієм – допускається навіть значний їх обсяг та кількість, однак мета продажу аналізується Групою.

Фінансові активи, що утримуються для торгових операцій і управління якими здійснюється та результативність яких оцінюється на основі справедливої вартості, будуть оцінюватися за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, оскільки вони не утримуються ані з метою отримання передбачених договором грошових потоків, ані з метою як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продажу фінансових активів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Класифікація фінансових активів

При первісному визнанні фінансових інструментів Група здійснює їх класифікацію та визначає модель подальшої оцінки.

Боргові фінансові активи Група класифікує, виходячи з бізнес-моделі, яку вона використовує для управління цими активами, та характеристик грошових потоків, передбачених договором, що ініціює фінансовий інструмент.

Класифікація фінансових активів здійснюється за такими категоріями:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю (AC);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL).

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований на розсуд Групи як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

За борговими фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, прибутки та збитки визнаються в складі іншого сукупного доходу, за винятком таких статей, які визнаються у прибутку чи збитку так само, як і за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю:

- процентних доходів, розрахованих з використанням методу ефективного відсотка;
- очікуваних кредитних збитків (ECL) і сторно збитків від зменшення корисності; і
- прибутків та збитків від курсових різниць.

При припиненні визнання боргового фінансового активу, що оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, накопичені прибуток або збиток, раніше визнані у складі іншого сукупного доходу, перекласифіковуються зі складу власного капіталу в прибуток або збиток.

При первісному визнанні інструментів капіталу, які не призначені для торгівлі, Група може безповоротно вибрати відображати подальші зміни справедливої вартості в іншому сукупному доході, тобто віднести такі інструменти до категорії оцінки за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI). Цей вибір робиться окремо для кожного фінансового інструмента. За такими інструментами капіталу прибутки та збитки ніколи не перекласифікуються у чистий прибуток, а збиток від зменшення корисності у складі прибутку або збитку не визнається. Дивіденди визнаються в прибутку чи збитку, крім випадків, коли є очевидним, що вони являють собою повернення частини первісної вартості інвестиції, і в цьому випадку дивіденди визнаються в складі іншого сукупного доходу. При вибутті інвестиції накопичені прибутки та збитки, визнані у складі іншого сукупного доходу, переносяться до складу нерозподіленого прибутку.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Всі фінансові активи, які не відповідають критеріям для їх оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як описано вище, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Крім того, при первісному визнанні Група може безповоротно визначити фінансовий актив, який в іншому випадку відповідає вимогам, що підлягають оцінці за амортизованою вартістю або FVOCI, як FVTPL, якщо це усуває або істотно зменшує невідповідності в обліку, які в іншому випадку могли б виникнути.

Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Група аналізує договірні умови фінансового інструмента, а саме - чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі. При проведенні оцінки Група аналізує:

- умовні події, які можуть змінити терміни або суму грошових потоків;
- умови, що мають ефект важеля (леверидж) щодо грошових потоків;
- умови про дострокове погашення та пролонгації терміну дії;
- умови, які обмежують вимоги Групи грошовими потоками від обумовлених активів – наприклад, фінансові активи без права регресу;
- умови, які викликають зміни в відшкодуванні за тимчасову вартість грошей – наприклад, періодичний перегляд процентних ставок.

Умова про дострокове погашення відповідає критерію SPPI в тому випадку, якщо сума, сплачена при достроковому погашенні, представляє по суті непогашену частину основної суми і проценти на непогашену частину та може включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору.

Крім того, умова про дострокове погашення розглядається як така, що відповідає даному критерію в тому випадку, якщо фінансовий актив придбавається або створюється з премією або дисконтом щодо зазначеної в договорі номінальної суми; сума, що підлягає виплаті при достроковому погашенні, по суті являє собою зазначену в договорі номінальну суму плюс передбачені договором нараховані (але не виплачені) проценти (і може також включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору); і при первісному визнанні фінансового активу справедлива вартість його умови про дострокове погашення є незначною.

Рекласифікація фінансових активів здійснюється перспективно виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої вони утримуються.

Фінансові зобов'язання та інструменти капіталу, а також фінансові активи, які були на розсуд Групи класифіковані як оцінювані за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, не підлягають рекласифікації.

Класифікація фінансових зобов'язань

Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю, за виключенням:

- фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;
- фінансових зобов'язань, які виникають у разі, коли передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або коли застосовується принцип продовження участі;
- договорів фінансової гарантії, авалю, поруки;
- зобов'язань з кредитування за ставкою, нижче ринкової;
- умовного відшкодування, визнаного Групою, як покупцем під час об'єднання бізнесів, до якого застосовується МСФЗ 3 "Об'єднання бізнесу". Таке умовне відшкодування в подальшому оцінюється за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки/збитки.

Перекласифікація. Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

д) Первісне визнання фінансових інструментів

Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибуток або збиток при первісному визнанні відображаються за справедливою вартістю. Витрати на операції з придбання таких фінансових інструментів відображаються за рахунками витрат на дату їх здійснення.

Усі інші фінансові інструменти під час первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю, до якої додаються/віднімаються витрати на операції. Витрати на операцію та інші платежі, що безпосередньо пов'язані з визнанням фінансового інструменту, відображаються на рахунках дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом.

До витрат на операцію належать комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам і дилерам, збори органам регулювання, фондовим біржам, податки та держмита тощо.

Витрати на операцію та комісійні доходи, що є невід'ємною частиною дохідності фінансового інструменту (за винятком фінансових інструментів, що оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку) визнаються в складі початкової вартості фінансового інструменту і враховуються при розрахунку ефективної ставки відсотка за таким фінансовим інструментом.

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату розрахунку.

е) Припинення визнання фінансових інструментів

Фінансові активи

Припинення визнання фінансових активів відбувається якщо:

- строк дії прав на грошові потоки, що визначені умовами договору фінансового активу, закінчується;
- передавання фінансового активу відповідає критеріям припинення;
- списання фінансового активу за рахунок резерву.

Передача фінансового активу відбувається, якщо виконується одна з таких умов:

- передано права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором;
- зберігаються права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором про передавання, але існує зобов'язання сплатити грошові потоки одному чи кільком одержувачам за договором, що відповідає таким умовам:
 - відсутнє зобов'язання сплатити суми кінцевим покупцям до часу отримання еквівалентних сум від первісного активу;
 - умови договору забороняють Групі продавати або передавати в заставу первісний фінансовий актив, крім його передавання кінцевим одержувачам як забезпечення зобов'язання сплатити грошові потоки;
 - існує зобов'язання передати будь-які грошові потоки, які отримуються за дорученням кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки. Проценти за такими інвестиціями передаються кінцевим одержувачам.

Під час передавання фінансового активу, оцінюються межі, у яких зберігаються всі ризики та винагороди від володіння активом з урахуванням такого:

- якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом передано, то визнання фінансового активу припиняється та визнаються права і зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окремо як актив або зобов'язання;
- якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом збережено, то визнання фінансового активу продовжується;
- якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом не збережено та не передано, то визначається, чи зберігається контроль за фінансовим активом.

Контроль за переданим активом відсутній, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати не пов'язаній третій стороні та може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо контроль за фінансовим активом не зберігається, визнання такого активу припиняється, інакше, у разі збереження контролю за фінансовим активом, продовжується його визнання у межах подальшої участі в ньому.

При припиненні визнання фінансового активу різниця між балансовою вартістю активу (чи балансовою вартістю, віднесеною на частину активу, визнання якого було припинене) і сумою (i) отриманої винагороди (включаючи всі одержані нові активи мінус усі прийняті нові зобов'язання) та (ii) будь-якого накопиченого прибутку або збитку, які були визнані в складі іншого сукупного доходу, визнається в прибутку чи збитку.

Будь-яка накопичена сума прибутку/збитку, визнана у складі іншого сукупного доходу, за дольовими інвестиційними цінними паперами, класифікованими на розсуд Групи в категорію оцінки за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не підлягає перекласифікації в чистий прибуток або збиток при припиненні визнання таких цінних паперів. Будь-яка частка участі у переданих фінансових активах, щодо яких виконуються вимоги до припинення визнання, створена чи утримана Групою, визнається як окремих актив чи зобов'язання.

У операціях, в яких Група не зберігає за собою і не передає практично всі ризики і вигоди від володіння фінансовим активом і зберігає контроль над активом, Група продовжує визнання активу за умови постійної участі Групи в управлінні цим активом, що визначається тим, наскільки вона вразлива до змін вартості переданого активу.

Фінансові зобов'язання

Фінансове зобов'язання або його частина, припиняє визнаватись якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився.

Обмін між позичальником та кредитором борговими фінансовими зобов'язаннями за суттєво відмінними умовами відображається як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Аналогічно суттєві зміни умов (модифікацію) за фінансовим зобов'язанням або його частиною відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Суттєво відмінними є такі умови, відповідно до яких чиста вартість теперішніх грошових потоків за новими умовами, дисконтована із застосуванням первісної ефективної ставки відсотка (для фінансового зобов'язання з плаваючою процентною ставкою - ефективної ставки відсотка, що була розрахована під час останньої зміни номінальної процентної ставки), відрізняється щонайменше на 10 % від дисконтованої теперішньої вартості грошових потоків, що залишилися до строку погашення первісного фінансового зобов'язання.

Будь-які витрати або винагороди є доходами/витратами від припинення визнання, якщо зміна умов за фінансовим зобов'язанням відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Різниця між балансовою вартістю погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) та сумою сплаченої компенсації є доходами/витратами від припинення визнання.

Якщо обмін борговими фінансовими зобов'язаннями або зміна умов за ними (модифікація) не призводить до припинення визнання, будь-які витрати та винагороди від обміну/модифікації коригують балансову вартість фінансового зобов'язання і амортизуються протягом терміну дії нового зобов'язання (ефективна ставка відсотка не перераховується, але коригується для відображення вказаних витрат/винагород).

ж) Модифікація фінансових інструментів

Фінансові активи

Модифікований фінансовий актив – актив, за яким грошові потоки, передбачені договором, були переглянуті за згодою сторін або модифіковані.

Якщо умови фінансового активу змінюються, Група оцінює, чи відрізняються значно грошові потоки за таким модифікованим активом. Якщо грошові потоки відрізняються значно («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю плюс всі дозволені витрати на здійснення операції.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Всі комісії, отримані в рамках модифікації, обліковуються таким чином:

- комісії, що враховуються для визначення справедливої вартості нового активу та комісії, що являють собою відшкодування дозволених витрат на здійснення операції, включаються до первісної оцінки активу; і
- інші комісії, включаються до прибутку або збитку як прибуток або збиток від припинення визнання.

Група здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Група здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. При проведенні даної оцінки Група керується вказівками щодо припинення визнання фінансових зобов'язань за аналогією.

Група доходить висновку про те, що модифікація умов є значною, на підставі таких якісних факторів:

- зміни валюти фінансового активу;
- зміни позичальника, крім зміни внаслідок смерті позичальника;
- зміни умов фінансового активу, що призводить до невідповідності критерію SPPI (наприклад, додання умови конвертації).

У випадку наявності одного з критеріїв модифікація є істотною. В Примітці 3(х) описані зміни облікових політик.

Якщо модифікація умов кредитного договору (внесення змін) була настільки суттєвою, що призводить до визнання нового активу та одночасно актив виконує умови класифікації до стану дефолт – новий актив класифікується як первісно знецінений.

Зміни величини грошових потоків за існуючими фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями не вважаються модифікацією умов, якщо вони передбачені первинними умовами договору.

В рамках діяльності з управління кредитним ризиком Група переглядає умови кредитів клієнтам, які мають фінансові труднощі («практика перегляду умов кредитних угод»), що в основному спричинене максимізувати повернення за первісним кредитним договором, а не створити новий актив. Якщо Група планує змінити умови фінансового активу таким чином, що дана зміна призведе до прощення частини існуючих грошових потоків, передбачених договором, то частина активу списується (див. розділ (з)) до проведення оцінки на предмет значущості модифікації умов. В результаті, ймовірно, величина передбачених договором решти грошових потоків, які на момент модифікації продовжують визнаватися за первісним фінансовим активом, буде еквівалентною величині нових модифікованих грошових потоків за договором. Група здійснює якісну оцінку на предмет значущості даної модифікації умов.

Якщо модифікація фінансового активу, оціненого за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не тягне за собою припинення визнання фінансового активу, то Група спочатку здійснює перерахунок валової балансової вартості фінансового активу за первісною ефективною ставкою відсотка за активом і визнає результуюче коригування як прибуток або збиток від модифікації у прибутку або збитку. Стосовно фінансових активів з плаваючою ставкою відсотка, первісна ефективна ставка відсотка, яка використовується при розрахунку прибутку або збитку від модифікації, коригується з тим, щоб відобразити поточні ринкові умови на момент проведення модифікації. Понесені витрати та комісії й отримані комісії коригують балансову вартість модифікованого фінансового активу й амортизуються протягом строку дії модифікованого фінансового активу.

Для кредитів, умовами яких передбачено право позичальника на дострокове погашення за номінальною вартістю без суттєвих штрафів, модифікація ставки відсотка до ринкового рівня у відповідь на зміну ринкових умов враховується Групою аналогічно порядку обліку для інструментів з плаваючою ставкою відсотка, тобто ставка відсотка переглядається перспективно.

Фінансові зобов'язання

Група припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінюються таким чином, що величина грошових потоків за модифікованим зобов'язанням значно змінюється. У цьому випадку нове фінансове зобов'язання з модифікованими умовами визнається за справедливою вартістю. Різниця між балансовою вартістю колишнього фінансового зобов'язання і вартістю нового фінансового зобов'язання з модифікованими умовами визнається в прибутку або збитку. Сплачена винагорода включає передані фінансові активи, якщо вони існують, і прийняття зобов'язань, включаючи нове модифіковане фінансове зобов'язання.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Група здійснює кількісну оцінку на предмет суттєвості модифікації умов. Для цілей проведення кількісної оцінки умови вважаються такими, що значно відрізняються, якщо дисконтована теперішня вартість грошових потоків відповідно до нових умов, в тому числі будь-які сплачені мита за вирахуванням отриманих платежів та дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, щонайменше на 10 відсотків відрізняється від теперішньої вартості решти грошових потоків первинного фінансового зобов'язання.

Якщо модифікація фінансового зобов'язання не обліковується як припинення визнання, то амортизована вартість зобов'язання перераховується шляхом дисконтування модифікованих грошових потоків із застосуванням первісної ефективної ставки відсотка, а результуючий прибуток або збиток визнається у прибутку або збитку. Стосовно фінансових зобов'язань з плаваючою ставкою відсотка, первісна ефективна ставка відсотка, яка використовується при розрахунку прибутку або збитку від модифікації, коригується з тим, щоб відобразити поточні ринкові умови на момент проведення модифікації.

Будь-які понесені витрати та виплачені комісії визнаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом залишкового строку дії модифікованого фінансового зобов'язання шляхом коригування первісної ефективної ставки відсотка за інструментом для врахування впливу таких комісій.

з) Зменшення корисності – фінансові активи, зобов'язання з надання позик і договори фінансової гарантії

Модель зменшення корисності застосовується до фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- фінансові активи, що є борговими інструментами;
- дебіторська заборгованість за договорами оренди;
- зобов'язання з надання позик і зобов'язання за договорами фінансової гарантії.

За інвестиціями в інструменти капіталу збиток від зменшення корисності не визнається.

Резерви під очікувані кредитні збитки визнаються в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента – це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців становлять важливу частину очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків. Вони оцінюються таким чином:

- *щодо фінансових активів, які не є кредитно-знеціненими станом на звітну дату:* як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Групі відповідно до договору, і грошовими потоками, які Група очікує отримати);
- *щодо фінансових активів, які є кредитно-знеціненими станом на звітну дату:* як різниця між валовою балансовою вартістю активів і теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків;
- *щодо невикористаної частини зобов'язань з надання позик:* як теперішня вартість різниці між передбаченими договором грошовими потоками, які належать Групі за договором, якщо утримувач зобов'язання з надання позик скористається своїм правом на отримання позики, і грошовими потоками, які Група очікує отримати, якщо ця позика буде видана;
- *щодо договорів фінансової гарантії:* як теперішня вартість очікуваних виплат утримувачеві договору для компенсації понесеного ним кредитного збитку за вирахуванням сум, які Група очікує відшкодувати.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи, що є кредитно-знеціненими, визначаються як фінансові активи, за якими є об'єктивні докази збитку чи спостерігаються одна або декілька подій, що мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

- значні фінансові труднощі у позичальника чи емітента;
- порушення умов договору, таке як дефолт чи прострочення платежу;
- реструктуризація Групою кредиту чи авансового платежу на умовах, які Група не розглядала б за інших обставин;
- виникнення ймовірності банкрутства чи іншої фінансової реорганізації позичальника; чи
- зникнення активного ринку для цінного паперу в результаті фінансових труднощів.

Кредит, умови якого були переглянуті внаслідок погіршення фінансового стану позичальника, як правило, вважається кредитно-знеціненим, крім випадків, коли існує свідчення того, що ризик недоотримання передбачених договором грошових потоків суттєво знизився і відсутні інші ознаки зменшення корисності. Крім того, кредитно-знеціненими вважаються кредити, прострочені на 90 днів або більше.

Група для потреб оцінки очікуваних кредитних збитків класифікує фінансові інструменти відповідно до вимог МСФЗ 9 до однієї з трьох стадій знецінення. Стадія знецінення визначається, виходячи з того, наскільки суттєво змінився рівень кредитного ризику за фінансовим інструментом станом на звітну дату порівняно з датою його первісного визнання.

Фінансові інструменти, за якими відсутнє значне збільшення кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання Група класифікує до першої стадії знецінення.

Фінансові інструменти, за якими наявні ознаки значного збільшення кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання та не перебувають в стані дефолту, Група класифікує до другої стадії знецінення.

Фінансові активи в стані дефолт відносяться Групою до третьої стадії знецінення знецінених фінансових активів. Фінансові активи, які є кредитно-знеціненими при первісному визнанні, класифікуються як придбані або створені фінансові активи. Група для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів на дату первісного визнання оціночний резерв не визнає – валова балансова вартість є його справедливою вартістю. Первісно очікувані кредитні збитки за таким фінансовим активом включаються в ефективну ставку відсотка, скориговану з урахуванням кредитного ризику. Будь-яка зміна очікуваних кредитних збитків визнається в прибутку або збитку, навіть якщо така зміна перевищує величину раніше сформованого резерву за таким фінансовим активом.

За придбаними або створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами збитки завжди визнаються за весь строк дії інструмента.

Визначення дефолту

Фінансовий актив відноситься Групою до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, у таких випадках:

- мало ймовірно, що кредитні зобов'язання позичальника перед Групою будуть погашені в повному обсязі без застосування Групою таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності);
- заборгованість позичальника за будь-яким із суттєвих кредитних зобов'язань Групи прострочена більш ніж на 90 днів (для залишків коштів у інших банках подія дефолту настає, якщо фінансовий актив прострочений на 30 днів). Овердрафти вважаються простроченою заборгованістю на наступний день, коли клієнт порушив рекомендований ліміт або йому був рекомендований ліміт, менший, ніж сума поточної непогашеної заборгованості;
- зміна умов кредитування, пов'язана із фінансовими труднощами боржника;
- початок судового провадження, ліквідації або процедури банкрутства позичальника.

При оцінці настання події дефолту за зобов'язаннями позичальника Група враховує такі показники:

- якісні: наприклад, порушення обмежувальних умов договору (ковенант);
- кількісні: наприклад, статус простроченої заборгованості та несплата за іншим зобов'язанням одного і того ж емітента Групи; а також
- на основі даних, отриманих із зовнішніх джерел;
- початок ліквідації або процедура банкрутства позичальника.

Вхідні дані при оцінці виникнення події дефолту за фінансовим інструментом та їхня значимість можуть змінюватися з плином часу з тим, щоб відобразити зміни в обставинах.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Темп оздоровлення

Група встановлює певний період, необхідний для відновлення якості фінансових активів. Умови періоду відновлення якості вважаються виконаними, якщо впродовж 6 місяців від дня запровадження Групою заходів, спрямованих на відновлення здатності контрагента виконувати зобов'язання, відсутні ознаки знецінення, забезпечується виконання зобов'язань перед Групою.

Значне збільшення кредитного ризику

При визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику (тобто ризику дефолту) за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання, Група розглядає обґрунтовану і підтверджену інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Групи, експертній грошовій оцінці якості кредиту і прогнозній інформації.

Якщо кредитний договір було модифіковано, свідченням невідповідності критерію визнання очікуваних кредитних збитків протягом всього строку активу є, зокрема, історія платежів на поточну дату згідно зі модифікованими умовами кредитного договору. Група в першу чергу виявляє, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику для експозицій, що зазнають кредитного ризику, у таких випадках:

- прострочення погашення, визначених умовами кредитного договору, платежів становить більше 30 днів, але менше ніж на 90 днів. Овердрафти вважаються простроченою заборгованістю на наступний день, коли клієнт порушив рекомендований ліміт або йому був рекомендований ліміт, менший, ніж сума поточної непогашеної заборгованості;
- порушення обмежувальних умов договору (ковенант), ідентифікації загрозливих ознак, що можуть ймовірно вплинути на якість обслуговування заборгованості;
- вплив внутрішньої інформації та інформації про позичальника із зовнішніх джерел;
- завершився період відновлення кредитної якості та відсутні передумови віднесення їх до знецінених, після реструктуризації (forbearance)
- значення показника LtV (співвідношення вартості кредитів до суми забезпечення) перевищує 200% (для іпотечних кредитів фізичних осіб).
- для банків значне збільшення кредитного ризику відбувається, якщо рейтинг позичальників зменшився на 3 пункти.

Група здійснює перевірку ефективності критеріїв, використовуваних для виявлення значного збільшення кредитного ризику шляхом регулярних перевірок аби переконатися, що:

- через застосування критеріїв можливо виявляти значне збільшення кредитного ризику до того, як за експозицією, що зазнає кредитного ризику, станеться дефолт;
- критерії не збігаються з моментом часу, коли оплата за активом прострочена більш ніж на 30 днів;
- середній час між виявленням значного збільшення кредитного ризику і дефолту вбачається розумним;
- ризикові позиції не переходять безпосередньо зі складу оцінки очікуваних кредитних збитків за 12 місяців до складу кредитно-знецінених.

Вхідні дані при оцінці очікуваних кредитних збитків

Основними вхідними даними при оцінці очікуваних кредитних збитків є часові структури наступних змінних:

- ймовірність дефолту (PD);
- величина збитку у випадку дефолту (LGD);
- сума під ризиком у випадку дефолту (EAD).

Дані показники отримані з внутрішніх статистичних моделей та інших історичних даних, які використовуються в моделях для розрахунку регулятивного капіталу. Вони будуть скориговані, щоб відображати прогнозу інформацію, наведену нижче.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

PD оцінки розраховуються згідно з статистичними моделями та оцінена з використанням інструментів, адаптованих до різних категорій контрагентів і експозицій, що зазнають кредитного ризику. PD оцінки базуються на матрицях міграції, що будуються залежно від типу кредитного продукту та періодами прострочення платежів.

Величина збитку у випадку дефолту (LGD) являє собою величину ймовірного збитку у випадку дефолту. Група оцінює показники LGD, виходячи з інформації щодо коефіцієнтів повернення коштів за вимогами до неплатників залежно від впливу часу від дати дефолту.

Сума під ризиком у випадку дефолту (EAD) являє собою очікувану величину експозиції, що зазнає кредитного ризику, в дату настання дефолту. Даний показник розраховується Групою виходячи з поточної величини EAD та її можливих змін, припустимих за договором, включаючи амортизацію і дострокове погашення. Для фінансового активу величиною EAD є валова балансова вартість у випадку дефолту. Для зобов'язань з надання позик і договорів фінансової гарантії величина EAD враховує отриману суму, а також можливі майбутні суми, що можуть бути отримані або погашені за договором, які будуть оцінюватися на основі історичних спостережень і прогнозів.

Як описано вище, за умови використання максимально коефіцієнта ймовірності дефолту за строками 12 місяців для фінансових активів, за якими не відбулося значного збільшення кредитного ризику, Група оцінює очікувані кредитні збитки з урахуванням ризику дефолту протягом максимального періоду за договором (включаючи будь-які опціони позичальника на пролонгацію), протягом якого наражається на кредитний ризик, навіть якщо для цілей управління ризиками Група розглядає більш тривалий період.

Відносно овердрафтів та кредитних карт для фізичних осіб і деяких поновлюваних механізмів кредитування для юридичних осіб, які включають як кредит, так і незатребуваний компонент прийнятого на себе зобов'язання, Група оцінює очікувані кредитні збитки протягом періоду, що перевищує максимальний період за договором, якщо передбачена договором можливість Групи вимагати погашення кредиту і анулювати незатребуваний компонент прийнятого на себе зобов'язання не обмежує існування ризику кредитних збитків для Групи, визначеним у договорі строком для подачі повідомлення про припинення.

Дані механізми кредитування не мають фіксованого строку або схеми погашення, і управління ними здійснюється на груповій основі. Група може анулювати їх з негайним набранням чинності рішенням про анулювання, але дане передбачене договором право використовується не в рамках звичайного поточного управління, а тільки в тих випадках, коли Групі стає відомо про збільшення кредитного ризику на рівні механізму кредитування. Даний більш тривалий період буде оцінюватися з урахуванням дій з управління кредитним ризиком, які Група очікує здійснити і які служать для зменшення наслідків очікуваних кредитних збитків. До них відносяться зменшення лімітів та анулювання кредитного механізму.

Якщо моделювання параметра здійснюється на груповій основі, то фінансові інструменти будуть згруповані на основі загальних характеристик ризику, які включають в тому числі:

- тип інструмента;
- тип клієнта;
- період прострочення боргу;
- географічне положення позичальника;
- валюту договору.

ECL за позиціями, що зазнають кредитного ризику на Стадії 1, розраховуються шляхом множення PD за 12 місяців на LGD та EAD. ECL за весь строк дії фінансового інструмента розраховуються шляхом множення PD за весь строк дії фінансового інструмента на LGD та EAD. Групи підлягають регулярній перевірці для забезпечення того, щоб експозиції, що зазнають кредитного ризику, в межах певної групи залишалися однорідними.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)**Прогнозна інформація**

Група включає прогнозу інформацію у свою оцінку очікуваних кредитних збитків. Ця оцінка базується на зовнішній інформації. Зовнішня інформація може включати економічні дані і прогнози, що публікуються державними органами, а також окремі індивідуальні та наукові прогнози, як наприклад Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної служби статистики України, Національного банку України.

Група буде періодично проводити стрес-тестування з тим, щоб скорегувати свій підхід до визначення даних репрезентативних сценаріїв.

Група виділила і документально оформила основні чинники кредитного ризику і кредитних збитків для кожного портфеля фінансових інструментів і, використовуючи аналіз історичних даних, оцінила взаємозв'язок між макроекономічними змінними, кредитним ризиком і кредитними збитками. Основними рушійними факторами є прогнози зміни реального ВВП, рівня безробіття та динаміки нарахованої заробітної плати, в тому числі в розрахунку на 1 працівника. Для базового сценарію оцінки очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам на 31 грудня 2019 були використані наступні макроекономічні змінні.

Показник	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023
Нарахована заробітна плата штатних працівників (до відповідного місяця попереднього року, %)	122,30	121,60	116,45	113,16
Середньомісячна заробітна плата 1 штатного працівника (до відповідного періоду попереднього року, %)	119,90	120,40	115,30	114,30
Зміна реального ВВП (у % до відповідного кварталу попереднього року)	2,90	4,20	4,90	5,30
Зміна індексу фізичного обсягу ВВП на 1 особу	3,34	4,83	5,64	6,10
Валове нагромадження основного капіталу в розрізі видів нефінансових активів (відсотків до відповідного кварталу попереднього року)	14,31	24,00	27,00	25,00

На 31 грудня 2019 року Група включає 3 макроекономічні сценарії, зважені на 15,9% для оптимістичного сценарію, 68,2% для базового сценарію і 15,9% для песимістичного сценарію.

Забезпечення

Як засіб покращення кредитної якості, Група під час розрахунку розміру очікуваних кредитних збитків для кредитно-знецінених активів, приймає вартість застави, яка відповідає встановленим критеріям прийнятності, встановлених Групою та визначених регулятором.

Списання

Списання валової балансової вартості фінансового інструменту за рахунок сформованого резерву відбувається після визнання його безнадійним, наявності сформованого резерву під очікувані кредитні збитки, та одночасного виконання інших передумов, визначених вимогами чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів Групи. Як правило, це той випадок, коли Група визначає, що у позичальника немає активів чи джерел доходу, що можуть генерувати грошові потоки у обсязі, достатньому для погашення сум заборгованості, що підлягають списанню. Ця оцінка проводиться на рівні окремого активу.

Відшкодування раніше списаних сум включаються до статті «Результат оцінки очікуваних кредитних збитків» консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід.

На фінансові активи, що списуються, все ж може бути звернене стягнення для виконання процедур Групи щодо відшкодування сум заборгованості.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Подання резерву під очікувані кредитні збитки у консолідованому звіті про фінансовий стан

Резерви під очікувані кредитні збитки представлені у консолідованому звіті про фінансовий стан таким чином:

- *фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю*: як зменшення валової балансової вартості цих активів;
- *зобов'язання з надання кредитів і договори фінансової гарантії*: як резерв у складі інших фінансових зобов'язань;
- *якщо фінансовий інструмент містить як затребуваний, так і незатребуваний компонент, і Група не може визначити очікувані кредитні збитки за прийнятим зобов'язанням з надання кредиту окремо від очікуваних кредитних збитків за вже затребуваною частиною*: Група подає сукупний резерв під збитки по обох компонентах. Сукупна сума подається як зменшення валової балансової вартості використаного компонента. Будь-яке перевищення оціненого резерву під збитки над валовою вартістю використаного компонента подається як резерв; і
- *боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід*: резерв під збитки не визнається у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки балансова вартість цих активів є їх справедливою вартістю. Однак величина розрахункового резерву під збитки розкривається і визнається у складі резерву змін справедливої вартості.

и) Проценти та процентні доходи і витрати

Ефективна ставка відсотка

Група визнає за фінансовими інструментами процентний дохід/витрати за ефективною ставкою відсотка протягом періоду від дати їх початкового визнання до дати припинення визнання (продаж, погашення), рекласифікації. Ефективна ставка відсотка – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу або фінансового зобов'язання до валової балансової вартості фінансового активу або до амортизованої собівартості фінансового зобов'язання.

При розрахунку ефективної ставки відсотка для придбаних або створених фінансових інструментів, які не є кредитно-знеціненими активами, Група оцінює майбутні грошові потоки з урахуванням всіх контрактних умов фінансових інструментів, але не очікувані кредитні збитки. Для придбаних або створених фінансових активів, що є кредитно-знеціненими, розраховується відкоригована на кредитний ризик ефективна ставка відсотка з використанням оцінених майбутніх грошових потоків, включаючи очікувані кредитні збитки.

Ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу до амортизованої собівартості фінансового активу, який є придбаним або створеним знеціненим фінансовим активом. Під час розрахунку ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, приймаються до уваги всі контрактні умови фінансового активу та очікувані кредитні збитки.

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає витрати на операції, а також винагороди і суми, виплачені або отримані, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Витрати на проведення операції включають додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Амортизована собівартість фінансового активу або фінансового зобов'язання – сума, в якій оцінюється фінансовий актив або фінансове зобов'язання під час первісного визнання, за вирахуванням отриманих або сплачених коштів (основної суми боргу, процентних доходів (витрат) або інших платежів, що пов'язані з ініціюванням фінансового активу або фінансового зобов'язання), яка збільшена або зменшена на величину накопиченої амортизації, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, – різниці між первісно визнаною сумою та сумою погашення фінансового інструменту, а також для фінансових активів скоригована з урахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Валова балансова вартість фінансового активу – амортизована собівартість фінансового активу до коригування на величину оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Розрахунок процентних доходів та витрат

Процентні доходи за фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою собівартістю, визнаються за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості за виключенням:

- придбаних або створених знецінених фінансових активів. Для таких фінансових активів застосовується ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, до амортизованої собівартості фінансового активу з моменту первісного визнання. Розрахунок процентного доходу за такими активів не здійснюється на основі валової балансової вартості, навіть якщо кредитний ризик за ними у подальшому зменшиться;
- фінансових активів, які не є придбаними або створеними знеціненими фінансовими активами, але які в подальшому стали знеціненими фінансовими активами. У випадку таких фінансових активів Група має застосовувати ефективну процентну ставку до амортизованої собівартості фінансового активу у наступних після дати визнання їх знеціненими звітних періодах. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знову проводиться на основі валової балансової вартості.

Більш детальна інформація щодо того, коли фінансовий актив стає кредитно-знеціненим, наведена в Примітці 3 (з).

Ефективна ставка відсотка переглядається в результаті періодичної переоцінки потоків грошових коштів за інструментами з плаваючою ставкою відсотка з метою відображення зміни ринкових ставок відсотка.

Подання інформації

Процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка, представлені в консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, включають:

- процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка, за фінансовими активами, оцінюваними за амортизованою вартістю;
- процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка за борговими інструментами, оцінюваними за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI).

Стаття «Інші процентні доходи» консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід включає процентні доходи за непохідними борговими фінансовими активами, оцінюваними за справедливою вартістю через прибуток або збиток, і чисті інвестиції в фінансову оренду.

Процентні витрати, представлені у консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, включають фінансові зобов'язання, що оцінюються за амортизованою вартістю.

к) Комісійні доходи та витрати

Комісійні доходи і витрати, які є невід'ємною частиною ефективною ставки відсотка за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, включаються до розрахунку ефективною ставки відсотка. Комісійні доходи за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Групою, є невід'ємною частиною ефективною процентною ставкою, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Якщо відсутня висока ймовірність того, що в рамках зобов'язання з надання кредиту він буде виданий позичальнику, то комісійні платежі за надання кредиту визнаються рівномірно протягом строку дії зобов'язання з надання кредиту.

Договір з клієнтом, результатом якого є визнання фінансового інструмента в консолідованій фінансовій звітності Групи, може частково відноситися до сфери застосування МСФЗ 9 і частково - до сфери застосування МСФЗ 15. У цьому випадку Група спочатку застосовує МСФЗ 9, щоб відокремити й оцінити ту частину договору, яка відноситься до сфери застосування МСФЗ 9, а потім застосовує МСФЗ 15 до решти цього договору.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані. Інші комісійні доходи, включаючи комісію за обслуговування рахунків, винагороду за послуги з управління інвестиціями, інші комісійні винагороди, визнаються по мірі надання відповідних послуг.

Комісійні в результаті переговорів або участі в переговорах про проведення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компаній), які Група отримує після завершення відповідної операції, визнаються після завершення зазначеної операції.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

л) Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки на рахунках в НБУ, які не є обмеженими для використання, депозитні сертифікати та всі розміщення коштів на міжбанківському ринку з первісним строком погашення не більше трьох місяців. Кошти, щодо яких існують обмеження стосовно їх використання протягом періоду, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

м) Заборгованість інших банків

Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Група надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Група не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

н) Кредити та аванси клієнтам

Стаття «Кредити та аванси клієнтам» консолідованого звіту про фінансовий стан включає:

- Кредити, видані клієнтам, що оцінюються за амортизованою вартістю; їх первісна оцінка здійснюється за справедливою вартістю плюс додаткові прямі витрати на операції і, в подальшому, за їх амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка;
- чисті суми інвестицій у фінансову оренду.

о) Інвестиційні цінні папери

Стаття «Інвестиційні цінні папери» консолідованого звіту про фінансовий стан включає:

- боргові цінні папери, що оцінюються за амортизованою вартістю; їх первісна оцінка здійснюється за справедливою вартістю плюс додаткові прямі витрати на операції і, в подальшому, за їх амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка;
- боргові цінні папери, що оцінюються за FVOCI; і
- інструменти капіталу, що класифікуються на розсуд Групи в категорію оцінки за FVOCI.

п) Заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, кошти інших фінансових організацій та випущені боргові цінні папери

Заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, кошти інших фінансових організацій та випущені боргові цінні папери первісно оцінюються за справедливою вартістю за мінусом відповідних витрат за операцією і в подальшому за їх амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка (див. Примітку 3(и)).

р) Фінансові гарантії та зобов'язання з надання кредитів

Група бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі зобов'язання з надання кредитів, акредитиви та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам.

Договір фінансової гарантії – це договір, який зобов'язує Групу зробити певні виплати власникові гарантії для компенсації збитку, понесеного останнім в результаті того, що вказаний в договорі боржник не зміг здійснити платіж у строки, встановлені умовами боргового інструменту. Зобов'язання з надання кредиту – це тверде зобов'язання надати кредит на заздалегідь узгоджених умовах і у встановлені строки.

Видані фінансові гарантії або зобов'язання з надання кредитів за ставкою нижче ринкової первісно оцінюються за справедливою вартістю. У подальшому вони оцінюються за більшою з двох величин: сумою резерву під збитку, визначеною відповідно до МСФЗ 9 (див. Примітку 3 (з)), або первісно визнаною сумою за вирахуванням, у відповідних випадках, накопиченої суми доходу, визнаної відповідно до принципів МСФЗ 15.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Група не випускала зобов'язань з надання кредитів, що оцінюються за FVTPL.

Для інших зобов'язань з надання кредиту Група визнає резерв під очікувані кредитні збитки (див. Примітку З(з)).

Зобов'язання, визнані щодо виданих фінансових гарантій та випущених зобов'язань з надання кредитів, включені до складу резервів.

с) Інші статті консолідованого звіту про фінансовий стан

Заставне майно, що перейшло у власність Групи. Заставне майно, що перейшло у власність Групи, - це фінансові та нефінансові активи, отримані Групою при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю (але не перевищують балансову вартість погашених прострочених кредитів) та включаються до основних засобів, інших фінансових активів або інших активів в залежності від їх характеру, а також намірів Групи щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Інвестиційна нерухомість. Інвестиційна нерухомість - це нерухомість, що утримується Групою з метою отримання орендного доходу або зростання вартості вкладеного капіталу, або для досягнення обох цілей. Інвестиційна нерухомість включає незавершене будівництво, яке в майбутньому буде використовуватись як інвестиційна нерухомість.

Один і той самий об'єкт нерухомості може бути розділений на конструктивно відокремлені частини, що використовуються з різною метою: одна частина - для отримання доходу від орендної плати або збільшення капіталу, інша - для використання в процесі діяльності групи або для адміністративних цілей.

При первинному визнанні інвестиційна нерухомість відображається за вартістю придбання, включаючи витрати на проведення операції, а згодом переоцінюється за справедливою вартістю з метою відображення ринкових умов на кінець звітного періоду.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості - це ціна, яка була б отримана від продажу активу при звичайній операції без вирахування витрат на проведення операції. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Групи визначається на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. В основу оцінки була покладена ринкова вартість активів.

Зароблений орендний дохід відображається в прибутках або збитках за рік в складі інших операційних доходів. Доходи та витрати, пов'язані зі зміною справедливої вартості інвестиційної нерухомості, відображаються в прибутках або збитках за рік в окремому рядку.

Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання. Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання відображаються в бухгалтерському обліку за первісною вартістю, або переоціненою вартістю, як описано нижче, за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення (у разі необхідності).

Починаючи з 2012 року будівлі обліковуються за моделлю переоцінки. На дату переоцінки накопичена амортизація будівель була виключена із балансової вартості активів, а чиста вартість була скоригована до переоціненої вартості активів.

Власні будівлі Групи підлягають регулярній переоцінці для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, яка була б визначена із застосуванням справедливої вартості на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості в результаті переоцінки зараховується до складу іншого сукупного доходу та переоцінки в капіталі, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного у консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід. У цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається у консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід. Зменшення вартості активів, в межах проведеної раніше переоцінки, визнається у складі іншого сукупного доходу і знижує раніше визнану переоцінку в капіталі. Інше зменшення вартості відображається у прибутку чи збитку за рік. Резерв переоцінки будівель, включений у капітал, переноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток в момент списання або вибуття активу, або шляхом річної амортизації резерву переоцінки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Наприкінці кожного звітного періоду керівництво Групи оцінює наявність ознак знецінення приміщень, вдосконалень орендованого майна та обладнання. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збитки від вибуття основних засобів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі інших операційних доходів або витрат).

Амортизація. Земля та незавершене будівництво не амортизуються. Амортизація об'єктів приміщень, вдосконалень орендованого майна та обладнання розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	<u>Строки експлуатації (у роках)</u>
Приміщення	70
Меблі та пристосування	5-15
Транспортні засоби	7
Комп'ютери та обладнання	5-15
Вдосконалення орендованого майна	протягом строку оренди

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Групи мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення. Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію програмного забезпечення.

Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Групою і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх здійснення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить не більше 10 років.

Податки на прибуток. У цій консолідованій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства України із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на звітну дату. Витрати/(кредит) з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподаткованого прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує імовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочений податок на прибуток не визнається стосовно нерозподіленого прибутку після придбання чи інших змін в резервах дочірніх компаній, чия дивідендна політику контролює Група, якщо цілком імовірно, що різниця не буде відшкодована через дивіденди або іншим чином в майбутньому.

Невизначені податкові позиції. Керівництво переоцінює невизначені податкові позиції Групи на кожну звітну дату. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Групою податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на звітну дату, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Статутний капітал. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Власний капітал компанії, створеної у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Компанію «Приватні Інвестиції» створено у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Капітал такого товариства складається з внесків учасників товариства.

Зобов'язання Компанії як товариства з обмеженою відповідальністю виплачувати учасникам частку їхньої участі у капіталі товариства на їх вимогу являє собою інструмент з правом довгострокового погашення згідно з визначенням МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання». Ці інструменти можуть бути класифіковані як власний капітал з того моменту, коли вони набувають всіх ознак і відповідають критеріям МСБО 32. Однією з умов віднесення цих інструментів до категорії «власний капітал» є те, що загальна сума очікуваних грошових потоків за цими інструментами протягом строку їх дії ґрунтується переважно на прибутку чи збитку, зміні визнаних чистих активів чи зміні справедливої вартості визнаних і невизнаних чистих активів суб'єкта господарювання. У цьому контексті прибуток чи збиток і зміна визнаних чистих активів оцінюється згідно з відповідними МСФЗ.

Для цілей складання цієї консолідованої фінансової звітності банківської групи, управлінський персонал визначив, що всі умови, необхідні для класифікації фінансового інструмента з правом довгострокового погашення, який являє собою частки учасників у компанії, створеної у формі товариства з обмеженою відповідальністю, як власний капітал, були дотримані.

Витрати на виплати працівникам. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Групи. Група не має юридичного чи умовного зобов'язання сплачувати пенсійні чи інші платежі, окрім платежів по державній системі соціального страхування.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

т) Перерахунок іноземної валюти

Функціональною валютою Банку та його дочірнього підприємства є валюта економічного середовища, в якому працює Банк та його дочірнє підприємство. Функціональною валютою та валютою подання є національна валюта України – гривня.

Монетарні активи і зобов'язання перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у фінансовому результаті. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій, в тому числі інвестицій до капіталу. Вплив змін обмінного курсу на справедливу вартість інструментів капіталу обліковується як частина прибутку або збитку від змін справедливої вартості.

Основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	31 грудня 2019 року, гривень	31 грудня 2018 року, гривень
1 долар США	23.6862	27.6883
1 євро	26.4220	31.7141
1 польський злотий	6.1943	7.3706
1 російський рубль	0.3816	0.3983

у) Взаємозалік

Фінансові активи та зобов'язання згортаються і в консолідованому звіті про фінансовий стан відображається чиста величина тільки в тих випадках, коли існує законодавчо встановлене право зробити взаємозалік відображених сум, а також намір або зробити взаємозалік, або одночасно реалізувати актив і врегулювати зобов'язання. Право на взаємозалік, що розглядається 1) не повинно залежати від можливих майбутніх подій і 2) повинно мати юридичну можливість здійснення при наступних обставинах: (а) в ході здійснення звичайної фінансово-господарської діяльності, (б) при невиконанні зобов'язання по платежах (подія дефолту) і (в) у разі неплатоспроможності або банкрутства.

ф) Звітність за сегментами

Звітність за сегментами складається у відповідності до внутрішньої звітності, яка надається керівництву, що виконує роль органу, відповідального за прийняття операційних рішень. Сегменти, доходи, фінансові результати й активи яких перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо. Географічні сегменти Групи показані у цій консолідованій фінансовій звітності окремо виходячи з резидентності контрагента. Резидентність та фактичне місце діяльності контрагентів в більшості випадків співпадають.

х) Зміни облікових політик

(і) Перше застосування МСФЗ 16 «Оренда»

Група вперше застосувала МСФЗ 16 «Оренда» з 1 січня 2019 року.

Група застосувала МСФЗ 16 з використанням модифікованого ретроспективного підходу. На дату первісного застосування 1 січня 2019 року Група визнає зобов'язання за орендою за теперішньою вартістю орендних платежів, що залишилися до сплати, дисконтованих за ставкою, що використовується для залучення додаткових позичкових коштів. Відповідно, порівняльна інформація, представлена за 2018 рік, не була перерахована, тобто вона подається в тому вигляді, в якому вона була подана раніше згідно з МСБО 17 та відповідними тлумаченнями. Детальна інформація про зміни в облікових політиках розкрита нижче. Крім того, вимоги МСФЗ щодо розкриття інформації, як правило, не застосовувались до порівняльної інформації.

Раніше Група визначала на момент укладення договору, чи договір являв собою чи містив оренду відповідно до КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода оренду». Тепер Група оцінює, чи договір являв собою або містить оренду, виходячи з нового визначення оренди.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

При переході на МСФЗ 16 Група прийняла рішення застосувати спрощення практичного характеру, що дозволяє не переглядати результати раніше проведеної оцінки операцій з метою виявлення, чи вони є або містять оренду. Група застосувала МСФЗ 16 тільки до тих договорів, які були раніше визначені як договори оренди. Договори, що не були раніше визначені як оренда згідно з МСБО 17 та КТМФЗ 4, не були переоцінені на предмет того, чи вони являють собою або містять оренду. Отже, визначення оренди за МСФЗ 16 було застосоване тільки до тих договорів, які були укладені чи змінені 1 січня 2019 року або пізніше.

Як орендар, Група бере в оренду багато активів, включаючи нерухоме майно, виробниче обладнання та ІТ-обладнання. Група як орендар раніше класифікувала оренду як операційну або фінансову оренду, виходячи зі своєї оцінки того, чи були за договором оренди передані Групі фактично всі ризики та вигоди від володіння базовим активом. Відповідно до МСФЗ 16, Група визнає активи у формі права користування і зобов'язання з оренди – тобто ці договори оренди обліковуються на балансі Групи.

На момент початку дії договору, що містить компонент оренди, або при внесенні до нього змін Група розподіляє компенсацію за договором на кожний компонент оренди на основі його відносною окремої ціни. Однак щодо оренди об'єктів нерухомості, в якій вона є орендарем та там, де орендний компонент не може бути відокремлений від компонента, що не є орендою, Група вирішила не відокремлювати компоненти, що не є орендою за цим договором, а замість цього враховувати компоненти оренди та компоненти, що не є орендою, як єдиний компонент оренди.

Оренда, класифікована як операційна оренда згідно з МСБО 17

Раніше Група класифікувала оренду майна як операційну оренду відповідно до МСБО 17. У перехідному періоді за цими договорами оренди такі зобов'язання оцінювалися за теперішньою вартістю орендних платежів, що залишилися, дисконтованою на величину ставки додаткових запозичень Групи на 1 січня 2019 року. Активи у формі права користування оцінюються у сумі, що дорівнює сумі зобов'язання з оренди, скоригованій на величину передплати за оренду або нарахованих орендних платежів. Група застосувала цей підхід до всіх своїх договорів оренди.

Група провела тестування своїх активів у формі права користування на дату переходу і дійшла висновку, що ознак зменшення корисності активів у формі права користування немає.

Група скористалася такими спрощеннями практичного характеру при застосуванні МСФЗ 16 до договорів оренди, які раніше класифікувались як операційна оренда за МСБО 17. Зокрема, Група:

- не визнала активи у формі права користування та зобов'язання за договорами оренди зі строком до 12 місяців від дати першого застосування;
- не визнала активи у формі права користування та зобов'язання з оренди, по якій базовий актив має низьку вартість за деякими договорами оренди малоцінних швидкозношуваних активів (наприклад, оренда площі під банкомати).

Оренда, класифікована як фінансова оренда згідно з МСБО

Група орендує ряд об'єктів виробничого обладнання. Ці договори оренди були класифіковані як фінансова оренда згідно з МСБО 17. Відносно цих договорів фінансової оренди, балансова вартість активів у формі права користування і зобов'язань з оренди була визначена на 1 січня 2019 року в розмірі тієї балансової вартості активів та зобов'язань за відповідною орендою, в якій вони були визнані згідно з МСБО 17 безпосередньо перед зазначеною датою.

Як орендодавець

Група надає в оренду свою інвестиційну нерухомість, включаючи активи у формі права користування. Група класифікувала ці договори оренди як операційну оренду.

Від Групи не вимагається здійснювати будь-які коригування при переході на МСФЗ 16 стосовно договорів оренди, в яких вона діє як орендодавець, за винятком суборенди.

Група надає деякі орендовані об'єкти нерухомості у суборенду. Згідно з МСБО 17, головні договори оренди та договори суборенди були класифіковані як операційна оренда. На дату переходу на МСФЗ 16 активи у формі права користування, визнані за головними договорами оренди, подаються в складі інвестиційної нерухомості й оцінюються за справедливою вартістю на зазначену дату. Група проаналізувала класифікацію договорів суборенди з урахуванням активу у формі права користування, а не базового активу, та дійшла висновку, що вони є договорами операційної оренди згідно з МСФЗ 16.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Вплив на консолідовану фінансову звітність

При переході на МСФЗ 16 Група визнала додаткові активи у формі права користування і додаткові зобов'язання по оренді без відображення різниці у складі накопиченого дефіциту. Вплив на перехідний період в узагальненому вигляді представлений нижче.

<i>У тисячах гривень</i>	1 січня 2019 року
Активи у формі права користування – основні засоби	104 296
Зобов'язання за договорами оренди	108 581

При оцінці зобов'язань за договорами оренди, що раніше класифікувались як операційна оренда, Група дисконтувала орендні платежі з використанням величини її ставки додаткових запозичень на 1 січня 2019 року. Застосована середньозважена ставка становить 17,75%.

<i>У тисячах гривень</i>	1 січня 2019 року
Величина майбутніх орендних платежів з операційної оренди на 31 грудня 2018 р., розкрита в консолідованій фінансовій звітності Групи згідно з МСБО 17	165 191
Дисконтована з використанням ставки додаткових запозичень на 1 січня 2019 р.	127 208
- Звільнення, пов'язане з визнанням оренди малоцінних швидкозношуваних предметів	(3 295)
- Звільнення, пов'язане з визнанням договорів оренди, за якими строк оренди на момент переходу становить менше 12 місяців	(15 332)
Зобов'язання за договорами оренди, визнані на 1 січня 2019 р.	108 581

Облікова політика, застосована до 1 січня 2019 року

Операційна оренда. У випадках, коли Група виступає орендарем в рамках оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються орендодавцем Групі, загальна сума орендних платежів включається до витрат рівними частинами протягом строку оренди.

Оренда, вбудована в інші договори, відокремлюється, якщо (а) виконання договору пов'язане з використанням конкретного активу або активів та (б) договір передбачає передачу права на використання активу. Якщо активи надаються в оперативну оренду, орендні платежі, що підлягають отриманню, визнаються як орендні доходи рівними частинами протягом строку оренди.

(ii) Облік процентного доходу за кредитно-знеціненими кредитами

У березні 2019 року у зв'язку із виходом нового Роз'яснення Комітету з тлумачень міжнародних стандартів фінансової звітності щодо презентації коригування процентного доходу за кредитно-знеціненими кредитами, Група змінила презентацію коригування процентних доходів за знеціненими кредитами за 2018 рік шляхом збільшення Результату оцінки очікуваних кредитних збитків для погашених відсотків за кредитно-знеціненими кредитами на суму 23 255 тисяч гривень. До цього, ефект від погашення відсотків, визнаних як знецінені, був презентований як Процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка.

(iii) Зміни облікової політики щодо РОСІ активів

Рішенням керівництва Групи, у грудні 2019 року внесено зміни до методики визнання первісно знецінених активів у частині зняття обмежень застосування якісних критеріїв модифікації фінансових інструментів. А саме: раніше для позичальників із фінансовими труднощами суттєва модифікація через такі критерії, як «а) конвертація кредитної заборгованості в іншу валюту» та «б) заміна боржника», не призводили до визнання РОСІ активу на дату первісного визнання, якщо реструктуризація проводилась виключно з метою якнайшвидшого погашення заборгованості. Також Група почала застосовувати кількісний критерій в 10% для оцінки того, чи є модифікація суттєва, тобто модифікація вважається суттєвою якщо теперішня вартість грошових потоків відповідно до нових умов, дисконтована за первісною ефективною процентною ставкою, відрізняється щонайменше на 10 відсотків від теперішньої вартості решти грошових потоків первинного фінансового активу. Для кредитно-знецінених фінансових активів суттєва модифікація веде до визнання нового активу як РОСІ.

Вищеописана зміна застосовується Групою починаючи з січня 2020 року. За оцінками керівництва ретроспективне застосування зазначеної зміни застосування критеріїв модифікації фінансових інструментів не призвело б до суттєвого впливу на структуру фінансового результату Групи.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якби Група застосувала нову облікову політику ретроспективно, станом на 31 грудня 2019 року валова балансова вартість кредитів у Стадії 3 була би меншою на 148 746 тисяч гривень (очікувані кредитні збитки були б меншими на 139 801 тисяч гривень), у Стадії 2 – на 6 593 тисячі гривень (очікувані кредитні збитки – на 457 тисяч гривень), у Стадії 1 – на 797 тисяч гривень (очікувані кредитні збитки – на 14 тисяч гривень). Відповідно, вартість РОСІ активів була б збільшена на суму 15 864 тисячу гривень.

Якби Група застосувала нову облікову політику ретроспективно, станом на 31 грудня 2018 року валова балансова вартість кредитів у Стадії 3 була би меншою на 218 170 тисяч гривень (очікувані кредитні збитки були б меншими на 199 835 тисячі гривень), у Стадії 1 – на 8 671 тисячу гривень (очікувані кредитні збитки – на 239 тисяч гривень). Відповідно, вартість РОСІ активів була б збільшена на суму 26 767 тисячу гривень.

ц) Подання статей консолідованого звіту про фінансовий стан в порядку ліквідності

У Групи немає чітко визначеного операційного циклу, і тому Група не представляє окремо короткострокові та довгострокові активи і зобов'язання в консолідованому звіті про фінансовий стан. Замість цього активи та зобов'язання представлені в порядку ліквідності. У таблиці, поданій нижче, представлена інформація по кожному рядку консолідованого звіту про фінансовий стан, в якій об'єднані суми, залежно від контрактних строків відшкодування або погашення.

	31 грудня 2019 року			31 грудня 2018 року		
	Суми до погашення/повернення згідно контрактів		Всього	Суми до погашення/повернення згідно контрактів		Всього
	протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду	після 12 місяців після закінчення звітного періоду		протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду	після 12 місяців після закінчення звітного періоду	
	У тисячах гривень					
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 924 523	-	2 924 523	2 157 346	-	2 157 346
Заборгованість інших банків	7 438	-	7 438	8 436	-	8 436
Кредити та аванси клієнтам	5 370 206	6 342 743	11 712 949	4 436 345	5 218 150	9 654 495
Інвестиційні цінні папери	1 844 430	1 228 150	3 072 580	2 591 782	1 191 502	3 783 284
Передоплата з поточного податку на прибуток	2 168	-	2 168	2 234	-	2 234
Відстрочений актив з податку на прибуток	-	32 560	32 560	-	30 496	30 496
Інвестиційна нерухомість	-	47 193	47 193	-	40 857	40 857
Нематеріальні активи	-	137 348	137 348	-	103 292	103 292
Приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання	-	1 072 347	1 072 347	-	872 768	872 768
Інші фінансові активи	70 042	-	70 042	48 151	1 261	49 412
Інші активи	108 871	86 111	194 982	121 281	83 518	204 799
Всього активи	10 327 678	8 946 452	19 274 130	9 365 575	7 541 844	16 907 419
Зобов'язання						
Заборгованість перед іншими банками	1 612 017	-	1 612 017	2 021 544	-	2 021 544
Кошти клієнтів	13 799 609	134 473	13 934 082	11 832 975	91 200	11 924 175
Кошти інших фінансових організацій	60 762	216 229	276 991	160 511	-	160 511
Випущені боргові цінні папери	29 592	249 878	279 470	304 076	-	304 076
Зобов'язання з поточного податку на прибуток	36 148	-	36 148	12 900	-	12 900
Інші фінансові зобов'язання	159 838	80 245	240 083	141 581	6	141 587
Інші нефінансові зобов'язання	144 613	-	144 613	138 836	-	138 836
Всього зобов'язання	15 842 579	680 825	16 523 404	14 612 423	91 206	14 703 629

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

(ф) Інші стандарти

Нові та змінені стандарти, подані далі, як очікується, не матимуть значного впливу на консолідовану фінансову звітність Групи.

- Поправки до посилань у стандартах МСФЗ на Концептуальну основу фінансової звітності.
- Визначення бізнесу (Поправки до МСФЗ 3).
- Визначення матеріалу (Поправки до МСБО 1 та МСБО 8).
- МСФЗ 17 «Страхові контракти».

4 Основні облікові оцінки та професійні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у консолідованій фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань. Розрахунки та судження постійно переглядаються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у консолідованій фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань, включають:

- **Класифікація фінансових активів:** оцінка бізнес-моделі, в рамках якої утримуються фінансові активи, і оцінка того, чи передбачають договірні умови фінансового активу виплату виключно основної суми і відсотків на непогашений залишок основної суми – Примітка 3 (г).
- **Очікувані кредитні збитки (знецінення) фінансових інструментів:** оцінка того, чи відбулося значне зростання кредитного ризику за активом з моменту його первісного визнання, та включення прогнозованої інформації в оцінку очікуваних кредитних збитків – Примітки 3 (з).
- **Оцінка власних приміщень.** Як зазначено в Примітці 3, власні будівлі підлягають регулярній переоцінці. Така переоцінка була здійснена на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. Основу оцінки складає метод порівняння аналогів. При проведенні оцінки застосовувались певні судження, зокрема для визначення подібних приміщень, при визначенні вартості за методом порівняння цін продажу.

Власні будівлі були переоцінені за ринковою вартістю станом на 31 грудня 2019 року. Оцінка була проведена порівняльним методом внутрішнім оцінювачем, який має відповідну професійну кваліфікацію та досвід проведення оцінки основних засобів аналогічного розташування та категорії. Для кожного об'єкта нерухомості були відібрані відповідні об'єкти для порівняння на основі наступних критеріїв: місце розташування, тип, стан і розмір. Коригування були застосовані до ціни, що становить пропозицію, а не реальну суму угоди (коригування на торг), розташування, розмір, поверх і стан та інші коригування. Коригування на торг застосовуються внутрішнім оцінювачем, як правило, в діапазоні від 10% до 15%. Інші коригування, що застосовувалися внутрішнім оцінювачем, як правило, перебували в діапазоні від 10% до 15%. Оцінювач використовував виключно порівняльний метод для оцінки всіх об'єктів основних засобів.

Зміна таких припущень може вплинути на справедливую вартість активів. У разі якщо ціна квадратного метра відрізнятиметься на 10%, справедлива вартість будівель збільшилась/зменшилась би на 31 018 тисяч гривень (у 2018 році – на 26 900 тисяч гривень).

- **Визначення строків за договорами оренди.** Група враховує усі наявні факти та обставини, які призводять до виникнення економічного стимулу для виконання опціону на продовження оренди або невиконання опціону на припинення оренди. Група визначає загальний термін оренди з урахування опціонів на продовження терміну оренди та припинення більш тривалих термінів оренди. Там, де це можливо, Група прагне включити опціони на продовження в нові договори оренди, щоб забезпечити операційну гнучкість. На дату початку оренди Група оцінює, чи є обґрунтованою впевненість в застосуванні опціонів. В результаті, термін оренди для більшості об'єктів оренди знаходиться в межах 2-7 років.

4 Основні облікові оцінки та професійні судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Припущення щодо безперервності діяльності Групи. Керівництво підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування.

Формуючи таке професійне судження, керівництво врахувало щодо Банку та Компанії їх фінансовий стан, свої існуючі наміри, постійну фінансову підтримку з боку материнської компанії, заплановану в бюджеті прибутковості діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність.

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року Компанія «Приватні інвестиції» мала чистий збиток у сумі 1 070 тисяч гривень (за 2018 рік – збиток 14 527 тисяч гривень). Управлінський персонал вважає, що прийнятність застосування принципу безперервності діяльності залежить від рішення Материнської компанії щодо продовження господарської діяльності Компанії в Україні. В рамках такої оцінки, у процесі складання цієї консолідованої фінансової звітності на 31 грудня 2019 р. та за рік, що закінчився на цю дату, Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A надав письмове підтвердження того, що він продовжуватиме надавати підтримку Компанії протягом щонайменше дванадцяти місяців після звітної дати і не має наміру ліквідувати Компанію.

Керівництво вважає, що подальша підтримка з боку фактичної материнської компанії, про яку йшлося вище, дозволить компанії «Приватні інвестиції» здійснювати безперервну діяльність у найближчому майбутньому. Тому керівництво вважає прийнятним застосування принципу безперервності діяльності для цілей складання цієї консолідованої фінансової звітності банківської групи з огляду на відсутність значної невизначеності щодо спроможності компанії продовжувати безперервну діяльність.

Чисті активи, що належать учасникам. Зобов'язання Компанії як товариства з обмеженою відповідальністю виплачувати учасникам частку їхньої участі у капіталі товариства на їх вимогу являє собою інструмент з правом дострокового погашення згідно з визначенням МСБО 32 "*Фінансові інструменти: подання*". Ці інструменти можуть бути класифіковані як власний капітал з того моменту, коли вони набувають всі ознаки і відповідають критеріям, визначеним у МСБО 32. Однією з умов віднесення цих інструментів до категорії 'власний капітал' є те, що загальна сума очікуваних грошових потоків за цими інструментами протягом строку їх дії ґрунтується переважно на прибутку або збитку, зміні визнаних чистих активів чи зміні справедливої вартості визнаних і невизнаних чистих активів суб'єкта господарювання. У цьому контексті прибуток або збиток і зміна визнаних чистих активів оцінюються згідно з відповідними МСФЗ. Компанія визначила, що ці інструменти з правом дострокового погашення мають ознаки і відповідають критеріям визнання їх як власного капіталу.

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

5 Грошові кошти та їх еквіваленти

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Грошові кошти у касі	563 204	463 881
Залишок на кореспондентському рахунку в НБУ	621 498	470 312
Кореспондентські рахунки в інших банках	1 289 125	972 855
Депозитні сертифікати Національного банку України	450 831	250 460
Резерв під очікувані кредитні збитки	(135)	(162)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	2 924 523	2 157 346

Банк дотримувався встановлених вимог щодо обов'язкового резерву станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року.

Станом на 31 грудня 2019 року грошові кошти Групи та їх еквіваленти для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів дорівнювали 2 924 523 тисячі гривень (на 31 грудня 2018 року – 2 157 346 тисяч гривень).

Аналіз процентних ставок грошових коштів та їх еквівалентів наведений в Примітці 28. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 31.

Кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів, визначена на підставі рейтингу рейтингової агенції Moody's, є такою:

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Залишок на кореспондентському рахунку в НБУ	621 498	470 312
Депозитні сертифікати НБУ	450 831	250 460
Кореспондентські рахунки в інших банках:		
- Рейтинг Aa1 – Aa3	929 743	829 002
- Рейтинг A1 - A3	309 844	119 581
- Рейтинг Baa1 - Baa3	16 841	5 179
- Рейтинг Ba1 - Ba3	5 073	3 991
- Без рейтингу	27 624	15 102
Резерв під очікувані кредитні збитки	(135)	(162)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів, не враховуючи готівкові грошові кошти	2 361 319	1 693 465

Станом на 31 грудня 2019 року Група мала концентрацію залишків коштів на поточних рахунках в інших кредитних установах у розмірі 1 051 959 тисяч гривень від трьох найбільших банків з кредитним рейтингом «інвестиційний клас» (на 31 грудня 2018 року – 885 754 тисячі гривень).

Нижче подано аналіз зміни очікуваних кредитних збитків:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2019 рік	2018 рік
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня		162	1 800
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	23	(22)	132
Активи, визнання яких було припинено протягом періоду	23	-	(548)
Нові активи, визнані протягом періоду	23	-	1
Списання протягом року за рахунок резерву		-	(963)
Вплив зміни валютних курсів		(5)	(260)
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня		135	162

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

6 Заборгованість інших банків

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Гарантійні депозити	4 517	3 387
Міжбанківські кредити	3 025	5 211
Резерв під очікувані кредитні збитки	(104)	(162)
Всього заборгованості інших банків	7 438	8 436

До складу гарантійних депозитів входять кошти, що розміщені, в основному, як гарантійні депозити за картковими розрахунками та переказами коштів, а також документарні операції. Міжбанківські кредити - це короткострокові кредити іншим банкам із початковим строком погашення більше ніж 90 днів.

Заборгованість інших банків є незабезпеченою. Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року. Цей аналіз базується на рейтингах, присвоєних міжнародною кредитною рейтинговою агенцією Moody's.

<i>У тисячах гривень</i>	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
<i>Активи, за якими визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців - Стадія 1 - без рейтингу</i>	3 025	4 517	7 542
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців	(66)	(38)	(104)
Всього заборгованості інших банків	2 959	4 479	7 438

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року.

<i>У тисячах гривень</i>	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
<i>Активи, за якими визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців - Стадія 1 - без рейтингу</i>	5 211	3 387	8 598
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців	(132)	(30)	(162)
Всього заборгованості інших банків	5 079	3 357	8 436

Нижче подано аналіз зміни очікуваних кредитних збитків протягом 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2019 року - стадія 1		132	30	162
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	23	(618)	-	(618)
Активи, визнання яких було припинено протягом періоду	23	(270)	-	(270)
Нові активи, визнані протягом періоду	23	822	8	830
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2019 року - стадія 1		66	38	104

Нижче подано аналіз зміни очікуваних кредитних збитків протягом 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2018 року - стадія 1		191	32	223
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	23	(5)	(1)	(6)
Активи, визнання яких було припинено протягом періоду	23	(408)	-	(408)
Нові активи, визнані протягом періоду	23	354	-	354
Вплив зміни валютних курсів		-	(1)	(1)
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2018 року - стадія 1		132	30	162

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу заборгованості інших банків подано у Примітці 31. Аналіз заборгованості інших банків за процентними ставками поданий у Примітці 28.

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

7 Кредити та аванси клієнтам

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
<i>Кредити, що оцінюються за амортизованою вартістю</i>		
Кредити юридичним особам	7 056 906	6 385 298
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	2 952 955	2 397 813
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 344 723	1 056 546
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	1 571 638	992 914
Резерв під очікувані кредитні збитки	(1 216 833)	(1 183 890)
<i>Кредити, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід</i>		
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	8 035	6 967
Резерв під очікувані кредитні збитки	(4 475)	(1 153)
Всього кредитів та авансів клієнтам	11 712 949	9 654 495

Протягом 2019 року в сумі резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам відбулися такі зміни:

	Прим.	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити ***	Придбані (створені) знецінені активи ***	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019 року		169 392	31 819	964 080	19 752	1 185 043
Збільшення, пов'язане з створенням активів протягом року	23	166 717	352	1 329	-	168 398
Чиста зміна рівня очікуваних кредитних збитків*	23	(146 909)	142 002	(65 852)	6 046	(64 713)
Списання за рахунок резервів та продажі кредитів **		(85)	(213)	(117 864)	(1 684)	(119 846)
Коригування процентних доходів за знеціненими кредитами		(104)	-	53 016	28 208	81 120
Вплив зміни валютних курсів		(3 013)	(300)	(25 381)	-	(28 694)
Інші зміни, в тому числі переведення до стадій:		(13 294)	(133 858)	147 152	-	-
- зі стадії 1		(19 047)	18 314	733	-	-
- зі стадії 2		5 143	(154 259)	149 116	-	-
- зі стадії 3		610	2 087	(2 697)	-	-
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2019 року		172 704	39 802	956 480	52 322	1 221 308

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за кредитами, виданими протягом 2019 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати видачі до кінця року, а також за кредитами, виданими до 2019 року, які залишалися в портфелі на 31 грудня 2019 року, та кредитами визнання яких було припинено протягом року. Таблиця вище відображає акумульований вплив змін рівня очікуваних кредитних збитків, в тому числі якщо протягом року за кредитом кілька разів визнавалося значне зростання кредитного ризику, що спричиняло переведення між стадіями, з подальшим його зниженням та навпаки.

** Сума кредитів, списаних у 2019 році, становить 16 449 тисяч гривень.

*** Зміни в облікових політиках щодо визнання первісно знецінених активів наведені у Примітці 3(x)(iii).

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2019 року кредити, що видані в 2019 році та залишилися на балансі станом на 31 грудня 2019 року, склали 6 930 624 тисячі гривень (54% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2019 року), у тому числі кредити юридичним особам - 3 794 173 тисячі гривень (29% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2019 року), з яких 73% кредитів мають початковий строк погашення до 2 років та у зв'язку із короткостроковим характером, дні прострочення боргу є найважливішим критерієм значного підвищення кредитного ризику для таких кредитів. Кредитна якість корпоративних кредитів та авансів клієнтам підвищується, тому видачі нових кредитів перевищують виплати заборгованості за раніше виданими кредитами. Станом на 31 грудня 2019 року було повністю погашено 3 187 636 тисяч гривень (або 31%) кредитів та авансів клієнтам, що залишалися на балансі Групи станом на 1 січня 2019 року, в т.ч. кредити в Стадії 1 – 3 127 925 тисяч гривень (резерв за такими кредитами на 31 грудня 2018 року становив 55 676 тисяч гривень).

Протягом 2018 року в сумі резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтів відбулися такі зміни:

	Прим.	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити **	Придбані (створені) знецінені активи **	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018 року		207 801	10 529	1 250 657	15 078	1 484 065
Збільшення, пов'язане з створенням активів протягом року	23	186 855	11	2 362	-	189 228
Чиста зміна рівня очікуваних кредитних збитків*	23	(284 452)	127 119	(11 557)	(4 757)	(173 647)
Списання за рахунок резервів та продажі кредитів		(55)	(38)	(329 120)	(7 035)	(336 248)
Коригування процентних доходів за знеціненими кредитами		(516)	(78)	10 961	396	10 763
Вплив зміни валютних курсів		(803)	29	(4 414)	-	(5 188)
Погашення РОСІ кредитів в сумі перевищення первісних очікуваних збитків		-	-	-	16 070	16 070
Інші зміни, в тому числі переведення до стадій:		60 562	(105 753)	45 191	-	-
- зі стадії 1		(19 520)	18 098	1 422	-	-
- зі стадії 2		50 663	(127 471)	76 808	-	-
- зі стадії 3		29 419	3 620	(33 039)	-	-
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2018 року		169 392	31 819	964 080	19 752	1 185 043

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за кредитами, виданими протягом 2018 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати видачі до кінця року, а також за кредитами, виданими до 2018 року, які залишалися в портфелі на 31 грудня 2018 року та кредитами, визнання яких було припинено протягом року. Таблиця вище відображає акумульований вплив змін рівня очікуваних кредитних збитків, в тому числі якщо протягом року за кредитом кілька разів визнавалося значне зростання кредитного ризику, що спричиняло переведення між стадіями, з подальшим його зниженням та навпаки.

** Зміни в облікових політиках щодо визнання первісно знецінених активів наведені у Примітці 3(x)(iii).

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2018 року кредити, видані в 2018 році, склали 5 728 549 тисяч гривень (53% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2018 року), у тому числі кредити юридичним особам - 3 287 446 тисяч гривень (30% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2018 року), з яких 71% кредитів мають початковий строк погашення до 2 років та у зв'язку із короткостроковим характером, дні прострочення боргу є найважливішим критерієм значного підвищення кредитного ризику для таких кредитів. Кредитна якість корпоративних кредитів та авансів клієнтам підвищується, тому видачі нових кредитів перевищують виплати заборгованості за раніше виданими кредитами. Станом на 31 грудня 2018 року було повністю погашено 3 115 520 тисяч гривень кредитів та авансів клієнтам, що залишалися на балансі Групи станом на 1 січня 2018 року (33%). Внаслідок цього розформування резерву внаслідок погашення старих кредитів призводить до більшого розформування резерву, ніж додаткове нарахування резерву ECL для нових кредитів.

Протягом 2019 року Група здійснила уступку прав вимоги кредитної заборгованості клієнтів в сумі 117 166 тисяч гривень (протягом 2018 року - 134 527 тисяч гривень), чиста балансова вартість становила 29 805 тисяч гривень (2018 рік - 7 191 тисяча гривень).

Протягом 2019 року Група придбала знецінені кредити із загальною вартістю вимог до клієнтів в сумі 276 152 тисячі гривень (2018 рік - 619 097 тисяч гривень) за ціною 11 568 тисяч гривень (2018 рік - 31 783 тисячі гривень). Загальна сума недисконтованих очікуваних кредитних збитків на момент первісного визнання за придбаними кредитно-знеціненими фінансовими активами становить 256 546 тисяч гривень (2018 рік - 587 314 тисяч гривень).

Не погашена сума кредитів, які були списані протягом 2019 року, але залишаються предметом примусових заходів становить 16 449 тисяч гривень (у 2018 році - 217 170 тисяч гривень).

Концентрація клієнтського кредитного портфелю за галузями економіки є такою:

У тисячах гривень	2019 рік		2018 рік	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	5 877 351	46	4 454 240	41
Сільське господарство та харчова промисловість	2 360 827	18	2 055 324	19
Торгівля	1 855 965	14	1 791 933	17
Виробництво	1 617 056	13	1 600 996	15
Інші послуги	564 677	4	422 404	4
Нерухомість та будівництво	275 999	2	186 309	2
Транспортна галузь	159 880	1	137 311	1
Гірничодобувна промисловість	66 142	1	43 060	-
Санаторії та курорти	26 536	-	29 061	-
Готелі	1 358	-	16 051	-
Спорт та послуги відпочинку	398	-	558	-
Фінансові послуги	28 410	-	25 830	-
Інше	99 658	1	76 461	1
Всього кредитів та авансів клієнтам (до очікуваних кредитних збитків)	12 934 257	100	10 839 538	100

Станом на 31 грудня 2019 року валова балансова вартість кредитів та авансів клієнтів 10 найбільших позичальників Групи становила 741 156 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 687 959 тисяч гривень) або 6% від кредитного портфелю до очікуваних кредитних збитків (на 31 грудня 2018 року - 7% від кредитного портфелю до очікуваних кредитних збитків).

Станом на 31 грудня 2019 року заборгованість за кредитами та авансами клієнтам у сумі 317 765 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 374 753 тисячі гривень) була забезпечена депозитами у сумі 368 141 тисяча гривень (на 31 грудня 2018 року – 435 232 тисячі гривень). Див. Примітку 14 та Примітку 28.

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити*	Придбані (створені) знецінені активи*	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Кредити, що оцінюються за амортизованою вартістю					
Кредити юридичним особам					
- не прострочені	6 121 410	10 078	83 745	-	6 215 233
- прострочені менше ніж 30 днів	73 255	6 221	5 879	-	85 355
- прострочені від 30 до 90 днів	-	14 643	30 733	-	45 376
- прострочені від 91 до 180 днів	-	150	73 059	-	73 209
- прострочені від 181 до 360 днів	-	206	25 156	-	25 362
- прострочені більше 360 днів	-	-	612 371	-	612 371
- резерв під очікувані кредитні збитки	(46 563)	(4 472)	(661 818)	-	(712 853)
Всього балансова вартість кредитів юридичним особам	6 148 102	26 826	169 125	-	6 344 053
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі					
- не прострочені	2 728 160	753	13 540	-	2 742 453
- прострочені менше ніж 30 днів	68 756	-	3 545	-	72 301
- прострочені від 30 до 90 днів	1 065	29 741	5 929	-	36 735
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	26 575	-	26 575
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	28 973	-	28 973
- прострочені більше 360 днів	-	-	45 918	-	45 918
- резерв під очікувані кредитні збитки	(29 725)	(12 115)	(69 257)	-	(111 097)
Всього балансова вартість кредитів фізичним особам на автомобілі	2 768 256	18 379	55 223	-	2 841 858
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити					
- не прострочені	1 149 803	17 711	21 221	-	1 188 735
- прострочені менше ніж 30 днів	5 640	-	786	-	6 426
- прострочені від 30 до 90 днів	-	8 661	5 497	-	14 158
- прострочені від 91 до 180 днів	-	23	9 963	-	9 986
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	17 153	-	17 153
- прострочені більше 360 днів	-	-	107 678	587	108 265
- резерв під очікувані кредитні збитки	(19 740)	(4 828)	(111 905)	-	(136 473)
Всього балансова вартість іпотечні кредити фізичним особам	1 135 703	21 567	50 393	587	1 208 250
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити					
- не прострочені	1 323 956	504	7 495	791	1 332 746
- прострочені менше ніж 30 днів	52 595	-	1 959	50	54 604
- прострочені від 30 до 90 днів	421	26 234	3 744	95	30 494
- прострочені від 91 до 180 днів	-	449	27 743	227	28 419
- прострочені від 181 до 360 днів	-	72	48 339	341	48 752
- прострочені більше 360 днів	-	4	28 520	48 099	76 623
- резерв під очікувані кредитні збитки	(76 676)	(18 387)	(113 500)	(47 847)	(256 410)
Всього балансова вартість інших споживчих кредитів фізичним особам	1 300 296	8 876	4 300	1 756	1 315 228
Кредити, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід					
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	-	-	-	8 035	8 035
- резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	-	(4 475)	(4 475)
Всього кредитів та авансів клієнтам	11 352 357	75 648	279 041	5 903	11 712 949

* Зміни в облікових політиках щодо визнання первісно знецінених активів наведені у Примітці 3(х)(iii).

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити*	Придбані (створені) знецінені активи *	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Кредити, що оцінюються за амортизованою вартістю					
Кредити юридичним особам					
- не прострочені	5 464 464	7 749	114 045	-	5 586 258
- прострочені менше ніж 30 днів	47 440	27 545	4 538	-	79 523
- прострочені від 30 до 90 днів	145	25 302	2 297	-	27 744
- прострочені від 91 до 180 днів	-	16	3 686	-	3 702
- прострочені від 181 до 360 днів	-	2	11 643	-	11 645
- прострочені більше 360 днів	-	11	676 415	-	676 426
- резерв під очікувані кредитні збитки	(47 308)	(7 365)	(699 213)	-	(753 886)
Всього балансова вартість кредитів юридичним особам	5 464 741	53 260	113 411	-	5 631 412
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі					
- не прострочені	2 258 351	52	9 111	-	2 267 514
- прострочені менше ніж 30 днів	42 498	-	2 161	-	44 659
- прострочені від 30 до 90 днів	-	19 252	6 614	-	25 866
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	11 561	-	11 561
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	22 360	-	22 360
- прострочені більше 360 днів	-	-	25 853	-	25 853
- резерв під очікувані кредитні збитки	(29 892)	(8 492)	(46 663)	-	(85 047)
Всього балансова вартість кредитів фізичним особам на автомобілі	2 270 957	10 812	30 997	-	2 312 766
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити					
- не прострочені	881 322	228	37 088	-	918 638
- прострочені менше ніж 30 днів	5 436	-	1 671	-	7 107
- прострочені від 30 до 90 днів	-	5 167	2 319	-	7 486
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	2 051	-	2 051
- прострочені від 181 до 360 днів	-	214	4 682	-	4 896
- прострочені більше 360 днів	-	-	112 859	3 509	116 368
- резерв під очікувані кредитні збитки	(22 848)	(2 641)	(129 553)	(833)	(155 875)
Всього балансова вартість іпотечні кредити фізичним особам	863 910	2 968	31 117	2 676	900 671
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити					
- не прострочені	813 241	3	6 554	1 252	821 050
- прострочені менше ніж 30 днів	41 692	10	1 501	116	43 319
- прострочені від 30 до 90 днів	477	18 402	2 106	160	21 145
- прострочені від 91 до 180 днів	-	803	19 373	77	20 253
- прострочені від 181 до 360 днів	-	146	31 749	624	32 519
- прострочені більше 360 днів	-	10	32 619	21 999	54 628
- резерв під очікувані кредитні збитки	(69 344)	(13 321)	(88 651)	(17 766)	(189 082)
Всього балансова вартість інших споживчих кредитів фізичним особам	786 066	6 053	5 251	6 462	803 832
Кредити, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід					
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	-	-	-	6 967	6 967
- резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	-	(1 153)	(1 153)
Всього кредитів та авансів клієнтам	9 385 674	73 093	180 776	14 952	9 654 495

* Зміни в облікових політиках щодо визнання первісно знецінених активів наведені у Примітці 3(x)(iii).

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року**7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)**

Група класифікує кредити та аванси клієнтам за кредитною якістю на підставі фінансового стану боржника та стану обслуговування заборгованості.

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі	Іпотечні кредити	Споживчі кредити	Всього
Незабезпечені кредити	1 214 464	263 904	91 071	1 575 474	3 144 913
Кредити, забезпечені:					
- грошовими депозитами	317 765	-	-	-	317 765
- об'єктами житлової нерухомості	134 394	-	1 171 917	344	1 306 655
- іншими об'єктами нерухомості	2 254 726	-	57 646	-	2 312 372
- іншими активами	3 135 557	2 689 051	24 089	3 855	5 852 552
Всього кредитів та авансів клієнтам (до очікуваних кредитних збитків)	7 056 906	2 952 955	1 344 723	1 579 673	12 934 257

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі	Іпотечні кредити	Споживчі кредити	Всього
Незабезпечені кредити	1 009 718	118 558	108 899	995 907	2 233 082
Кредити, забезпечені:					
- грошовими депозитами	374 544	-	-	209	374 753
- об'єктами житлової нерухомості	134 570	-	877 765	2 163	1 014 498
- іншими об'єктами нерухомості	2 079 419	-	46 644	219	2 126 282
- іншими активами	2 787 047	2 279 255	23 238	1 383	5 090 923
Всього кредитів та авансів клієнтам (до очікуваних кредитних збитків)	6 385 298	2 397 813	1 056 546	999 881	10 839 538

Інформація про заставу включає дебіторську заборгованість за фінансовою орендою, а саме, станом на 31 грудня 2019 року в сумах кредитів, забезпечених іншими активами, включена заборгованість за фінансовою орендою юридичних осіб в сумі 722 246 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року - 451 112 тисяч гривень) та 9 353 тисяч гривень - фізичних осіб (кредити на автомобілі) (на 31 грудня 2018 року - 7 540 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року іпотечні кредити на загальну суму 109 082 тисяч гривень є валютними іпотечними кредитами, що підлягають особливим вимогам українського законодавства щодо стягнення застави (2018: 134 449 тисяч гривень).

Інші активи в основному включають обладнання, інше рухоме майно та майнові права на майбутнє нерухоме майно. В наведеній вище інформації вказана балансова заборгованість по кредиту чи справедлива вартість прийнятого забезпечення станом на 31 грудня в залежності від того, яка з цих сум виявиться меншою; залишок суми включається до складу незабезпечених кредитів. Балансова сума кредитів розподілена на основі ліквідності активів, прийнятих до забезпечення по кредиту.

Фінансовий вплив забезпечення представлено шляхом окремого розкриття його вартості для (i) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту перевищують його балансову вартість (активи з надлишковим забезпеченням) та (ii) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту дорівнює їх балансовій вартості, або забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту менші їх (активи з недостатнім забезпеченням). Поданий нижче аналіз здійснений лише для кредитів, знецінення за якими визначається на індивідуальній основі.

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Вплив забезпечення за індивідуально знеціненими кредитами станом на 31 грудня 2019 року:

	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації
<i>У тисячах гривень</i>				
Кредити юридичним особам	105 044	147 998	44 987	30 648
Іпотечні кредити	656	1 538	20 736	12 413
Споживчі кредити	-	-	-	-
Кредити на автомобілі	2 165	3 242	788	581
Всього	107 865	152 778	66 511	43 642

Вплив забезпечення за індивідуально знеціненими кредитами станом на 31 грудня 2018 року:

	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації
<i>У тисячах гривень</i>				
Кредити юридичним особам	63 407	80 329	32 429	25 643
Іпотечні кредити	4 279	6 668	12 210	6 612
Споживчі кредити	-	-	-	-
Кредити на автомобілі	3 101	4 691	849	797
Всього	70 787	91 688	45 488	33 052

Стосовно решти кредитів, по яких не були виявлені індивідуальні ознаки зменшення корисності, справедлива вартість застави оцінюється на момент її отримання та в подальшому постійно коригується один раз в рік з врахуванням змін вартості відповідно до значних змін ринкових показників ціни у випадку нерухомості або застави інших активів, згідно з політикою або процедурами Групи.

Справедлива вартість забезпечення – це сума, на яку можна обміняти актив під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах, із врахуванням дисконтування в часі, необхідному на її стягнення та реалізацію. Дана вартість враховує можливі витрати, що пов'язані із примусовим поверненням заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет застави: судові витрати, витрати на реалізацію застави та інші витрати від примусового повернення заборгованості шляхом звернення стягнення на заставне майно.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості враховує актуальні експертні висновки проведені суб'єктом оціночної діяльності у відповідності до укладених договорів або оцінювачем майна - працівником Групи, що має кваліфікаційне свідоцтво оцінювача, які не є пов'язаними з Групою особами (афілійованими, спорідненими, асоційованими), відповідно до законодавства.

Політика та процедури Групи щодо кредитного ризику викладені у Примітці 28. Максимальний рівень кредитного ризику представляє балансова вартість кредитів та авансів на відповідну звітну дату.

Далі представлено опис застави та інших засобів підвищення якості кредитів та авансів.

7 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Група приймає такі основні види забезпечення:

- сектор кредитування фізичних осіб – іпотека житла та автомобілі;
- сектор кредитування юридичних осіб та промислові компанії – застава корпоративного майна такого як приміщення, акції, дебіторська заборгованість, гарантії третіх осіб;
- сектор комерційної нерухомості – застава нерухомості, під яку отримують фінансування.

Хоча застава може бути важливим фактором зниження кредитного ризику, політика Групи передбачає надання кредитів виходячи, перш за все, з платоспроможності клієнта, а не з вартості запропонованого забезпечення. Залежно від стану клієнта та виду банківського продукту кредити можуть надаватись без забезпечення.

До складу кредитів включено дебіторську заборгованість за фінансовою орендою. Далі в таблиці наведено узгодження між валовими інвестиціями в оренду та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів станом на 31 грудня 2019 року.

<i>у тисячах гривень</i>	Валові інвестиції в оренду	Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	Нереалізовані фінансові доходи
<i>Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою</i>			
- до 1 року	457 951	380 849	77 102
- від 1 до 5 років	447 778	354 508	93 270
- понад 5 років	1 282	849	433
Мінус: очікувані кредитні збитки	(12 167)	(12 167)	-
Разом після вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	894 844	724 039	170 805

Нижче подано узгодження між валовими інвестиціями в оренду та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів станом на 31 грудня 2018 року:

<i>у тисячах гривень</i>	Валові інвестиції в оренду	Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	Нереалізовані фінансові доходи
<i>Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою</i>			
- до 1 року	263 948	213 103	50 845
- від 1 до 5 років	303 602	242 935	60 667
- понад 5 років	3 639	2 614	1 025
Мінус: очікувані кредитні збитки	(6 573)	(6 573)	-
Разом після вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	564 616	452 079	112 537

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам подано у Примітці 31. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за процентними ставками поданий у Примітці 28. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 34.

Модифіковані фінансові активи

Нижче у таблиці подано інформацію щодо фінансових активів, які були модифіковані, коли величина резерву під збитки за ними була оцінена у сумі, що дорівнювала величині очікуваних кредитних збитків протягом всього строку фінансового активу.

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Фінансові активи, модифіковані протягом періоду		
Амортизаційна вартість до модифікації	100 297	161 262
Чистий збиток від модифікації	(643)	(1 591)
Фінансові активи, модифіковані з моменту первісного визнання		
Валова балансова вартість на 31 грудня для фінансових активів, за якими резерв під збитки був змінений протягом періоду і став оцінюватися в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців	-	23 161

8 Інвестиційні цінні папери

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2019 року	31 грудня 2018 року
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід		
Державні облігації України	2 716 749	2 892 610
Акції компаній	10	10
Всього інвестиційних цінних паперів, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	2 716 759	2 892 620
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою вартістю		
Державні облігації України	362 224	913 738
Облігації компаній	23 261	23 261
Резерв під очікувані кредитні збитки	(29 664)	(46 335)
Всього інвестиційних цінних паперів, що оцінюються за амортизованою вартістю	355 821	890 664
Всього інвестиційних цінних паперів	3 072 580	3 783 284

Станом на 31 грудня 2019 року суверенний рейтинг України присвоєний рейтинговою агенцією Standard & Poor's був встановлений на рівні В (31 грудня 2018 року: В-).

Група надала у заставу за отриманим кредитом від Німецько-Українського фонду облігації внутрішньої державної позики загальною номінальною вартістю 108 463 тисячі гривень, справедлива вартість облігацій наданих як забезпечення станом на 31 грудня 2019 становить 113 695 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року - 57 159 тисяч гривень) (Примітка 15).

Нижче подано суму зміни очікуваних кредитних збитків за інвестиційними цінними паперами за 2019 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою вартістю	Всього
Державні облігації України				
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2019 року - стадія 1		52 208	23 074	75 282
Погашення та продаж активів протягом періоду	23	(22 433)	(2 864)	(25 297)
Збільшення, пов'язане з придбанням активів протягом періоду	23	78 143	7 228	85 371
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків*	23	(70 377)	(18 156)	(88 533)
Вплив зміни валютних курсів		(5 434)	(2 879)	(8 313)
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2019 року - стадія 1		32 107	6 403	38 510
Облігації компаній				
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 1 січня 2019 року - стадія 3		-	23 261	23 261
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 31 грудня 2019 року - стадія 3		-	23 261	23 261
Разом резерви під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2019 року		32 107	29 664	61 771

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за інвестиційними цінними паперами, придбаними протягом 2019 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати придбання до кінця року, а також за інвестиційними цінними паперами, придбаними до 2019 року, які залишалися в портфелі на 31 грудня 2019 року.

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

8 Інвестиційні цінні папери (продовження)

Протягом 2019 року Група придбала 5 976 114 тисяч гривень інвестиційних цінних паперів, в результаті чого резерви під очікувані кредитні збитки збільшилися на 85 371 тисяч гривень. Протягом 2019 року Група продала та отримала погашення інвестиційних цінних паперів на суму 6 279 347 тисяч гривень, що разом зі змінами кредитного ризику за період для придбаних, погашених та проданих цінних паперів мало результатом зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 113 830 тисяч гривень.

Нижче подано суму зміни очікуваних кредитних збитків за інвестиційними цінними паперами за 2018 рік:

	Прим.	Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою вартістю	Всього
<i>У тисячах гривень</i>				
Державні облигації України				
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2018 року - стадія 1		24 502	4 415	28 917
Погашення та продаж активів протягом періоду	23	(9 507)	(3 050)	(12 557)
Збільшення, пов'язане з придбанням активів протягом періоду	23	31 806	15 477	47 283
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	23	5 656	6 458	12 114
Вплив зміни валютних курсів		(249)	(226)	(475)
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2018 року - стадія 1		52 208	23 074	75 282
Облигації компаній				
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 1 січня 2018 року - Стадія 3		-	23 261	23 261
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 31 грудня 2018 року - Стадія 3		-	23 261	23 261
Разом резерви під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2018 року		52 208	46 335	98 543

9 Інвестиційна нерухомість

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2019 рік	2018 рік
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 1 січня		40 857	21 923
Переведення з нерухомості зайнятої Групою	10	-	15 529
Переведення з активів утримуваних на продаж		-	4 636
Переведення до нерухомості зайнятої Групою	10	-	(1 269)
Продаж		-	(422)
Зміна справедливої вартості		6 336	460
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 31 грудня		47 193	40 857

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року інвестиційна нерухомість включає комерційні приміщення, що утримуються Групою з метою отримання орендного доходу, переведені з категорії приміщення та вдосконалення орендованого майна.

Інформація про дохід від оперативної оренди наведена у Примітці 24.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Групи станом на 31 грудня 2019 року та на 31 грудня 2018 року була визначена на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. В основу оцінки була покладена ринкова вартість активів.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Групи класифікується до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості станом на 31 грудня 2019 та 2018 років (Примітка 31).

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

10 Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи

Прим.	Приміщення та вдосконалення орендованого майна	Комп'ютери та обладнання	Системи безпеки, меблі та пристосування	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Всього приміщень, вдосконалень орендованого майна та обладнання	Ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення	Всього	
<i>У тисячах гривень</i>									
	Первісна вартість на 1 січня 2018 року	347 556	430 300	264 540	41 524	5 713	1 089 633	205 364	1 294 997
	Накопичена амортизація	(49 044)	(179 066)	(88 568)	(16 254)	-	(332 932)	(120 802)	(453 734)
	Залишкова вартість на 1 січня 2018 року	298 512	251 234	175 972	25 270	5 713	756 701	84 562	841 263
	Надходження	55 694	142 507	64 018	4 421	2 572	269 212	62 317	331 529
	Переведення до іншої категорії - первісна вартість	-	-	4 589	-	(5 410)	(821)	821	-
	Вибуття - первісна/переоцінена вартість	(9 279)	(6 780)	(14 730)	(1 463)	-	(32 252)	(1 330)	(33 582)
	Вибуття - накопичена амортизація	3 068	6 627	9 238	1 417	-	20 350	1 140	21 490
	Амортизаційні відрахування	(16 637)	(52 762)	(50 923)	(5 779)	-	(126 101)	(44 218)	(170 319)
	Переведення до інвестиційної нерухомості та надання в лізинг	9 (15 529)	-	-	-	(264)	(15 793)	-	(15 793)
	Переведення з інвестиційної нерухомості	9 1 269	-	-	-	-	1 269	-	1 269
	Переведення з заставного майна, що перейшло у власність Групи	203	-	-	-	-	203	-	203
	Залишкова вартість на 31 грудня 2018 року	317 301	340 826	188 164	23 866	2 611	872 768	103 292	976 060
	Первісна вартість на 31 грудня 2018 року	379 914	566 027	318 417	44 482	2 611	1 311 451	267 172	1 578 623
	Накопичена амортизація	(62 613)	(225 201)	(130 253)	(20 616)	-	(438 683)	(163 880)	(602 563)
	Залишкова вартість на 31 грудня 2018 року	317 301	340 826	188 164	23 866	2 611	872 768	103 292	976 060
	Надходження	45 551	99 163	51 981	5 189	8 391	210 275	86 348	296 623
	Переведення до іншої категорії - первісна вартість	-	-	2 542	-	(2 581)	(39)	39	-
	Вибуття - вартість придбання	(2 666)	(8 040)	(19 726)	(3 193)	-	(33 625)	(35 134)	(68 759)
	Вибуття - накопичена амортизація	2 196	8 046	10 187	3 002	-	23 431	35 134	58 565
	Амортизаційні відрахування	(17 939)	(70 873)	(52 787)	(5 729)	-	(147 328)	(52 331)	(199 659)
	Переведення до фінансового лізингу	-	-	-	-	(30)	(30)	-	(30)
	Переоцінка-коригування первісної вартості	(49 075)	-	-	-	-	(49 075)	-	(49 075)
	Переоцінка-коригування накопиченої амортизації	42 531	-	-	-	-	42 531	-	42 531
	Залишкова вартість на 31 грудня 2019 року	337 899	369 122	180 361	23 135	8 391	918 908	137 348	1 056 256
	Первісна вартість на 31 грудня 2019 року	373 724	657 150	353 214	46 478	8 391	1 438 957	318 425	1 757 382
	Накопичена амортизація	(35 825)	(288 028)	(172 853)	(23 343)	-	(520 049)	(181 077)	(701 126)
	Залишкова вартість на 31 грудня 2019 року	337 899	369 122	180 361	23 135	8 391	918 908	137 348	1 056 256
Активи у формі права користування, що відносяться до орендованих об'єктів нерухомості									
	Вартість на 1 січня 2019 року	103 981	315	-	-	-	104 296	-	104 296
	Надходження	96 317	4 270	-	-	-	100 587	-	100 587
	Припинення визнання*	(624)	-	-	-	-	(624)	-	(624)
	Амортизація активу з права користування	(50 056)	(764)	-	-	-	(50 820)	-	(50 820)
	Вартість на 31 грудня 2019 року	149 618	3 821	-	-	-	153 439	-	153 439
	Залишкова вартість на 31 грудня 2019 року	487 517	372 943	180 361	23 135	8 391	1 072 347	137 348	1 209 695

Активи у формі права користування, що відносяться до орендованих об'єктів нерухомості, які не відповідають визначенню інвестиційної нерухомості, представлені як основні засоби.

* Припинення визнання активів у формі права користування протягом 2019 року є результатом укладення договору фінансової суборенди.

10 Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 31 грудня 2019 року первісна вартість повністю амортизованого обладнання, яке до цього часу використовується, становить 169 274 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 126 221 тисяча гривень), а первісна вартість повністю амортизованих нематеріальних активів, які до цього часу використовуються – 46 436 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 81 427 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року Група не має: основних засобів, стосовно яких є передбачені законодавством України обмеження щодо володіння, користування та розпорядження; основних засобів та нематеріальних активів оформлених у заставу. Однак існують обмеження прав власності щодо ліцензій на комп'ютерне програмне забезпечення, яке використовується Групою.

Власні будівлі були переоцінені за ринковою вартістю станом на 31 грудня 2019 року. Оцінка була проведена порівняльним методом внутрішнім оцінювачем, який має відповідну професійну кваліфікацію та досвід проведення оцінки основних засобів аналогічного розташування та категорії. Для кожного об'єкта нерухомості були відібрані відповідні об'єкти для порівняння на основі наступних критеріїв: місце розташування, тип, стан і розмір. Коригування були застосовані до ціни, що становить пропозицію, а не реальну суму угоди (коригування на торг), розташування, розмір, поверх і стан та інші коригування. Коригування на торг застосовуються внутрішнім оцінювачем, як правило, в діапазоні від 10% до 15%. Інші коригування, що застосовувалися внутрішнім оцінювачем, як правило, перебували в діапазоні від 10% до 15%. Оцінювач використовував виключно порівняльний метод для оцінки всіх об'єктів основних засобів.

Справедлива вартість будівель Групи класифікується до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості.

У випадку якщо б активи були відображені за вартістю придбання за вирахуванням амортизації, балансова вартість приміщень станом на 31 грудня 2019 року становила би 210 238 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 183 265 тисяч гривень).

Оренда

Суми, визнані у прибутку або збитку:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2019 рік
2019 – Оренда відповідно до МСФЗ 16		
Проценти за зобов'язаннями з оренди	21	22 406
Витрати, пов'язані з короткостроковою орендою	25	15 484
Витрати, пов'язані з орендою малоцінних швидкозношуваних предметів, за винятком короткострокової оренди малоцінних швидкозношуваних предметів	25	3 295
2018 - Операційна оренда відповідно до МСБО 17		
Витрати з оренди	25	79 624

Суми, визнані в консолідованому звіті про рух грошових коштів:

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік
Усього витрат грошових коштів у зв'язку з орендою	51 073

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

10 Приміщення, вдосконалення орендованого майна, обладнання та нематеріальні активи (продовження)

Зміни у зобов'язанні за договорами оренди у 2019 році представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	Зобов'язання за договорами оренди
Залишок на 1 січня 2019 року		108 581
<i>Зміни в результаті руху коштів від фінансової діяльності:</i>		
Виплата за зобов'язаннями за договорами оренди - основна сума		(51 073)
Усього змін в результаті руху коштів від фінансової діяльності		(51 073)
Вплив змін курсів обміну валют		691
<i>Інші зміни:</i>		
Надходження нових договорів оренди		94 370
Інші зміни		(558)
Процентні витрати	21	22 406
Проценти сплачені		(21 002)
Усього інших змін, пов'язаних із зобов'язаннями		95 216
Залишок на 31 грудня 2019 року	17	153 415

Можливості продовження оренди

Деякі договори оренди нерухомості передбачають можливості продовження оренди. Там, де це можливо, Група прагне включити до договору положення про можливості продовження оренди з метою забезпечення операційної гнучкості. Можливості продовження оренди можуть бути реалізовані тільки Групою, а не орендодавцями. Група аналізує на дату початку оренди, чи існує обґрунтована впевненість у тому, що вона реалізує можливість продовження оренди. Група повторно аналізує, існує обґрунтована впевненість у тому, що вона реалізує можливість продовження оренди, якщо мають місце суттєва подія або суттєві зміни за обставин, які вона контролює.

Стосовно оплати штрафних санкцій – Група не очікує їх оплати, оскільки договори оренди будуть або продовженими, або зобов'язання по них будуть виконані відповідно до умов договору.

Договори оренди, за якими Група діє як орендодавець

Група надає в оренду свої об'єкти інвестиційної нерухомості, що включають комерційну нерухомість, яка перебуває в її власності, а також орендовану нерухомість.

Група класифікувала ці договори оренди як операційну оренду, оскільки вона не передає фактично всі ризики та вигоди від володіння активами. Інформація щодо операційної оренди інвестиційної нерухомості викладена у Примітці 24.

Дохід від переданого в оренду майна, визнаний Групою протягом 2019 року, становив 4 562 тисячі гривень (2018: 3 513 тисяч гривень) (Примітка 24).

11 Інші фінансові активи

У тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	22 719	21 026
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше	34 583	22 426
Нараховані доходи до отримання	13 886	8 232
Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою	-	3 404
Активи за валютними своп-контрактами	1 024	-
Резерв під очікувані кредитні збитки	(2 170)	(5 676)
Всього інших фінансових активів	70 042	49 412

Нижче поданий аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки інших фінансових активів протягом 2019 року:

	Прим.	Нараховані доходи до отримання (Стадія 2,3)	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою (Стадія 3)	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше (Стадія 3)	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2019 року		1 916	3 404	356	5 676
Чиста зміна резерву під збитки протягом року	23	211	(6)	17	222
Суми, списані протягом року як безнадійні		(242)	(3 398)	(31)	(3 671)
Курсові різниці		-	-	(57)	(57)
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2019 року		1 885	-	285	2 170

Нижче поданий аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки інших фінансових активів протягом 2018 року:

	Прим.	Нараховані доходи до отримання (Стадія 2,3)	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою (Стадія 3)	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше (Стадія 3)	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2018 року		4 534	3 733	320	8 587
Чиста зміна резерву під збитки протягом року	23	(1 766)	-	72	(1 694)
Суми, списані протягом року як безнадійні		(852)	(329)	(11)	(1 192)
Курсові різниці		-	-	(25)	(25)
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2018 року		1 916	3 404	356	5 676

Сума резерву під очікувані кредитні збитки за нарахованими доходами, що не є знеціненими станом на 31 грудня 2019 року складає 104 тисячі гривень (на 31 грудня 2018 року - 83 тисячі гривень).

Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками станом на 31 грудня 2019 року в сумі 34 298 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року - 22 097 тисяч гривень) та дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками в сумі 22 719 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року - 21 026 тисяч гривень) представлені транзитними рахунками по переказах та платіжних картках, що підлягають клірингу наступного робочого дня, та за якими оцінка очікуваних кредитних збитків не проводиться.

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

11 Інші фінансові активи (продовження)

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

	Нараховані доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за розрахунками з клієнтами та банками та інше	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Активи за форвардними контрактами	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Активи, за якими оцінка очікуваних кредитних збитків не здійснюється (не прострочені)	-	34 298	22 719	1 024	58 041
Прострочені, але не знецінені інші фінансові активи, очікувані кредитні збитки за якими оцінюються за весь строк дії (Стадія 2)					
- не прострочені	6 352	-	-	-	6 352
- із затримкою платежу до 30 днів	48	-	-	-	48
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	757	-	-	-	757
Кредитно-знецінені інші фінансові активи (Стадія 3)					
- не прострочені	-	285	-	-	285
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	566	-	-	-	566
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	1 215	-	-	-	1 215
- із затримкою платежу більше 360 днів	4 948	-	-	-	4 948
Всього кредитно-знецінених інших фінансових активів (загальна сума)	6 729	285	-	-	7 014
За мінусом резерву під очікувані кредитні збитки	(1 885)	(285)	-	-	(2 170)
Всього інших фінансових активів	12 001	34 298	22 719	1 024	70 042

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2018 року:

	Нараховані доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за розрахунками з клієнтами та банками та інше	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Активи, за якими оцінка очікуваних кредитних збитків не здійснюється	-	22 070	21 026	-	43 096
Прострочені, але не знецінені інші фінансові активи, очікувані кредитні збитки за якими оцінюються за весь строк дії (Стадія 2)					
- не прострочені	1 244	-	-	-	1 244
- із затримкою платежу до 30 днів	36	-	-	-	36
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	617	-	-	-	617
Кредитно-знецінені інші фінансові активи (Стадія 3)					
- не прострочені	-	356	-	3 404	3 760
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	1 041	-	-	-	1 041
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	1 591	-	-	-	1 591
- із затримкою платежу більше 360 днів	3 703	-	-	-	3 703
Всього кредитно-знецінених інших фінансових активів (загальна сума)	6 335	356	-	3 404	10 095
За мінусом резерву під очікувані кредитні збитки	(1 916)	(356)	-	(3 404)	(5 676)
Всього інших фінансових активів	6 316	22 070	21 026	-	49 412

11 Інші фінансові активи (продовження)

Основними чинниками, які Група бере до уваги при розгляді питання про знецінення дебіторської заборгованості, є її прострочений статус. На підставі цього Група підготувала представлений вище аналіз за термінами затримки платежу дебіторської заборгованості, яка в індивідуальному порядку визначена як знецінена. Інша дебіторська заборгованість загалом не має забезпечення.

Інформація про операції з пов'язаними сторонами представлена в Примітці 34.

12 Інші нефінансові активи

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Передплачені витрати	40 064	51 754
Передплата за товари та незавершене будівництво	34 345	35 918
Товарно-матеріальні запаси	19 948	29 639
Передплата за право на операцію факторингу	-	6 000
Передплата за послуги	17 381	5 437
Передплата з податків, крім податку на прибуток	1 499	4 974
Дебіторська заборгованість за розрахунками з працівниками банку та інше	1 945	1 601
Заставне майно, що перейшло у власність Групи та активи на продаж	85 213	77 630
Резерв під знецінення інших нефінансових активів	(5 413)	(8 154)
Всього інших нефінансових активів	194 982	204 799

Заставне майно, що перейшло у власність Групи, являє собою об'єкти нерухомості та рухоме майно, отримані Групою у розрахунок за простроченими кредитами. Група планує реалізувати ці активи у найближчому майбутньому. Ці активи були визнані за вартістю простроченого боргу за кредитом або за чистою вартістю реалізації залежно від того, яка з них є меншою.

Щодо частини заставного майна з балансовою вартістю 72 330 тисяч гривень, що перейшло у власність Групи, триває судовий процес (див. Примітку 30).

У таблиці нижче подано зміну резервів за іншими нефінансовими активами. Ці резерви створені в основному за передплатами товарів, робіт, послуг, що не були отримані Групою у визначений договором термін, а також щодо виявлених нестач.

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Резерв на знецінення станом на 1 січня	8 154	5 280
Резерв на знецінення протягом року	(1 976)	5 333
Суми, списані протягом року як безнадійні	(549)	(2 439)
Курсові різниці	(216)	(20)
Резерв на знецінення на 31 грудня	5 413	8 154

13 Заборгованість перед іншими банками

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Кореспондентські рахунки та рахунки «овернайт» інших банків	1 132 354	2 016 870
Строкові депозити та кредити від інших банків	475 497	-
Кошти в розрахунках за операціями ескроу	4 166	4 674
Всього заборгованості перед іншими банками	1 612 017	2 021 544

Станом на 31 грудня 2019 року до складу строкових депозитів та кредитів входять 475 497 тисяч гривень, отримані від РКО BP S.A., а також кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків включають 44 447 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 907 556 тисяч гривень) залишків по рахунках РКО BP S.A.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу заборгованості перед іншими банками подано у Примітці 31. Аналіз заборгованості перед іншими банками за процентними ставками наведено в Примітці 28. Інформацію про залишки за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 34.

14 Кошти клієнтів

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Юридичні особи		
- Поточні/розрахункові рахунки	5 196 199	4 266 351
- Строкові депозити	2 171 687	1 860 191
Фізичні особи		
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	2 324 267	2 106 679
- Строкові депозити	4 241 929	3 690 954
Всього коштів клієнтів	13 934 082	11 924 175

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік		2018 рік	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	6 566 196	47	5 797 633	49
Інші послуги	1 599 782	11	1 437 771	12
Виробництво	1 346 979	10	1 144 689	10
Фінансові послуги	1 171 849	8	792 821	7
Торівля	1 140 416	8	973 081	8
Нерухомість	674 778	5	502 956	4
Сільське господарство	310 601	2	246 530	2
Транспорт та зв'язок	208 612	2	235 238	2
Інше	914 869	7	793 456	6
Всього коштів клієнтів	13 934 082	100	11 924 175	100

Станом на 31 грудня 2019 року Група мала 139 клієнтів (на 31 грудня 2018 року – 121 клієнта) із залишками на рахунках понад 10 000 тисяч гривень кожний. Загальна сума коштів на рахунках цих клієнтів становила 4 016 243 тисячі гривень у еквіваленті (на 31 грудня 2018 року – 3 011 502 тисячі гривень), або 29% (на 31 грудня 2018 року - 25%) від загального обсягу коштів клієнтів.

Станом на 31 грудня 2019 року кошти клієнтів включають депозити у сумі 33 853 тисячі гривень (на 31 грудня 2018 року – 35 055 тисяч гривень), розміщені як забезпечення за гарантіями наданими. Див. Примітку 30.

Станом на 31 грудня 2019 року поточні рахунки фізичних осіб включають передоплати за кредитними угодами, термін сплати яких не настав, в сумі 64 769 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 45 498 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року до складу коштів клієнтів входять депозити в сумі 368 141 тисяча гривень (на 31 грудня 2018 року – 435 232 тисячі гривень), що являють собою забезпечення наданих кредитів клієнтам у загальній сумі 317 765 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 374 753 тисячі гривень). Див. Примітку 7.

Інформацію про справедливую вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 31. Аналіз коштів клієнтів за процентними ставками поданий у Примітці 28. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 34.

15 Кошти інших фінансових організацій

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Німецько-Український Фонд	102 592	102 501
Європейський Фонд Південно-Східної Європи	174 399	58 010
Всього коштів інших фінансових організацій	276 991	160 511

У жовтні 2017 році Група отримала кредит терміном на два роки від Німецько - Українського фонду (НУФ) у розмірі 100 000 тисяч гривень під ставку UIRD 3 міс. (UIRD - Ukrainian Index of Retail Deposit Rates), помножений на коефіцієнт 0.774. Кредит повернено у жовтні 2019 року.

У жовтні 2019 року Група отримала кредит терміном на два роки від Німецько - Українського фонду (НУФ) у розмірі 100 000 тисяч гривень під ставку UIRD 3 міс. (UIRD - Ukrainian Index of Retail Deposit Rates), помножений на коефіцієнт 0.774, що становить 13,437% станом на 31 грудня 2019 року. Відповідно до угоди, кошти спрямовуються на кредитування малих і середніх підприємств у рамках програми Фонду щодо підтримки малого та середнього бізнесу в Україні.

Група надала у заставу за отриманим кредитом облігації внутрішньої державної позики загальною номінальною вартістю 108 463 тисячі гривень. Станом на 31 грудня 2019 року справедлива вартість облігацій, наданих як забезпечення, становить 113 695 тисячі гривень (на 31 грудня 2018 року - 57 159 тисяч гривень) (Примітка 8).

У липні 2018 року Європейський фонд Південно-східної Європи (The European Fund for Southeast Europe S.A., EFSE) розмістив у Банку депозит в сумі 54 889 тисяч гривень під ставку 14,5 % річних строком до липня 2020 року. У липні 2018 року Фонд придбав облігації Банку в сумі 250 000 тисяч гривень (Примітка 16).

У грудні 2019 року EFSE уклав договір на придбання облігацій Банку на суму 116 390 тисяч гривень. Набуття облігацій відбулося у січні 2020 року. Кошти спрямовані EFSE на придбання облігацій станом на кінець 2019 року відображені у складі коштів інших фінансових організацій.

Відповідно до укладених угод ці кошти спрямовуються на фінансування обігових та інвестиційних потреб мікро- і малих підприємств та підприємців – клієнтів Банку.

Нараховані процентні витрати протягом 2019 року склали 19 369 тисячі гривень (протягом 2018 року - 14 730 тисяч гривень), з них було сплачено 19 024 тисяч гривень (2018 рік - 11 573 тисячі гривень).

Зміни в коштах інших фінансових організацій 2019 та 2018 роках представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Кошти інших фінансових організацій на 1 січня	160 511	102 465
Залучені протягом року	116 390	54 889
Нараховані процентні витрати	19 369	14 730
Сплачені процентні витрати	(19 024)	(11 573)
Інші зміни	(255)	-
Кошти інших фінансових організацій на 31 грудня	276 991	160 511

Інформацію про справедливу вартість коштів інших фінансових організацій подано у Примітці 31.

16 Випущені боргові цінні папери

У листопаді 2017 року Група розмістила облігації серії «А» загальною номінальною вартістю 250 000 тисяч гривень.

В липні 2018 року Група розмістила облігації серії «В» загальною номінальною вартістю 250 000 тисяч гривень. Зазначена серія облігацій у повному обсязі була придбана Європейським фондом Південно-східної Європи (The European Fund for Southeast Europe S.A., SICAV-SIF).

Станом на дату випуску цієї консолідованої звітності облігації серії «А» включені у лістинг фондової біржі АТ "УКРАЇНСЬКА БІРЖА". Облігації обох серій допущені до обігу та включені до біржового списку ПрАТ «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА».

З початку 2019 року відбувся викуп облігацій серії «А» загальною кількістю 43 014 штук, загальною вартістю 42 683 тисяч гривень. Група може продати викуплені облігації в будь-який момент часу. У 2019 році розміщено викуплені облігацій серії «А» у кількості 16 664 штуки, загальною вартістю 16 770 тисяч гривень.

На 31 грудня 2019 року зобов'язання Групи за емітованими облігаціями у номінальній вартості склали 268 172 тисячі гривень (на 31 грудня 2018 року - 294 522 тисячі гривень).

Сума виплачених протягом 2019 року відсотків за емітованими облігаціями складає 44 848 тисяч гривень (за 2018 рік - 14 526 тисяч гривень).

Інформацію про справедливу вартість емітованих облігацій подано у Примітці 31.

17 Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2019 рік	2018 рік
Зобов'язання за договорами оренди	10	153 415	-
Інші нараховані зобов'язання		57 870	56 461
Резерви під зобов'язання кредитного характеру	31	15 131	11 024
Кошти в розрахунках		13 204	73 851
Інше		463	251
Всього інших фінансових зобов'язань		240 083	141 587

Резерв під зобов'язання кредитного характеру представляє собою очікувані кредитні збитки, створені по фінансових зобов'язаннях Групи щодо надання кредитів та наданих Групою клієнтам гарантій. Інформацію про рух в резервах під зобов'язання кредитного характеру подано у Примітці 30.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу інших фінансових зобов'язань подано у Примітці 31.

18 Інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Нараховані витрати на виплати працівникам	94 120	80 779
Доходи майбутніх періодів	15 298	11 596
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	12 862	12 003
Податки до сплати, крім податку на прибуток	10 521	10 740
Резерви за зобов'язаннями	7 998	21 857
Інше	3 814	1 861
Всього інших нефінансових зобов'язань	144 613	138 836

Рух резервів за іншими нефінансовими зобов'язаннями наведено у Примітці 30.

19 Статутний капітал

Банк

<i>У тисячах гривень, крім кількості акцій</i>	Кількість випущених акцій	Номінальна сума	Всього
На 1 січня 2018 року	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969
На 31 грудня 2018 року	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969
На 31 грудня 2019 року	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969

Статутний капітал Банку складає 2 248 969 тисяч гривень (2018 рік – 2 248 969 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року загальна кількість випущених акцій, за якими зареєстровані звіти про результат розміщення склала 224 896 946 916 (на 31 грудня 2018 року – 224 896 946 916) простих акцій номінальною вартістю 0,01 гривні за акцію. Усі прості акції мають рівні права при голосуванні.

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року усі прості акції були повністю оплачені та зареєстровані.

Далі подано інформацію про структуру акціонерів Банку:

Акціонер	2019 рік	2018 рік
PKO BP S.A.	100,00%	100,00%

У 2018 році PKO BP S.A., маючи у власності домінуючий контрольний пакет акцій Банку, у порядку, передбаченому п. 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах" від 23 березня 2017 року, скористався своїм правом, передбаченим ст. 65-2 Закону України "Про акціонерні товариства", та здійснив викуп акцій інших акціонерів.

Приватні інвестиції

Структура статутного капіталу компанії «Приватні Інвестиції» є наступною:

Учасник	2019 рік		2018 рік	
	Сума	%	Сума	%
Bankowe TOWARZYSTWO KAPITALOWE S.A.	907 039	95,5	907 039	95,5
ТзДВ "Інтер-Ріск Україна"	43 062	4,5	43 062	4,5
Всього	950 101	100	950 101	100

Фактичним власником ТзДВ "Інтер-Ріск Україна" є банк PKO Bank Polski S.A. В 2018 році відбулися зміни учасників: PKO Bank Polski S.A. (Польща) - вийшла, зайшов учасник Bankowe TOWARZYSTWO KAPITALOWE S.A. (фактичним власником якого є банк PKO Bank Polski S.A.).

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

20 Інший сукупний дохід, відображений в компонентах капіталу

Нижче наведено аналіз іншого сукупного доходу за окремими статтями кожного компоненту власних коштів:

<i>У тисячах гривень</i>	Резерви переоцінки цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерви переоцінки основних засобів	Всього
Рік, що закінчився 31 грудня 2018 року			
Інвестиційні цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	35 647	-	35 647
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в чистий прибуток або збиток	(7 543)	-	(7 543)
Кредити та аванси клієнтам, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід			
- Чиста зміна справедливої вартості, кредитів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 925	-	1 925
- Чиста зміна справедливої вартості, кредитів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перенесена в чистий прибуток та збиток	(1 925)	-	(1 925)
Всього інший сукупний дохід	28 104	-	28 104
Рік, що закінчився 31 грудня 2019 року			
Інвестиційні цінні папери, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6 805	-	6 805
- Чиста зміна справедливої вартості інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в чистий прибуток або збиток	(3 198)	-	(3 198)
Переоцінка основних засобів	-	6 329	6 329
Всього інший сукупний дохід	3 607	6 329	9 936

21 Процентні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи		
Кредити та аванси фізичним особам	1 096 375	832 063
Кредити та аванси юридичним особам	929 941	791 671
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	194 141	161 590
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	42 401	42 184
Заборгованість інших банків	11 598	12 927
Депозитні сертифікати Національного банку України	7 188	5 900
Всього процентних доходів	2 281 644	1 846 335
Процентні витрати		
Кошти фізичних осіб	385 142	274 124
Кошти юридичних осіб	293 217	203 442
Заборгованість перед іншими банками	48 446	35 369
Випущені боргові цінні папери	46 155	22 743
За договорами оренди	22 406	-
Заборгованість перед Національним банком України	6 952	822
Інше	2	-
Всього процентних витрат	802 320	536 500
Чистий процентний дохід	1 479 324	1 309 835

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

21 Процентні доходи та витрати (продовження)

Процентні доходи від знецінених фінансових активів в 2019 році становлять 34 977 тисяч гривень (в 2018 році - 51 109 тисяч гривень).

Інформація про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 34.

22 Комісійні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Комісійні доходи		
Розрахунково-касове обслуговування	471 792	441 331
Купівля та продаж іноземної валюти	103 426	105 773
За договорами-дорученнями з страховими компаніями	18 852	14 115
Гарантії надані та інші документарні операції	9 699	4 505
Інше	11 798	9 778
Всього комісійних доходів	615 567	575 502
Комісійні витрати		
Розрахунково-касове обслуговування	149 454	137 842
Отримані гарантії та інші документарні операції	1 115	808
Операції з цінними паперами	517	402
Інше	60	15
Всього комісійних витрат	151 146	139 067
Чистий комісійний дохід	464 421	436 435

Інформацію про комісійні доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами наведено в Примітці 34.

23 Результат оцінки очікуваних кредитних збитків

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	2019 рік	2018 рік
Грошові кошти та їх еквіваленти	5	(22)	(415)
Заборгованість інших банків	6	(58)	(60)
Кредити та аванси клієнтам	7	92 962	12 572
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	8	(14 667)	27 955
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	8	(13 792)	18 885
Інші фінансові активи - нараховані доходи	11	211	(1 766)
Інші фінансові активи - грошові кошти, наявність яких не підтверджена	11	(6)	-
Інші фінансові активи - операції з клієнтами	11	17	72
Зобов'язання з надання гарантії та порук	30	832	(276)
Зобов'язання з надання кредиту	30	3 748	(6 351)
Результат оцінки очікуваних кредитних збитків		69 225	50 616

В позиції за кредитами та авансами клієнтів за 2019 рік крім очікуваних кредитних збитків при первісному визнанні, припиненні визнання та інших змін їх рівня (див. Примітку 7) включено повернення кредитів списаних в попередніх періодах як безнадійні в сумі 10 723 тисячі гривень (за 2018 рік - 3 009 тисяч гривень таких повернень).

24 Інші операційні доходи

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Штрафи та пені отримані	15 240	6 851
Дохід від переоцінки інвестиційної нерухомості	6 938	-
Дохід від оперативного лізингу	5 106	4 085
Зарахування в доходи залишків за операціями, по яких минув термін давності	4 017	1 386
Відшкодування судових витрат	3 220	1 148
Позитивний результат по договорах оренди	2 800	-
Позитивний результат від продажу основних засобів	2 825	2 450
Дохід від переоцінки основних засобів	429	-
Дохід від компенсацій страхових організацій	162	237
Доходи за операціями по фонду фінансування будівництва	-	3
Інше	7 133	8 119
Всього інших операційних доходів	47 870	24 279

25 Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Заробітна плата, премії та інші витрати на персонал	443 339	363 159
Соціальні внески, нараховані на виплати працівникам	90 568	73 751
Всього витрат на виплати працівникам	533 907	436 910
Супровід програмного забезпечення	95 260	86 452
Ремонт та утримання приміщень та обладнання	62 744	57 469
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	50 208	43 708
Комунальні витрати	47 787	42 688
Охоронні послуги	34 309	26 962
Зв'язок	35 714	33 660
Професійні послуги	49 053	52 903
Витрати на оперативну оренду приміщень	18 627	79 490
Реклама та маркетинг	28 015	28 362
Витрати на відрядження	10 359	8 856
Податки, крім податку на прибуток	6 638	6 482
Зменшення корисності та негативний результат від вибуття основних засобів	4 440	3 846
Доброчинність	2 407	2 378
Інше	69 339	47 639
Всього адміністративних та інших операційних витрат	514 900	520 895

Група не забезпечує працівникам інших окремих пенсій чи винагород у випадку припинення трудових відносин.

26 Податок на прибуток**(а) Компоненти витрат з податку на прибуток**

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Поточний податок	120 938	117 755
Відстрочений податок	(2 064)	(7 579)
Витрати з податку на прибуток	118 874	110 176

Відповідно до перехідних положень МСФЗ 9, вказана зміна оцінки, визнана станом на 1 січня 2018 року в складі власного капіталу. Крім цього, у складі власного капіталу відображено збільшення відстроченого податкового активу на суму 3 183 тисячі гривень, що виник внаслідок визнання станом на 1 січня 2018 року відповідно до МСФЗ 9 резерву на очікувані кредитні збитки за фінансовими зобов'язаннями Групи кредитного характеру.

26 Податок на прибуток (продовження)

(б) Звірка сум податкових витрат і сум прибутку або збитку, помножених на відповідну ставку оподаткування

Доходи Групи оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18% (у 2018 році - 18%). Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат наведена нижче.

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Прибуток до оподаткування	655 874	605 449
Теоретична сума податкових витрат за чинною ставкою податку (2019 рік – 18%; 2018 рік - 18%)	118 057	108 981
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподатковуваної суми:		
- витрати, пов'язані з прощенням боргів та формуванням резервів, що не враховуються для цілей оподаткування	738	5 344
- негативний результат вибуття цінних паперів	-	689
- інші витрати, що не враховуються для цілей оподаткування, в тому числі пов'язані з прощенням боргів	2 699	147
- зміна невизнаного відстроченого податкового активу внаслідок вибуття учасника Групи	-	(2 729)
Вплив зміни облікової політики та інші зміни тимчасових різниць	(2 620)	(2 256)
Витрати з податку на прибуток за рік	118 874	110 176

(в) Аналіз відстрочених податків за видами тимчасових різниць

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансової звітності та їхньою податковою базою та впливає на перенесені податкові збитки. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць зазначено нижче.

<i>У тисячах гривень</i>	1 січня 2019 року	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік	31 грудня 2019 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування			
Приміщення та обладнання	23 964	3 458	27 422
Резерви за зобов'язаннями та інші втрати	6 532	(1 394)	5 138
Перенесені податкові збитки	33 170	(633)	32 537
Невизначений податковий актив	(33 170)	633	(32 537)
Чистий відстрочений податковий актив	30 496	2 064	32 560

<i>У тисячах гривень</i>	1 січня 2018 року	Ефект переходу на МСФЗ 9	1 січня 2018 року з урахуванням впливу МСФЗ 9	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік	31 грудня 2018 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування					
Приміщення та обладнання	17 367	-	17 367	6 597	23 964
Резерви за зобов'язаннями та інші втрати	2 367	3 183	5 550	982	6 532
Перенесені податкові збитки	35 899	-	35 899	(2 729)	33 170
Невизначений податковий актив	(35 899)	-	(35 899)	2 729	(33 170)
Чистий відстрочений податковий актив	19 734	3 183	22 917	7 579	30 496

Визнаний відстрочений податковий актив являє собою суму податку на прибуток, яка може бути зарахована проти майбутніх податків на прибуток, і відображається в консолідованому звіті про фінансовий стан. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує імовірність використання відповідного податкового кредиту. Оцінка майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкового кредиту, використання якого є можливим у майбутньому, базується на середньостроковому бізнес-плані, який готує керівництво, та результатах його екстраполяції на майбутні періоди. В основі бізнес-плану лежать очікування керівництва, що вважаються обґрунтованими за існуючих обставин.

Операційні сегменти – це компоненти бізнесу, що здійснюють фінансово-господарську діяльність, яка дозволяє отримувати доходи чи передбачає понесення витрат, результати операційної діяльності яких регулярно аналізуються органом, відповідальним за прийняття операційних рішень (ОВПОР), і щодо яких наявна окрема фінансова інформація. ОВПОР – це особа або група осіб, які розподіляють ресурси та оцінюють результати діяльності Групи. Функції ОВПОР виконуються Правлінням Банку.

(а) Опис продуктів та послуг, що є джерелом доходів звітних сегментів

Операції Групи організовані на основі трьох основних сегментів банківської діяльності:

- Послуги фізичним особам – цей бізнес-сегмент включає банківські послуги клієнтам-фізичним особам з відкриття та ведення поточних і ощадних рахунків, залучення депозитів, інвестиційно-ощадні продукти, обслуговування кредитних та дебетових карток, споживчого та іпотечного кредитування, операції з валютою, здійснення переказів.
- Корпоративна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає послуги юридичним особам, зокрема щодо прямого дебетування рахунків, обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт», надання кредитів та інших видів фінансування.
- Казначейська та інвестиційна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає торгові операції з фінансовими інструментами, операції на ринках капіталу, операції з іноземною валютою і банкнотами.

(б) Фактори, що використовуються керівництвом для визначення звітних сегментів

Сегменти Групи представляють собою стратегічні бізнес-підрозділи, орієнтовані на різних клієнтів. Управління ними проводиться окремо, оскільки кожному бізнес-підрозділу необхідні свої маркетингові стратегії та рівень обслуговування.

(в) Оцінка прибутків та збитків, активів та зобов'язань операційних сегментів

Правління Банку аналізує фінансову інформацію, підготовлену на базі даних бухгалтерського обліку, що відповідають вимогам Національного банку України та МСФЗ.

Для сегментного аналізу застосовано наступні підходи:

- (i) ресурси перерозподіляються між сегментами з використанням внутрішніх процентних ставок, визначених казначейством. Ці ставки визначаються на основі базових ринкових процентних ставок, договірних строків погашення кредитів та фактичних термінів погашення залишків на рахунках клієнтів, що впливають з досвіду;
- (ii) податок на прибуток та деякі інші статті не розподіляються на сегменти.

Для прийняття операційних рішень здійснюється оцінка результатів діяльності сегментів на основі суми прибутку до оподаткування.

Звіти містять інформацію про трансферні (внутрішні) результати діяльності основних сегментів. Трансферний результат розраховується як різниця трансферних доходів та трансферних витрат кожного сегменту, обчислених за трансферними цінами, що встановлюються в розрізі основних валют та строкових груп. Для сегментів роздрібного та корпоративного бізнесу трансферні доходи формуються, як розрахункові доходи від продажу сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності залучених ресурсів за трансферними цінами залучення ресурсів, трансферні витрати формуються як розрахункові витрати на купівлю в сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності ресурсів за трансферними цінами розміщення ресурсів.

Розрахунок трансфертних цін та трансфертних доходів/витрат здійснюється відповідно до «Методики визначення та застосування трансфертної ціни ресурсів у АТ «КРЕДОБАНК», затвердженої рішенням Правління Банку (№ 292 від 11 березня 2019 року).

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

27 Сегментний аналіз (продовження)

(г) Інформація про прибутки чи збитки, активи та зобов'язання звітних сегментів

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року:

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Активи звітних сегментів	5 374 011	6 382 482	6 015 761	1 501 876	19 274 130
Зобов'язання звітних сегментів	6 648 042	7 431 533	2 061 874	381 955	16 523 404
Капітальні витрати	-	-	-	296 639	296 639

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Виключення	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
2019 рік						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	1 096 375	929 941	255 328	-	-	2 281 644
- Комісійні доходи	274 161	319 306	1 502	20 598	-	615 567
- Інші операційні доходи	18 333	4 143	-	26 894	-	49 370
Результат від операцій з торгівлі іноземною валютою	11 451	-	(16 103)	-	-	(4 652)
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	27 708	-	-	27 708
Результат від припинення визнання інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	3 198	-	-	3 198
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	695 975	711 249	1 508 211	-	(2 915 435)	-
Разом доходів	2 096 295	1 964 639	1 779 844	47 492	(2 915 435)	2 972 835
Процентні витрати	(1 173 414)	(1 013 155)	(1 508 780)	(22 406)	2 915 435	(802 320)
Результат оцінки очікуваних кредитних збитків	(100 491)	7 526	28 539	(4 799)	-	(69 225)
Резерв за іншими нефінансовими активами	-	-	-	476	-	476
Результат від припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю	1 517	4 067	-	364	-	5 948
Комісійні витрати	(108 880)	(12 131)	(30 135)	-	-	(151 146)
Витрати на виплати працівникам, витрати на знос та амортизацію, адміністративні та інші операційні витрати, знецінення заставного майна, що перейшло у власність Групи	(672 004)	(541 397)	(87 293)	-	-	(1 300 694)
Результати сегмента	43 023	409 549	182 175	21 127	-	655 874
Витрати з податку на прибуток за рік						(118 874)
Прибуток за рік						537 000

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

27 Сегментний аналіз (продовження)

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року:

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Активи звітних сегментів	4 027 377	5 655 247	5 964 427	1 260 368	16 907 419
Зобов'язання звітних сегментів	5 804 344	6 147 459	2 503 232	248 594	14 703 629
Капітальні витрати	-	-	-	331 529	331 529

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Виключення	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
2018 рік						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	832 063	791 671	222 601	-	-	1 846 335
- Комісійні доходи	253 559	299 833	22 110	-	-	575 502
- Інші операційні доходи	11 421	1 097	593	11 168	-	24 279
Результат від операцій з торгівлі іноземною валютою	14 299	-	10 865	-	-	25 164
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	13 987	-	-	13 987
Результат від припинення визнання інвестиційних цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	3 713	-	-	3 713
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	521 985	531 990	1 111 347	-	(2 165 322)	-
Разом доходів	1 633 327	1 624 591	1 385 216	11 168	(2 165 322)	2 488 980
Процентні витрати	(838 607)	(750 305)	(1 112 910)	-	2 165 322	(536 500)
Результат оцінки очікуваних кредитних збитків	(49 780)	43 835	(46 365)	1 694	-	(50 616)
Резерв за іншими нефінансовими активами	-	(1 500)	-	(3 833)	-	(5 333)
Результат від припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю	(3 069)	(771)	-	-	-	(3 840)
Резерв за зобов'язаннями	-	-	-	(15 819)	-	(15 819)
Комісійні витрати	(99 442)	(11 032)	(28 593)	-	-	(139 067)
Витрати на виплати працівникам, витрати на знос та амортизацію, адміністративні та інші операційні витрати, знецінення заставного майна, що перейшло у власність Групи	(637 321)	(448 693)	(46 342)	-	-	(1 132 356)
Результати сегмента	5 108	456 125	151 006	(6 790)	-	605 449
Витрати з податку на прибуток за рік						(110 176)
Прибуток за рік						495 273

(д) Аналіз доходів за продуктами та послугами

Аналіз доходів Групи за продуктами та послугами надано в Примітці 21 (процентні доходи), Примітці 22 (комісійні доходи).

27 Сегментний аналіз (продовження)

(е) Географічні сегменти

Україна представляє собою єдиний географічний сегмент через те, що більшість доходів та активів належить саме до цього сегменту. Група не має значних доходів, що пов'язані з іншими сегментами і всі необоротні активи, інші, ніж фінансові інструменти, також пов'язані з Україною. Див. також географічний аналіз активів та зобов'язань Групи в Примітці 28.

(є) Найбільші клієнти

Група не має клієнтів, доходи від яких перевищують 10% від загального обсягу доходів Групи.

28 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Групі здійснюється стосовно фінансових, операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний та товарний ризики), процентного ризику банківської книги, кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є обмеження можливих збитків в т. ч. через визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Групи з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Максимальний рівень кредитного ризику Групи відображається в балансовій вартості фінансових активів в консолідованому звіті про фінансовий стан. Для гарантій та зобов'язань надати кредити максимальний рівень кредитного ризику дорівнює сумі зобов'язання (див. Примітку 30). Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття стратегічних рішень про рівень толерантності до кредитного ризику (апетиту на кредитний ризик), затвердження параметрів кредитування, опрацювання принципів і процесів оцінки кредитного ризику, впровадження та вдосконалення інструментів оцінки ризику, які дозволяють зберегти його рівень у межах, прийнятних для Групи, розвитку інформаційних інструментів, які автоматизують процес оцінки кредитного ризику та забезпечують відповідну якість і цілісність даних, які використовуються у цьому процесі, планування діяльності та наданні рекомендацій, отримання застави та за допомогою інших засобів зменшення кредитного ризику, як зазначено у Примітці 7.

Група структурує рівні кредитного ризику, на який вона наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним позичальником або групою позичальників. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику за видами кредитів. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються принаймні щороку або частіше.

У Групі створені повноважні корпоративні органи, які відповідають за затвердження кредитних лімітів по окремих позичальниках:

- Наглядова Рада Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції понад 5,0 мільйонів доларів США та понад 6,25 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Правління Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції до 5,0 мільйонів доларів США та до 6,25 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Кредитний комітет Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції до 30 мільйонів гривень, Малий кредитний комітет Банку та Малий Комітет у справах реструктуризації - до 5 мільйонів гривень, а Комітет у справах реструктуризації - до 5 мільйонів доларів США. Засідання Кредитного комітету Банку та Малеого кредитного комітету проводяться здебільшого двічі на тиждень, а Комітету у справах реструктуризації та Малеого Комітету у справах реструктуризації здебільшого один раз на тиждень.
- Окремо надано повноваження на одноосібне прийняття нових кредитних рішень Заступникам Голови Правління Банку, директорам окремих департаментів Банку із максимальним лімітом до 1,5 мільйонів гривень (2018: 1,25 мільйони гривень).
- Директорам самостійних відділень надано ліміти повноважень на одноосібне прийняття нових кредитних рішень із максимальним лімітом до 0,75 мільйона гривень (2018: 0,1 мільйона гривень).

28 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Кредитні заявки від менеджерів по роботі з клієнтами передаються до відповідного підрозділу, який здійснює кредитний аналіз і приймає рішення чи передає до відповідного кредитного комітету для затвердження кредитного ліміту, відповідно до компетенції. Також управління кредитним ризиком частково здійснюється шляхом одержання застави та корпоративних і особистих гарантій.

Група аналізує кредити за строками прострочення та у подальшому контролює прострочені залишки. Таким чином, керівництво вважає за доцільне надавати інформацію про строки прострочення та інші дані про кредитний ризик, як це описано у Примітках 6, 7, 8 та 11.

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів визначається як можливість збитків через невиконання контрактних зобов'язань іншою стороною фінансового інструменту. Група застосовує таку ж саму кредитну політику щодо умовних зобов'язань, як і до балансових фінансових інструментів: встановлено процедури затвердження, контроль рівня ризику та процедури моніторингу.

До відома колективних органів управління Банку щомісячно доводиться звіт про аналіз якості кредитного портфеля із детальним аналізом рівня кредитного ризику по кредитному портфелю в цілому та по напрямках кредитування.

Крім того, Банк дотримується системи внутрішніх лімітів концентрації, що складається з спрямованих довготривалих стратегій Банку в частині структури окремих сегментів кредитного портфеля та лімітів концентрації, встановлених для окремих секторів економіки.

З метою недопущення перевищення лімітів концентрації, вказані ліміти підлягають моніторингу (контролю). Моніторинг лімітів концентрації здійснюється щомісячно та щоквартально Департаментом кредитного ризику. Результати моніторингу підлягають презентації у складі управлінської звітності щодо ризиків Правлінню Банку та Наглядовій Раді.

Для запобігання критичних втрат внаслідок виникнення кредитного ризику, Банком здійснюється постійний контроль дотримання нормативних значень кредитного ризику, встановлених НБУ.

Станом на 31 грудня 2019 року норматив максимального розміру кредитного ризику Групи на одного контрагента (Н7к), який визначається як співвідношення суми всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, до регулятивного капіталу банку, становив 4,89%, при нормативному значенні не більше 25% (значення нормативу станом на 31 грудня 2018 року становило 4,21%).

Станом на 31 грудня 2019 року норматив великих кредитних ризиків Групи (Н8к), який визначається як співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків щодо контрагентів, груп пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб до регулятивного капіталу банку, становив 0,00%, при нормативному значенні не більше 800% (значення нормативу станом на 31 грудня 2018 року становило 0,00%).

Фінансові активи з правом взаємозаліку представлені таким чином:

Тип фінансового активу/зобов'язання	Валова балансова вартість визнаного фінансового активу/зобов'язання	Валова балансова вартість визнаного фінансового активу/зобов'язання, щодо якої визнано взаємозалік у консолідованому звіті про фінансовий стан	Чиста сума фінансових активів/зобов'язань, представлена у консолідованому звіті про фінансовий стан	Суми, щодо яких не відображено взаємозалік в консолідованому звіті про фінансовий стан		Чиста сума
				Фінансові інструменти	Забезпечення у вигляді депозитів	
Кредити та аванси клієнтам	329 947	-	329 947	-	(317 765)	12 182
Разом фінансових активів	329 947	-	329 947	-	(317 765)	12 182
Кошти клієнтів	(368 141)	-	(368 141)	317 765	-	(50 376)
Разом фінансових зобов'язань	(368 141)	-	(368 141)	317 765	-	(50 376)

Ринковий ризик. Група наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) валют, (б) процентних ставок та (в) інструментів капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Наглядова Рада Банку та Правління Банку встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Банком, та контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт» та протягом дня (контроль здійснюється періодично). Група наражається на валютний ризик у зв'язку з відкритими позиціями по різних валютах. Ці позиції розраховуються як різниця між активами та зобов'язаннями в однаковій валюті на звітну дату. Група оцінює, контролює та встановлює ліміти для довгих та коротких відкритих валютних позицій, використовуючи українську гривню в якості базисної валюти. Для Банку ліміти за відкритими валютними позиціями встановлюються на рівні, визначеному нормативними вимогами НБУ, та розраховуються як співвідношення відкритої валютної позиції до регулятивного капіталу Банку. Дотримання цих лімітів контролює Департамент ринкового ризику та ризику ліквідності щодня. Департамент ринкового ризику та ризику ліквідності щотижня подає звіти Комітету з управління активами, пасивами та тарифами (КУАПіТ).

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Групи станом на звітну дату:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2019 року				На 31 грудня 2018 року			
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція
Долари США	4 253 120	4 299 083	71 059	25 096	4 022 096	3 889 035	(63 885)	69 176
Євро	2 142 004	2 139 298	-	2 706	2 406 912	2 420 955	1 436	(12 607)
Фунти стерлінгів	17 988	18 403	-	(415)	10 995	9 452	-	1 543
Російські рублі	7 580	7 598	-	(18)	29 409	25 635	-	3 774
Інше	165 376	164 782	-	594	123 361	125 843	12 751	10 269

Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Нижче в таблиці показано зміну фінансового результату та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Банку, що використовувались на звітну дату, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2019 року		На 31 грудня 2018 року	
	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал
Зміцнення долара США на 10% (у 2018 році – зміцнення на 10%)	2 058	2 058	5 672	5 672
Послаблення долара США на 10% (у 2018 році – послаблення на 10%)	(2 058)	(2 058)	(5 672)	(5 672)
Зміцнення євро на 10% (у 2018 році – зміцнення на 10%)	222	222	(1 034)	(1 034)
Послаблення євро на 10% (у 2018 році – послаблення на 10%)	(222)	(222)	1 034	1 034
Зміцнення російського рубля на 10% (у 2018 році – зміцнення на 10%)	(1)	(1)	309	309
Послаблення російського рубля на 10% (у 2018 році – послаблення на 10%)	1	1	(309)	(309)
Зміцнення інших валют на 10% (у 2018 році – зміцнення на 10%)	15	15	969	969
Послаблення інших валют на 10% (у 2018 році – послаблення на 10%)	(15)	(15)	(969)	(969)

Ризик був розрахований лише для монетарних статей у валютах, інших ніж функціональна валюта.

Процентний ризик банківської книги. Група наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін.

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

28 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче в таблиці подано потенційний вплив на прибуток Групи в горизонті 12 М у випадку збільшення/зменшення процентних ставок на фінансові інструменти, деномінованих в основних валютах:

	тип ставки фінансового інструменту	31 грудня 2019 року		31 грудня 2018 року	
		зміна ставок (б.п.)	вплив на фінансовий результат (тис.грн.)	зміна ставок (б.п.)	вплив на фінансовий результат (тис.грн.)
UAH	-змінювана	+200/-200	+121 334 / -121 334	+200/-200	+95 902 / - 95 902
	-стала	+200/-200	-53 368 / +53 368	+200/-200	-43 225 / +43 225
USD	-змінювана	+200/-200	+4 401 / -4 401	+200/-200	+2 970 / - 2 970
	-стала	+200/-200	-2 693 / +2 693	+200/-200	+13 173 / -13 173
EUR	-змінювана	+200/-200	+2 551 / -2 551	+200/-200	+13 521 / -13 521
	-стала	+200/-200	+5 008 / -5 008	+200/-200	-10 000 / +10 000

Нижче в таблиці подано потенційний вплив на інший сукупний дохід Групи щодо інвестиційних цінних паперів, оцінених на FVOCI станом на 31 грудня 2019 року:

	зміна ставок (б.п.)	вплив на інший сукупний дохід (тис.грн.)
UAH	+100/-100	-846 / +846
USD	+100/-100	-16 542 / +16 542
EUR	+100/-100	-1 263 / +1 263

Група здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані ефективні процентні ставки за процентними фінансовими інструментами станом на кінець відповідної звітної дати:

% річних	2019 рік				2018 рік			
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти
Активи								
Грошові кошти та їх еквіваленти								
- Кореспондентські рахунки в інших банках, на які нараховуються відсотки								
	0%	1%	-1%	0%	0%	1%	0%	0%
- Депозитні сертифікати Національного банку України								
	13%	-	-	-	18%	-	-	-
Заборгованість інших банків								
Кредити та аванси клієнтам								
- з фіксованою ставкою	31%	6%	5%	9%	23%	6%	5%	8%
- зі змінюваною ставкою	19%	7%	5%	-	17%	7%	5%	-
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід								
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю								
	-	7%	-	-	-	6%	4%	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед іншими банками								
- з фіксованою ставкою								
	0%	0%	0%	0%	-	-	0%	2%
- зі змінюваною ставкою								
	-	-	0%	-	-	-	-	-
Кошти інших фінансових організацій								
- з фіксованою ставкою								
	15%	-	-	-	15%	-	-	-
- зі змінюваною ставкою								
	13%	-	-	-	10%	-	-	-
Кошти клієнтів								
- поточні та розрахункові рахунки								
	2%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	0%
- строкові депозити								
	15%	1%	0%	-	16%	2%	0%	-
Випущені боргові цінні папери								
	17%	-	-	-	16%	-	-	-

Позначка «-» у таблиці означає, що Група не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті. Якщо не вказано інше, інформація у таблиці стосується фіксованих ставок.

* Збільшення відсоткової ставки пов'язане із збільшенням видач споживчих кредитів із середньою ефективною ставкою в 40,3 %.

28 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Інший ціновий ризик. Група наражається на ризик дострокового погашення внаслідок надання кредитів з фіксованою процентною ставкою, в тому числі іпотечних кредитів, які надають позичальнику право дострокового погашення кредитів. Фінансовий результат та капітал Групи за поточний рік і на поточну звітну дату не зазнали б суттєвого впливу змін у обсягах дострокового погашення, оскільки такі кредити відображаються за амортизованою вартістю, а сума дострокового погашення дорівнює або майже дорівнює амортизованій вартості кредитів та авансів клієнтам.

Концентрація географічного ризику. Географічний аналіз активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2019 року наведено нижче:

У тисячах гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 656 172	1 261 427	6 924	2 924 523
Заборгованість інших банків	7 438	-	-	7 438
Кредити та аванси клієнтам	11 711 131	784	1 034	11 712 949
Інвестиційні цінні папери	3 072 580	-	-	3 072 580
Інші фінансові активи	69 976	39	27	70 042
Всього фінансових активів	16 517 297	1 262 250	7 985	17 787 532
Нефінансові активи	1 484 713	1 885	-	1 486 598
Всього активів	18 002 010	1 264 135	7 985	19 274 130
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	1 087 908	524 109	-	1 612 017
Кошти клієнтів	13 777 981	121 113	34 988	13 934 082
Кошти інших фінансових організацій	102 592	174 399	-	276 991
Випущені боргові цінні папери	18 472	260 998	-	279 470
Інші фінансові зобов'язання	214 471	25 611	1	240 083
Всього фінансових зобов'язань	15 201 424	1 106 230	34 989	16 342 643
Нефінансові зобов'язання	180 534	205	22	180 761
Всього зобов'язань	15 381 958	1 106 435	35 011	16 523 404
Чиста балансова позиція	2 620 052	157 700	(27 026)	2 750 726

Активи та зобов'язання були класифіковані виходячи з країни, резидентом якої є контрагент. Грошові кошти у касі, приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Заборгованість перед іншими банками, зосереджена в країнах ОЕСР, включає 519 944 тисячі гривень зобов'язань перед материнським банком (у 2018 році - 1 167 419 тисяч гривень) (Примітка 34).

Географічний аналіз активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2018 року поданий далі:

У тисячах гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	1 185 824	957 724	13 798	2 157 346
Заборгованість інших банків	8 436	-	-	8 436
Кредити та аванси клієнтам	9 652 115	965	1 415	9 654 495
Інвестиційні цінні папери	3 783 284	-	-	3 783 284
Інші фінансові активи	49 271	113	28	49 412
Всього фінансових активів	14 678 930	958 802	15 241	15 652 973
Нефінансові активи	1 253 576	870	-	1 254 446
Всього активів	15 932 506	959 672	15 241	16 907 419
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	1 109 314	912 230	-	2 021 544
Кошти клієнтів	11 793 264	102 887	28 024	11 924 175
Кошти інших фінансових організацій	102 501	58 010	-	160 511
Випущені боргові цінні папери	44 856	259 220	-	304 076
Інші фінансові зобов'язання	124 224	17 362	1	141 587
Всього фінансових зобов'язань	13 174 159	1 349 709	28 025	14 551 893
Нефінансові зобов'язання	151 513	183	40	151 736
Всього зобов'язань	13 325 672	1 349 892	28 065	14 703 629
Чиста балансова позиція	2 606 834	(390 220)	(12 824)	2 203 790

28 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань. Група щодня зіткнеться з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів за депозитами «овернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає незабаром, наданням кредитів, гарантіями та у зв'язку з процентною маржею та іншими вимогами щодо похідних інструментів, розрахунків за якими здійснюється грошовими коштами. Група не володіє грошовими ресурсами, достатніми для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Управління ризиком ліквідності здійснює Комітет з управління активами та пасивами Банку.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно із заборгованості перед іншими банками, депозитів юридичних та фізичних осіб, боргових цінних паперів, а також інвестує кошти у портфель ліквідних активів для того, щоб мати можливість оперативно та безперешкодно виконати непередбачувані вимоги щодо ліквідності.

Управління ліквідністю Групи вимагає проведення аналізу рівня ліквідних активів, необхідного для врегулювання зобов'язань при настанні строку їх погашення, забезпечення доступу до різних джерел фінансування, наявності планів у випадку виникнення проблем з фінансуванням та здійснення контролю за відповідністю балансових нормативів ліквідності нормативним вимогам.

Група щоквартально розраховує нормативи ліквідності відповідно до вимог Національного банку України. Ці нормативи включають:

- норматив поточної ліквідності (Н5к), який розраховується як співвідношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення, який не перевищує 31 календарний день. Станом на 31 грудня 2019 року цей норматив складав 48,09%, при мінімальному значенні нормативу не менше 40% (значення нормативу станом на 31 грудня 2018 року становило 51,92%, при мінімальному значенні 40%).
- норматив короткострокової ліквідності (Н6к), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2019 року цей норматив складав 70,52%, при мінімальному значенні нормативу не менше 60% (значення нормативу станом на 31 грудня 2018 року становило 70,38%, при мінімальному значенні 60%).
- коефіцієнт покриття ліквідністю LCR (англ. Liquidity Coverage Ratio) у всіх валютах або LCR_{вв}. Станом на 31 грудня 2019 року цей норматив складав 111%, при мінімальному значенні нормативу не менше 100% (значення нормативу станом на 31 грудня 2018 року становило 93%, при мінімальному значенні 80%).
- коефіцієнт покриття ліквідністю LCR (англ. Liquidity Coverage Ratio) в іноземній валюті або LCR_{ів}. Станом на 31 грудня 2019 року цей норматив складав 105%, при мінімальному значенні нормативу не менше 100% (значення нормативу станом на 31 грудня 2018 року становило 38%, при мінімальному значенні 50%). Станом за 31 грудня 2018 року Банком було порушено фактичне середньоарифметичне значення коефіцієнта покриття ліквідності (LCR) в іноземній валюті та коефіцієнт покриття ліквідності (LCR) у іноземній валюті на кінець 2018 року, яке становило 38,3% та 42,92% відповідно, при нормативному значенні не менше 50%. У зв'язку з недотриманням нормативних значень показника LCR у іноземній валюті та на запит Національного Банку України (НБУ) – Банк розробив план заходів для досягнення нормативного значення відповідних показників. Станом на 31 грудня 2019 року Банк дотримувався нормативних значень показників LCR.

Інформацію про позицію ліквідності фінансових активів та зобов'язань отримує Департамент казначейства. Департамент казначейства забезпечує наявність достатнього портфелю короткострокових ліквідних активів, який переважно складається з ліквідних цінних паперів, депозитів у банках та інших міжбанківських інструментів, для підтримки достатнього рівня ліквідності.

У поданих нижче таблицях показані зобов'язання Групи за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених в консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках.

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

28 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих на кінець звітної періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот на звітну дату.

Нижче у таблиці поданий аналіз недисконтованих грошових потоків за фінансовими зобов'язаннями за строками погашення станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	1 137 027	475 831	-	-	1 612 858
Кошти клієнтів	9 483 213	4 503 253	119 940	27 801	14 134 207
Кошти інших фінансових організацій	6 048	97 052	245 193	-	348 293
Випущені боргові цінні папери	15 025	60 323	271 759	-	347 107
Зобов'язання з фінансової оренди	4 694	78 827	100 036	18 794	202 351
Інші фінансові зобов'язання	86 668	-	-	-	86 668
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	2 321 400	-	-	-	2 321 400
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	(71 059)	-	-	-	(71 059)
- виплати	70 035	-	-	-	70 035
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	13 053 051	5 215 286	736 928	46 595	19 051 860

Вимоги ліквідності для підтримки вимог за гарантіями і акредитивами є значно нижчими, ніж сума відповідних зобов'язань, що розкриваються в наведеному вище аналізі за строками погашення, оскільки Група переважно не очікує, що третя сторона буде залучати кошти за подібними договорами.

Нижче у таблиці поданий аналіз недисконтованих грошових потоків за фінансовими зобов'язаннями за строками погашення станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	2 021 546	-	-	-	2 021 546
Кошти клієнтів	8 114 890	3 873 044	66 156	40 844	12 094 934
Кошти інших фінансових організацій	106 755	67 678	-	-	174 433
Випущені боргові цінні папери	13 424	313 785	-	-	327 209
Інші фінансові зобов'язання	141 549	32	2	4	141 587
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	2 345 838	-	-	-	2 345 838
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	(71 712)	-	-	-	(71 712)
- виплати	71 487	-	-	-	71 487
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	12 744 227	4 254 539	66 158	40 848	17 105 772

Кошти клієнтів відображені у вказаному аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до контрактів. Проте, відповідно до Цивільного кодексу України, для депозитних договорів, що були укладені до 6 червня 2015 року, фізичні особи мають право вилучати кошти з рахунків до настання строку погашення, втрачаючи при цьому право на нараховані проценти. Деякі депозитні контракти з юридичними особами передбачають можливість зняття коштів достроково. Деякі депозитні контракти з фізичними особами, укладені після 6 червня 2015 року також передбачають можливість зняття коштів достроково. Однак керівництво вважає, зважаючи на досвід, що більшість контрагентів не будуть вимагати кошти достроково.

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років недисконтовані грошові потоки за коштами клієнтів з правом дострокового вилучення коштів за строками погашення представлені наступним чином:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
На 31 грудня 2019 року	627 754	2 240 798	68 656	23 621	2 960 829
На 31 грудня 2018 року	392 285	2 012 117	45 275	29 764	2 479 441

28 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче наведений детальний розподіл балансової вартості фінансових активів та зобов'язань за контрактними строками погашення на 31 грудня 2019 та 2018 років:

<i>У тисячах гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
На 31 грудня 2019 року					
Фінансові активи	4 315 146	5 901 493	6 510 456	1 060 437	17 787 532
Фінансові зобов'язання	(10 677 173)	(4 984 645)	(650 315)	(30 510)	(16 342 643)
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(6 362 027)	916 848	5 860 141	1 029 927	1 444 889
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	71 059	-	-	-	71 059
- сплати	(70 035)	-	-	-	(70 035)
На 31 грудня 2018 року					
Фінансові активи	3 328 676	5 937 698	5 559 026	827 573	15 652 973
Фінансові зобов'язання	(10 384 958)	(4 075 728)	(61 807)	(29 400)	(14 551 893)
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(7 056 282)	1 861 970	5 497 219	798 173	1 101 080
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	(71 712)	-	-	-	(71 712)
- сплати	71 487	-	-	-	71 487

Відповідність та/або контрольована невідповідність строків погашення і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва. Повна відповідність для банків нехарактерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Строки активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Групи та його реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

На думку керівництва, незважаючи на те, що значна частина коштів клієнтів представлена рахунками до запитання, диверсифікація цих рахунків за кількістю і типом вкладників і минулий досвід Групи дозволяє стверджувати, що ці кошти клієнтів являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Групи.

Група має відкриту кредитну лінію з материнською компанією PKO Bank Polski SA на 30 мільйонів доларів США. Група може використовувати цю кредитну лінію для поповнення обігових коштів та підтримки оперативної ліквідності.

29 Управління капіталом

Мета Групи при управлінні капіталом полягає у забезпеченні (i) дотримання вимог до капіталу Банку, встановлених Національним банком України, (ii) спроможності Групи функціонувати як безперервно діюче підприємство. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Група, дорівнює сумі капіталу, показаного в консолідованому звіті про фінансовий стан. Сума капіталу, управління яким здійснює Група станом на 31 грудня 2019 року, складає 2 750 726 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 2 203 790 тисяч гривень). Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу Банку, встановленого Національним банком України, здійснюється щодавно. Інші цілі управління капіталом оцінюються щорічно.

Банк

Відповідно до чинного законодавства України банки зобов'язані формувати резервний фонд на покриття непередбачених збитків по всіх статтях активів та позабалансових зобов'язаннях. Розмір резервного фонду має складати 25% розміру регулятивного капіталу банку, але не менше ніж 25% зареєстрованого статутного капіталу банку. Резервний фонд формується за рахунку відрахування з чистого прибутку звітного року, що залишається у розпорядженні банку після сплати податків та інших обов'язкових платежів, а також з нерозподіленого прибутку попередніх років.

Розмір відрахувань до резервного фонду має бути не менше 5% від прибутку банку до досягнення ним 25% розміру регулятивного капіталу банку.

29 Управління капіталом (продовження)

Якщо діяльність банку може створювати загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів банку, то Національний банк України має право вимагати від банку збільшення розміру резервного фонду та щорічних відрахувань до нього. Якщо внаслідок діяльності банку розмір регулятивного капіталу зменшився до суми, що є меншою, ніж розмір статутного капіталу, то щорічні відрахування до резервного фонду мають становити 10 відсотків чистого прибутку банку до досягнення ним розміру 35 відсотків від статутного капіталу банку.

Резервний фонд банку може бути використаний тільки на покриття збитків банку за результатами звітного року згідно з рішенням ради банку (Наглядової ради) та в порядку, що встановлений загальними зборами його учасників. При цьому, жодних обмежень щодо можливості розподілу резервного фонду між учасниками банку при його ліквідації після задоволення всіх вимог кредиторів діючим законодавством України не передбачено.

Станом на 31 грудня 2019 року резервний фонд Банку складає 131 374 тисячі гривень (31 грудня 2018 року – 80 394 тисяч гривень).

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику («норматив достатності регулятивного капіталу»), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал на підставі звітів Банку, підготовлених відповідно до вимог НБУ, який складається з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Основний капітал	1 716 494	1 238 745
Додатковий капітал	244 687	567 430
Відвернення	(10)	(10)
Всього регулятивного капіталу	1 961 171	1 806 165

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року Банк дотримувався вимог щодо мінімального розміру нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2), що має становити не менше 10%. Значення нормативу Н2 на 31 грудня 2019 року становить 15% (31 грудня 2018 року: 17%).

НБУ проводить регулярне стрес тестування банків із використанням певних припущень стрес тесту для перевірки виконання регуляторних вимог. У разі якщо результати стрес тестування свідчать, що адекватність капіталу може впасти нижче регуляторного рівня у майбутньому, НБУ може вимагати збільшення розміру регулятивного капіталу понад мінімальний розмір.

Згідно рішення Правління Національного банку України від 27.06.2019 р. №438-рш АТ «КРЕДОБАНК» включений у оновлений перелік з 14-ти системно важливих банків. Статус системно важливого банку передбачає виконання Банком додаткових вимог для забезпечення запасу міцності (підвищених нормативів миттєвої ліквідності та максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента, а також необхідність формувати в подальшому додатково до нормативу достатності капіталу буфер системної важливості в розмірі 1% капіталу).

Приватні інвестиції

На 31 грудня 2019 року і 31 грудня 2018 року Компанія виконує вимоги до товариств з обмеженою відповідальністю щодо додатного значення чистих активів. Крім того, на 31 грудня 2019 року та на 31 грудня 2018 року Компанія відповідає вимогам Положення про Державний реєстр фінансових установ, згідно з якими фінансові компанії повинні підтримувати мінімальну суму власного капіталу на рівні, не нижчому за суму, встановлену Положенням на момент їх внесення до Державного реєстру фінансових установ (5 000 тисяч гривень для Компанії).

Банківська Група

Відповідно до Постанови Національного банку України № 254 від 20.06.2012 зі змінами, банківські групи повинні утримувати регулятивний капітал на рівні не нижчому за необхідний розмір, що є розрахунковою величиною та визначається згідно Глави 2 вказаної Постанови. Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року Банківська Група дотримувалася необхідного розміру регулятивного капіталу банківської групи.

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 регулятивний капітал Групи перевищував мінімально необхідний розмір.

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Група час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки та внутрішніх і зовнішніх професійних консультацій, керівництво Групи вважає, що Група не зазнає суттєвих ненарахованих збитків у результаті судових позовів. Загальна сума створеного резерву за судовими позовами становить 7 998 тисяч гривень станом на 31 грудня 2019 року (станом на 31 грудня 2018 року 21 857 тисяч гривень).

Зміни в резервах під потенційні зобов'язання становлять:

У тисячах гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік
Резерв за зобов'язаннями на 1 січня	18	21 857	9 313
Резерв протягом року		-	15 819
Суми, використані протягом року		(12 291)	(3 123)
Курсові різниці		(1 568)	(152)
Резерв за зобов'язаннями на 31 грудня	18	7 998	21 857

На 31 грудня 2019 року Приватні Інвестиції є стороною кількох судових процесів за участю її позичальника МПП ВКФ «Гелікон». Один із цих процесів стосується відшкодування 90% суми, на яку справедлива вартість майна, на яке було звернене стягнення, перевищує валову суму кредитів, наданих МПП ВКФ «Гелікон», на дату звернення стягнення за заставою. Виходячи з оцінки вартості зазначеного майна на дату звернення стягнення, проведеної оцінювачем, якого залучив суд, МПП ВКФ «Гелікон» заявляє, що Приватні Інвестиції зобов'язана відшкодувати 49 733 тисячі гривень та додаткові 43 700 тисяч гривень з урахуванням інфляції. На 31 грудня 2019 року балансова вартість майна, на яке було звернене стягнення і яке є предметом судового слухання у рамках цієї справи, становить 72 330 тисяч гривень. Однак, за твердженням Приватних Інвестицій, валова сума кредитів цього позичальника була більшою за суму, визначену в результаті оцінки вартості майна на вимогу суду на дату звернення стягнення, оскільки кредити були деноміновані в доларах США, і позичальник повинен був застосувати курс обміну, чинний на дату звернення стягнення, а не на дату, коли Приватні Інвестиції придбали кредит у пов'язаної сторони. Управлінський персонал вважає, що Приватні Інвестиції зможуть захистити свою позицію у суді. Проте, якщо цього не станеться, у Приватних Інвестицій може виникнути зобов'язання щодо відшкодування надлишкової вартості та відповідних штрафів за визначенням суду.

Податкове законодавство. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і законодавство, що часто змінюється, яке може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які відповідно до законодавства уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для податкових перевірок протягом трьох наступних календарних років, однак за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим довше.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн із більш розвиненими системами оподаткування. Управлінський персонал вважає, виходячи зі свого тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, що податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть тлумачити зазначені вище положення інакше і вплив на цю консолідовану фінансову звітність, якщо вони зможуть довести правомірність своєї позиції, може бути суттєвим.

Управлінський персонал вважає, що він виконує всі вимоги чинного податкового законодавства. Проте не може існувати впевненості у тому, що податкові органи не матимуть іншої думки щодо відповідності Групи чинному податковому законодавству і не застосують штрафні санкції. У цій консолідованій фінансовій звітності не був створений резерв по потенційних штрафних санкціях, пов'язаних з оподаткуванням.

Зобов'язання по капітальних витратах. Станом на 31 грудня 2019 року Група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, щодо приміщень та обладнання на загальну суму 3 731 тисяча гривень (на 31 грудня 2018 року – 7 640 тисяч гривень), та щодо нематеріальних активів – 4 270 тисяч гривень (на 31 грудня 2018 року – 2 754 тисячі гривень).

Група виділила ресурси, необхідні для виконання цих зобов'язань. Керівництво Групи вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

30 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Головною метою цих інструментів є забезпечення наявності грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії та акредитиви «стендбай», які являють собою безвідкличні гарантії того, що Група здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити. Документарні та товарні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Групи за дорученням своїх клієнтів, які уповноважують треті сторони вимагати від Групи оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, отже, мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Зобов'язання щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначені для фінансування у формі кредитів, гарантій та акредитивів. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Група наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі залучення клієнтами невикористаної суми таких кредитів. Проте, можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів. Група відстежує строки до погашення зобов'язань щодо надання кредитів, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові.

Станом на 31 грудня 2019 року відкличні зобов'язання з надання кредитів становлять 2 061 192 тисячі гривень (на 31 грудня 2018 року – 2 201 394 тисячі гривень).

Непогашені зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були такими:

<i>У тисячах гривень</i>	На 31 грудня 2019 року			
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Договори фінансової гарантії та акредитиви	260 208	-	-	260 208
Резерв під очікувані кредитні збитки	917	-	-	917
Балансова вартість (резерв)	917	-	-	917

<i>У тисячах гривень</i>	На 31 грудня 2018 року			
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Договори фінансової гарантії та акредитиви	144 444	-	-	144 444
Резерв під очікувані кредитні збитки	172	-	-	172
Балансова вартість (резерв)	172	-	-	172

Станом на 31 грудня 2019 року зобов'язання за гарантіями та акредитивами забезпечені депозитами у сумі 33 853 тисячі гривень (31 грудня 2018 року – 35 055 тисяч гривень) (Примітка 14). Загальна сума невиконаних зобов'язань за кредитами, імпортованими акредитивами та гарантіями за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Зміни оцінок очікуваних кредитних збитків під зобов'язання кредитного характеру представлений таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Залишок на 1 січня 2019 року		9 695	19	1 310	11 024
Перехід на Стадію 1		(42)	31	11	-
Перехід на Стадію 2		52	(78)	26	-
Перехід на Стадію 3		2	-	(2)	-
Чиста зміна резерву під збитки	23	943	(138)	(266)	539
Нові зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії	23	11 286	312	89	11 687
Зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії визнання яких припинено	23	(6 685)	(74)	(887)	(7 646)
Зміни курсу валют та інші зміни		(470)	-	(3)	(473)
Залишок на 31 грудня 2019 року		14 781	72	278	15 131

30 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

<i>У тисячах гривень</i>	Прим.	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Залишок на 1 січня 2018 року		13 308	30	4 449	17 787
Перехід на Стадію 1		(110)	102	8	-
Перехід на Стадію 2		836	(918)	82	-
Перехід на Стадію 3		3 817	-	(3 817)	-
Чиста зміна резерву під збитки	23	(17 122)	812	(464)	(16 774)
Нові зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії	23	14 849	-	1 919	16 768
Зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії визнання яких припинено	23	(5 744)	(9)	(868)	(6 621)
Зміни курсу валют та інші зміни		(139)	2	1	(136)
Залишок на 31 грудня 2018 року		9 695	19	1 310	11 024

31 Розкриття інформації про справедливу вартість

Результати оцінки справедливої вартості аналізуються та розподіляються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до 1 Рівня відносяться оцінки по цінам, що котируються (без коригування) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань, (ii) до 2 Рівня – отримані в результаті використання методів оцінки, в яких всі суттєві вхідні дані, прямо або опосередковано є спостережуваними для активу чи зобов'язання (наприклад ціни), та (iii) оцінки 3 Рівня, які є оцінками, що не базуються на спостережуваних ринкових даних (тобто, базуються на не спостережуваних вхідних даних). З метою розподілу фінансових інструментів за категоріями керівництво використовує професійні судження. Якщо для оцінки справедливої вартості використовуються спостережувані вхідні дані, що вимагають суттєвих коригувань, то така оцінка відноситься до 3 Рівня. Вагомість використаних вхідних даних оцінюється для всієї сукупності оцінки справедливої вартості.

(а) Багаторазові оцінки справедливої вартості

Багаторазові оцінки справедливої вартості є оцінками, що вимагаються або дозволені МСФЗ в консолідованому звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. В таблиці нижче наведено рівні ієрархії справедливої вартості, до якого відносяться багаторазові оцінки справедливої вартості:

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік				2018 рік			
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього
Активи по справедливій вартості								
Кредити, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід								
всього кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	-	-	3 560	3 560	-	-	5 814	5 814
Фінансові активи								
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід								
- Державні облигації України	-	2 716 749	-	2 716 749	-	2 892 610	-	2 892 610
- Корпоративні акції	-	-	10	10	-	-	10	10
- Нефінансові активи								
- Власні приміщення	-	-	310 548	310 548	-	-	291 540	291 540
- Інвестиційна нерухомість	-	-	47 193	47 193	-	-	40 857	40 857
Всього справедлива вартість активів, що багаторазово оцінюються по справедливій вартості	-	2 716 749	361 311	3 078 060	-	2 892 610	338 221	3 230 831

За роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років Група не здійснювала переведень між рівнями ієрархії справедливої вартості. Політикою Групи визначається, що переведення між рівнями ієрархії справедливої вартості вважається таким, що відбулося станом на звітну дату.

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

31 Розкриття інформації про справедливу вартість (продовження)

В таблиці нижче наведені методи оцінки та вхідні дані, які були використані в оцінці справедливої вартості для оцінок 2 Рівня станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2019 року	Метод оцінки	Використані вхідні дані
Активи по справедливій вартості			
Фінансові активи			
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід			
- Державні облігації України	2 716 749	Ринковий метод	Ціни котируваних облігацій на ринку для аналогічних облігацій
Всього оцінена багаторазова справедлива вартість 2 рівня	2 716 749		

В таблиці нижче наведені методи оцінки та вхідні дані, які були використані в оцінці справедливої вартості для оцінок 2 Рівня станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2018 року	Метод оцінки	Використані вхідні дані
Активи по справедливій вартості			
Фінансові активи			
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід			
- Державні облігації України	2 892 610	Ринковий метод	Ціни котируваних облігацій на ринку для аналогічних облігацій
Всього оцінена багаторазова справедлива вартість 2 рівня	2 892 610		

Протягом 2019 та 2018 років не було змін в методах оцінки для багаторазових оцінок справедливої вартості 2 Рівня.

б) Активи та зобов'язання, що не оцінюються по справедливій вартості, справедлива вартість яких розкривається

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість активів, що не оцінюються по справедливій вартості:

<i>У тисячах гривень</i>	2019 рік				2018 рік			
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Балансова вартість	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Балансова вартість
Активи								
Кошти в інших банках	-	7 438	-	7 438	-	8 436	-	8 436
Кредити та аванси клієнтам	-	-	11 743 010	11 709 389	-	-	9 748 420	9 648 681
- Кредити юридичним особам	-	-	6 278 837	6 344 053	-	-	5 582 146	5 631 412
- Кредити фізичним особам – споживчі кредити	-	-	1 425 124	1 315 228	-	-	944 918	803 832
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	-	-	1 207 248	1 208 250	-	-	911 363	900 671
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	-	-	2 831 801	2 841 858	-	-	2 309 993	2 312 766
Інвестиційні цінні папери, що оцінюються за амортизованою вартістю	-	344 908	-	355 821	-	898 167	-	890 664
Інші фінансові активи	-	70 042	-	70 042	-	49 412	-	49 412
Всього	-	422 388	11 743 010	12 142 690	-	956 015	9 748 420	10 597 193

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

31 Розкриття інформації про справедливу вартість (продовження)

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість зобов'язань, що не оцінюються по справедливій вартості:

У тисячах гривень	2019 рік				2018 рік			
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Балансова вартість	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Балансова вартість
Зобов'язання								
Кошти інших банків	-	1 612 276	-	1 612 017	-	2 021 544	-	2 021 544
- Кореспондентські рахунки інших банків	-	1 136 520	-	1 136 520	-	2 021 544	-	2 021 544
- Строкові депозити та кредити від інших банків	-	475 756	-	475 497	-	-	-	-
Кошти клієнтів	-	13 907 011	-	13 934 082	-	11 888 305	-	11 924 175
- Поточні кошти юридичних осіб	-	5 196 163	-	5 196 199	-	4 266 351	-	4 266 351
- Строкові депозити юридичних осіб	-	2 165 028	-	2 171 687	-	1 860 191	-	1 860 191
- Поточні кошти фізичних осіб	-	2 324 267	-	2 324 267	-	2 106 451	-	2 106 679
- Строкові депозити фізичних осіб	-	4 221 553	-	4 241 929	-	3 655 312	-	3 690 954
Кошти інших фінансових організацій	-	268 778	-	276 991	-	155 549	-	160 511
Інші фінансові зобов'язання	-	240 083	-	240 083	-	141 587	-	141 587
Випущені боргові цінні папери	-	269 493	-	279 470	-	300 760	-	304 076
Всього	-	16 297 641	-	16 342 643	-	14 507 745	-	14 551 893

Оцінка справедливої вартості на 2 Рівні та 3 Рівні ієрархії справедливої вартості була розрахована з використанням методу дисконтованих грошових потоків. Справедлива вартість фінансових інструментів з плаваючою процентною ставкою, що не котируються на активному ринку, дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточної середньозваженої відсоткової ставки по діючих інструментах та строк до погашення, який залишився.

Для активів Група використовує припущення щодо ставок на позики та рівня дострокових погашень контрагентами. Зобов'язання були дисконтовані з використанням ставки Групи по запозиченням. Зобов'язання, що підлягають погашенню за вимогою, були дисконтовані починаючи з першого дня потенційного пред'явлення вимоги щодо погашення зобов'язання Групою.

32 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Порядок класифікації фінансових інструментів описаний в Примітці 3.

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2019 року:

У тисячах гривень	Фінансові інструменти, що оцінюються за амортизованою вартістю	Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 924 523	-	-	2 924 523
Заборгованість інших банків				-
- Гарантійні депозити	4 479	-	-	4 479
- Кредити інших банків	2 959	-	-	2 959
Кредити та аванси клієнтам				-
- Кредити юридичним особам	5 629 213	-	714 840	6 344 053
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	2 832 659	-	9 199	2 841 858
- Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	1 315 228	3 560	-	1 318 788
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 208 250	-	-	1 208 250
Інвестиційні цінні папери	355 821	2 716 759	-	3 072 580
Інші фінансові активи	70 042	-	-	70 042
Всього фінансових активів	14 343 174	2 720 319	724 039	17 787 532

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

32 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки (продовження)

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Фінансові інструменти, що оцінюються за амортизованою вартістю	Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 157 346	-	-	2 157 346
Заборгованість інших банків				
- Гарантійні депозити	3 357	-	-	3 357
- Кредити інших банків	5 079	-	-	5 079
Кредити та аванси клієнтам				
- Кредити юридичним особам	5 186 626	-	444 786	5 631 412
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	2 305 473	-	7 293	2 312 766
- Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	803 832	5 814	-	809 646
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	900 671	-	-	900 671
Інвестиційні цінні папери	890 664	2 892 620	-	3 783 284
Інші фінансові активи	49 412	-	-	49 412
Всього фінансових активів	12 302 460	2 898 434	452 079	15 652 973

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року всі фінансові зобов'язання Групи обліковані за амортизованою вартістю. Похідні фінансові інструменти відносяться до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат

33 Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти мають або потенційно вигідні умови (і є активами), або потенційно невідгідні умови (і є зобов'язаннями) в результаті коливань процентних ставок на ринку, курсів обміну валют чи інших перемінних чинників відносно умов цих інструментів. Сукупна справедлива вартість похідних фінансових активів і зобов'язань може з часом значно змінюватись.

Справедливу вартість на 31 грудня 2019 року дебіторської або кредиторської заборгованості за угодами валютно-процентного свопу, укладеними Групою, у розрізі валют наведено в таблиці нижче. До таблиці включено контракти з датою розрахунків після відповідної звітної дати; суми за цими угодами показано розгорнуто – до взаємозаліку позицій (та платежів). Ці угоди мають короткостроковий характер.

<i>У тисячах гривень</i>	Контракти з додатною справедливою вартістю	Контракти з від'ємною справедливою вартістю
Угоди валютного свопу, справедлива вартість на звітну дату		
- дебіторська заборгованість в Доларах США при розрахунку (+)	71 059	-
- кредиторська заборгованість в гривні при розрахунку (-)	70 035	-
Всього	1 024	-

Станом на 31 грудня 2018 року не було укладено угод валютно-процентного свопу. Справедлива вартість похідних фінансових інструментів відображена в складі інших фінансових активів (Примітка 11).

34 Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2019 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Кореспондентські рахунки в інших банках (відсоткова ставка 0%)	99 813	-	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам	-	-	7 773	244
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам	-	-	(2 704)	(17)
Інші активи	743	-	-	-
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків (відсоткова ставка 0%)	44 447	-	-	-
Строкові депозити та кредити від інших банків (відсоткова ставка 0.15%)	475 497	-	-	-
Кошти клієнтів (відсоткова ставка для депозитів: 1.3-18%, для поточних рахунків 0-8%)	-	34 486	9 086	16 103
Інші зобов'язання	3 762	74	-	22 060

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2019 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Процентні доходи	-	-	397	68
Процентні витрати	692	(5 334)	(881)	(815)
Інші доходи	-	535	-	8
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	-	(1)
Доходи за виплатами та комісійними	-	125	59	149
Витрати за виплатами та комісійними	(2 938)	-	-	1
Резерв за іншими нефінансовими активами	-	-	1 500	-
Інші витрати	(557)	(21 089)	-	-

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2019 року за операціями з пов'язаними сторонами:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Зобов'язання з кредитування, що отримані	716 780	-	-	-
Інші надані зобов'язання	-	-	-	925
Інші права отримані	-	-	-	-
Отримана застава	-	-	-	1 675

Зобов'язання з кредитування, що отримані стосуються невикористаних коштів за кредитною лінією відкритою PKO Bank Polski S.A. в доларах США з терміном дії листопада 2020 року та відсотковою ставкою на рівні 1-місячний LIBOR + 5%.

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2019 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	-	-	(1 222)

34 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2018 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Кореспондентські рахунки в інших банках (відсоткова ставка 0%)	5 849	-	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам	-	-	5 340	590
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам	-	-	-	(15)
Інші активи	180	-	4 500	-
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків (відсоткова ставка 0.3%)	907 556	-	-	-
Кошти клієнтів (відсоткова ставка для депозитів: 15.5-18%, для поточних рахунків 0-6%)	-	31 476	2 043	329
Інші зобов'язання	724	171	-	19 696

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2018 рік:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Процентні доходи	-	-	931	71
Процентні витрати	128	(3 786)	(605)	(7)
Інші доходи	232	438	-	6
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	-	(258)
Доходи за виплатами та комісійними	-	111	35	57
Витрати за виплатами та комісійними	(2 980)	-	-	-
Резерв за іншими нефінансовими активами	-	-	(1 500)	-
Інші витрати	(2 170)	(26 527)	-	-

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2018 року за операціями з пов'язаними сторонами:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Зобов'язання з кредитування, що отримані	838 019	-	-	-
Інші надані зобов'язання	17 275	-	-	146
Інші права отримані	17 385	-	-	-
Отримана застава	1 384	-	-	4 058

Зобов'язання з кредитування, що отримані стосувались невикористаних коштів за кредитною лінією, отриманою від PKO Bank Polski S.A. в доларах США.

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2018 року:

	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Дочірня компанія	Основний управлінський персонал
<i>У тисячах гривень</i>				
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	-	-	(259)

Примітки до консолідованої фінансової звітності банківської групи – 31 грудня 2019 року

34 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведені суми винагороди основного управлінського персоналу:

У тисячах гривень	2019 рік		2018 рік	
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
<i>Короткострокові виплати:</i>				
- Заробітна плата	26 185	2 176	22 358	1 756
- Преміальні виплати	11 829	19 800	14 184	17 875
- Компенсації при звільненні	-	-	17	-
Нарахування єдиного соціального внеску	1 359	80	1 037	65
Всього	39 373	22 056	37 596	19 696

Короткострокові виплати належать до сплати у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги.

Витрати на преміальні виплати включають нараховане зобов'язання в сумі 11 726 тисяч гривень (2018 рік – 14 184 тисяч гривень).

35 Події після дати балансу

У Примітці 2 описано зміни в економічному середовищі у 2020 році.

Затверджено до випуску Правлінням відповідальної особи Банківської Групи та підписано від його імені 29 травня 2020 року.

С. Я. Шугасв
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

Виконавець: Лісний О. (т. 032 297 27 82)